

Kaava 0249 Nummellan eteläosien osayleiskaava

Vastineraportti 2012

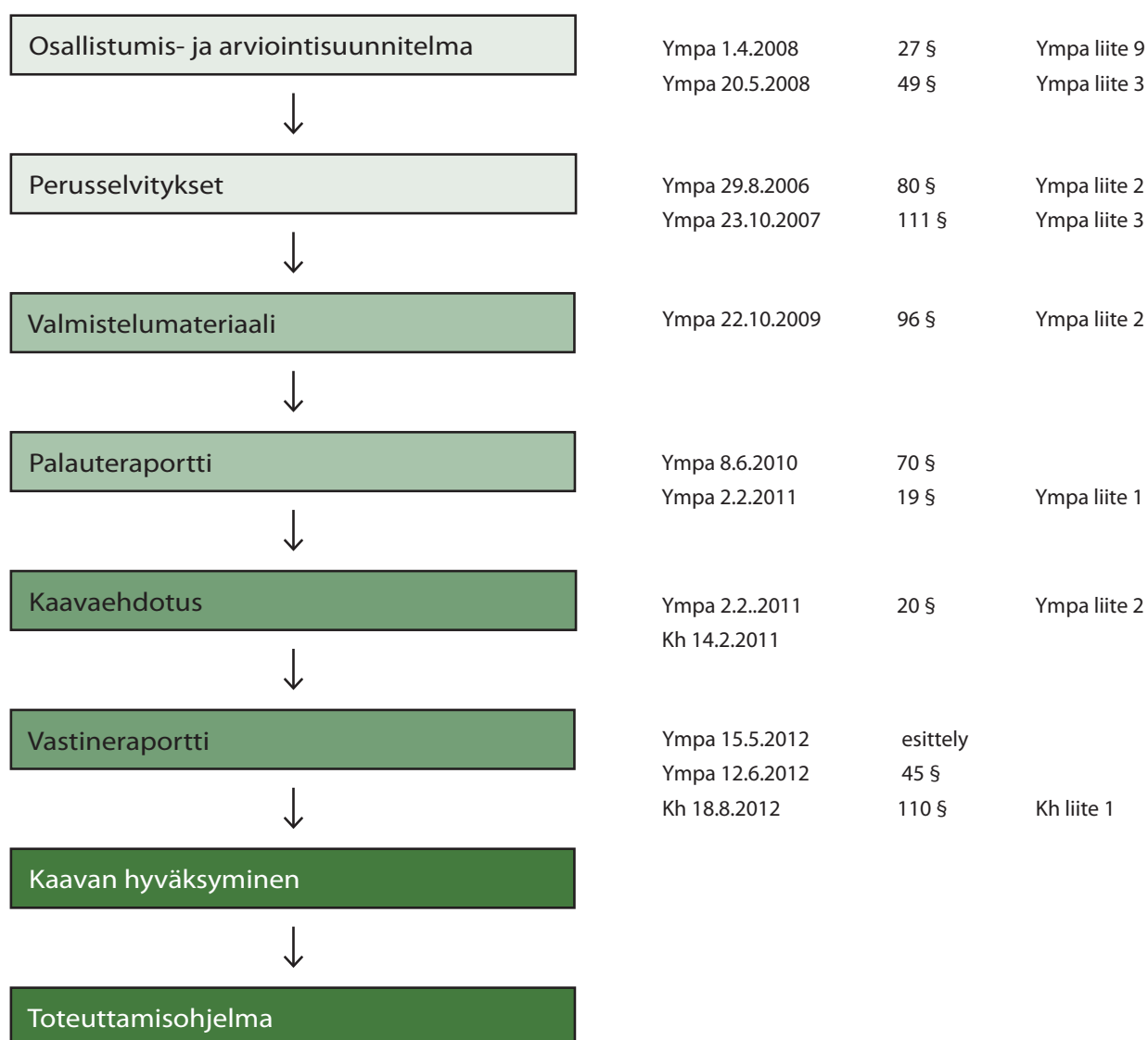
Kh 18.6.2012 110 § liite 1
Ympa 12.6.2012 45 §
Ympa 15.5.2012 (esittely)

Kaavan laatijat:

Suvi Lehtoranta, kaavoitusarkkitehti MA
Asemantie 30, 03100 Nummela
s-posti suvi.lehtoranta@vihti.fi
puh. (09) 4258 3139

sekä 28.2.2010 saakka
Suvi Siivola, kaavasuunnittelija FM

KAAVAPROSESSI JA KÄSITTELYVAIHEET:

VASTINERAPORTTI

Tiivistelmä

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella esitetään kaavakartalle, kaavamääräyksiin sekä kaavaselostukseen muutoksia. Nämä muutokset eivät kuitenkaan ole niin merkittäviä, että kaavaehdotus olisi tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Nummelan osayleiskaavan ehdotus oli julkisesti nähtävillä lausuntoja ja muistutuksia varten (MRL 65 § ja MRA 19§) ajalla 1.3. - 14.4.2011. Kaavaehdotuksesta saatiin 26 lausuntoa ja 41 muistutusta. Yksi muistutus saapui myöhässä, mutta koska vastineiden käsittely on kestänyt pitkään, tämäkin muistutus on otettu mukaan prosessiin.

Viranomaisten lausunnoissa oli muutamia yhteisiä teemoja: kaavan tehokkuus, rakentamisen ajoittaminen, kaupan rajoittaminen ja joukkoliikenne. Naapurikunnista Kirkkonummi oli lausunnoissaan kriittisin, Espoo myönteisin.

Vihtiläisten yhdistysten ja yhteisöjen lausunnoissa yleisimmät teemat olivat kevytliikenteen väylien saaminen Vihtiin sekä meluasiat.

Muistutuksissa otettiin kantaa hyvin laajasti erilaisiin asioihin. Eniten esitettiin kulkuyhteyksien siirtämistä tai poistamista omalta maalta sekä lisää rakentamismahdollisuuksia omalle maalle. Lisäksi toivottiin virkistysalueiden ja suojelumääräysten poistamista. Useassa muistutuksessa esitettiin alueita jätettävän kokonaan kaavoituksen ulkopuolelle maa- ja metsätalousalueeksi. Muita usein toistuvia teemoja olivat ratavaraus, kaavan mitoitus, melu ja tiedottaminen. Yksittäisistä aluevarauksista Verisuon maakaupapaikka sai eniten vastustusta, lähinnä liikenneturvallisuuteen liittyen.

Raportti sisältää lausunnoista tiivistelmät ja muistutukset tekstisisällöltään mitään lyhentämättä. Lausunnoissa ja muistutuksissa mukana olleet liitekartat ovat koottuna raportin lopussa niiltä osin, kuin ne liittyvät lausunnon tai muistutuksen sisältöön.

Kaavan laatija haluaa erikseen kiittää kaikkia osallisia, jotka ovat olleet aktiivisesti mukana tämän kaavan tekemisessä. Kriittinen palaute ja vaikeat kysymykset ovat olleet parhaita kaavan heikkouksien paljastajia. Osallisten kanssa käydylle vuorovaikutuksella on ollut suuri merkitys erityisesti asuntoalueiden suunnittelussa.

Yhteenveto kaavaehdotukseen esitettävistä muutoksista

Kaavakartalle tehtävät muutokset

- Hanko-Hyvinkää junaradan merkintää kaavan pohjakartalla vahvistetaan näkyvämmäksi (Liikennevirasto)
- Nummelan ratapihan alikulku lisätään kaavakartalle (Liikennevirasto)
- Rakennuskohteet, joilla on inventoituja suojeluperusteita, lisätään kaavakartalle (L-U maakuntamuseo)
- Vt 2 alikulkutunneli ja kevytliikennetien merkintä Huhmarissa korjataan tarkalle paikalle (muistutus)
- Huhmarjoen rannalle moottoritien viereen merkitty virkistysalue (V) muutetaan suojaviheralueeksi (EV) (muistutus)
- Huhmarin keskusta-aluetta (C) laajennetaan kiinteistölle 1-146 (muistutus)
- Kohosuon viereistä asuntoaluetta Lusilassa laajennetaan hieman ja ulkoilureittiä siirretään vastaavasti (muistutus)
- S-kohderajauksia päivitetään luontoarvotietojen pohjalta (muistutus)
- Pohjakartan elementtejä päivitetään (rakennukset, kiinteistörajat, tiet) (muistutus)

Kaavamääräyksiin tehtävät muutokset ja lisäykset

- Huhmarin palveluiden alueen (P) kaavamääräykseen lisätään maksimimitoitus (Lohja)
- Radan kaavamääräykseen lisätään suunnittelumääräys melu- ja värinäalueiden selvittämisestä ja huomioon ottamisesta (ELY)
- Juna-asemien kaavamääräykseen lisätään velvoite liityntäliikenteen terminaalin ja -pysäköinnin suunnittelemiseksi (HSL)
- Radan suunnittelualan kaavamääräykseen tehdään seuraavanlainen lisäys: "Nykyisiin työpaikkakiinteistöihin voi tehdä toiminnan edellyttämiä laajennuksia" (muistutus)
- Huhmarin keskusta-alueen (C) kaavamääräykseen lisätään kielto sijoittaa seudullisesti merkittävä kaupan suuryksikkö. (ELY)
- Lisätään yleinen kaavamääräys: "Maankäyttöalueiden rajat eivät ole sitovia. Tarkat aluerajat määritellään asema-, katu- tai tiesuunnitelmassa." (ELY-liikenne)
- Suojaviher- ja virkistysalueiden kaavamääräykseen lisätään hulevesien hallinnan mahdollistava suunnittelumääräys (ELY)
- Rakennusperintökohteiden kaavamääräykseen lisätään rakentamismääräys: "Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden ja toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennusten ja alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyvät" (L-U maakuntamuseo)
- E-alueen kaavamääräystä täydennetään: "Alueelle voi sijoittaa yhdyskuntarakentamisesta ylijääviä maamassoja ja -rakenteita sekä näiden kierrätystoimintaa. Toiminnan laajuus ja laatu *sekä ympäristösuojeluun liittyvät rajoitukset ja määräykset* määritellään ympäristösuojelulain mukaisessa ympäristöluvussa."

Kaavaslostukseen täydennettävät osiot

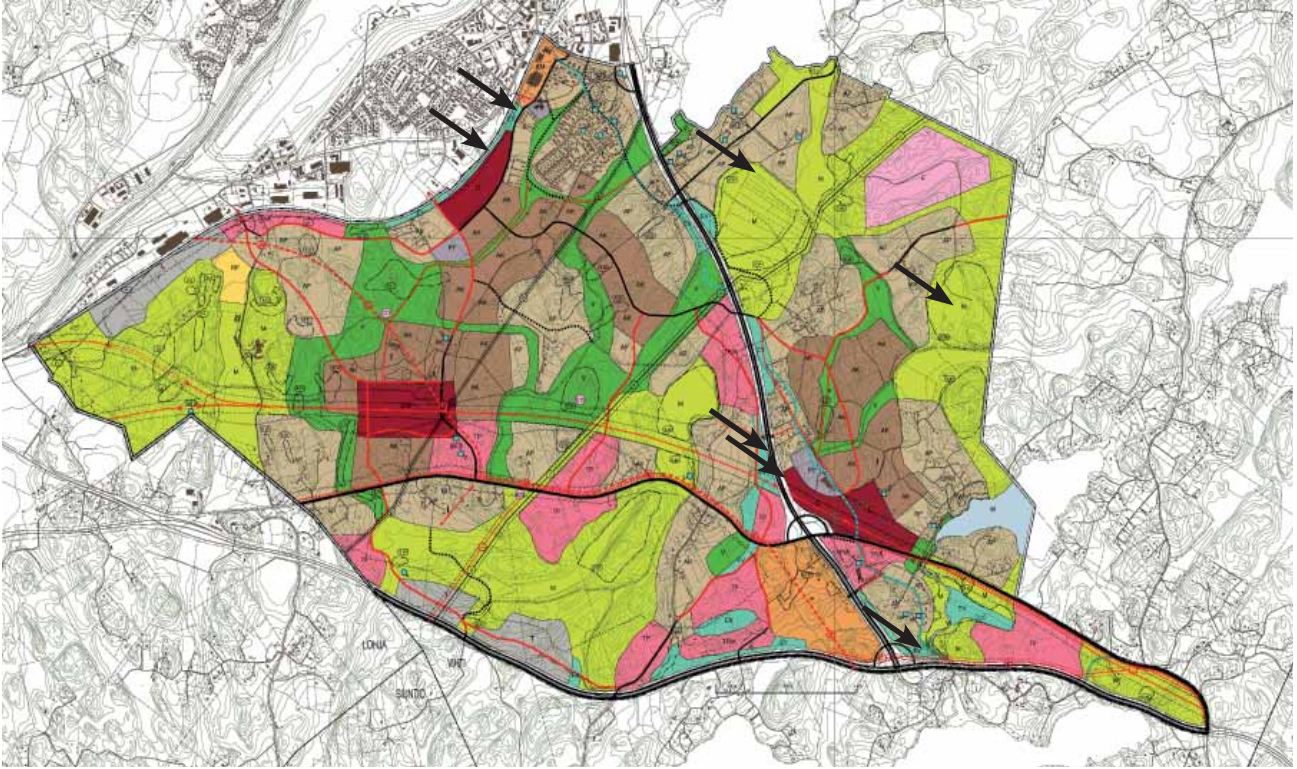
- Kaavaslostusta täydennetään voimajohtojen osalta (Fingrid)
- Kaavaslostusta täydennetään jätevedenpuhdistamon osalta siten, että varaudutaan puhdistamon säilyttämiseen nykyisellä paikallaan kunnes vaihtoehtoinen paikka on käytettävissä (HSY)
- Kaavaslostukseen lisätään tekstiä kaupan palveluverkkoselvityksestä (ELY)
- Kaavaslostukseen lisätään teemakartta ekologisista yhteyksistä (ELY)
- Kaavaslostus täydennetään maakuntakaavaehdotuksen tuomien muutosten osalta (UL)
- Rakennuskohteet, joilla on inventoituja suojeluperusteita, lisätään kaavaslostukseen (L-U maakuntamuseo)
- Kaavaslostukseen lisätään informaatiota siitä mistä kaavalla päätetään, mitä muita päätöksentekoprosesseja mahdollisiin toteuttamishankkeisiin liittyy ja kuinka asukkaat ja maanomistajat voivat vaikuttaa päätöksentekoon eri vaiheissa (muistutus)

Miten muutokset parantavat kaavaratkaisua?

Kaavakartalle tehtävillä muutoksilla ei ole merkitystä kokonaisuuden tai kaavan tavoitteiden kannalta. Tunnelimerkintöjen piirtämisessä on ollut virhe ja puute, jotka korjataan kaavakartalle. Lusilan asuntoalueen ja Huhmarin keskusta-alueen rajauksissa on kyse pienestä hienosäädöstä, jolla aluekokonaisuuksia saadaan yhtenäisemmiksi samalla kun maanomistajan esittämä muutos toive saadaan otettua huomioon. Huhmarjoen virkistysaluemerkintä moottoritien läheisyydessä on meluarvojen takia toiminnallisesti hankala ja sen toteuttaminen suojaviheralueena on todennäköisempää. Ennen hyväksymiskäsittelyä on tarkistettava luontoarvojen nykytilanne niistä kohteista, joista on syytä epäillä luontoarvojen tuhoutuneen kaavan laatimisen aikana. Hanko-Hyvinkää radan piirtäminen pohjakartalle voimakkaampana tekee kartasta helpommin luettavan.

Kaavamääräyksiin tehtävillä muutoksilla linjataan kaavan kaupallista säätelyä maakuntakaavaehdotuksen kanssa. Muut muutokset ohjaavat jatkosuunnittelua ottamaan paremmin huomioon erilaiset ympäristöasiat, mm. melun, värinän ja hulevesien käsittelyn.

Kaavaselostuksen sisältöä päivitetään maakuntakaavan ja jätevedenpuhdistamon osalta. Selostuksen sisältöä täydennetään voimajohtojen ja kaupan palveluverkon osalta. Rakennuskulttuuriperinnöstä kirjoitetaan lisää selostustekstiä Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon edellyttämiltä osin. Saaduista muistutuksista käy selvästi ilmi, että kaavan tarkoitus ja ohjausvaikutus on selostuksessa kirjoitettu puutteellisesti. Siksi selostukseen on lisättävä informaatiota siitä mistä kaavalla päätetään, mitä muita päätöksentekoprosesseja mahdollisiin toteuttamishankkeisiin liittyy ja kuinka asukkaat ja maanomistajat voivat vaikuttaa päätöksentekoon eri vaiheissa.

Muutoskohteet kaavakartalle kohdennettuina. Kartalta puuttuvat vielä ne rakennuskohteet, joilla on kultuurihistoriallisia arvoja ja jotka Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo edellyttää lisättävän kaavaan.

LAUSUNNOT

Kaavaehdotuksesta saatiin 26 lausuntoa.

Viranomaisten lausunnoissa oli muutamia yhteisiä teemoja. Kaavalta edellytetään tiivistä rakentamista asemien ympäristöön ja liityntäliikenteen järjestämistä (bussiterminaalit asemille ja liityntäpysäköintä). Nummelan vedenpuhdistamolle esitetään jatkoa Höytiönnummella. Kaupan sijoittumiseen toivotaan lisää rajoitteita. Kaavaan haluttiin lisää hulevesien käsittelyä koskevia määräyksiä. Uusien työpaikka-alueiden katsottiin olevan nykyisellään kaukana Nummelan rakennetusta taajamasta, eivätkä aluevaraukset ole näiltä osin nykyisen maakuntakaavan mukaisia. Uudenmaan liitto edellyttää lausunnossaan, että maakuntakaavan uudistamisen ja osayleiskaavoituksen prosessit ja ratkaisut tulee sovittaa yhteen niiltä osin, miltä osayleiskaava poikkeaa nykyisestä maakuntakaavasta.

Vihtiläisten yhdistysten ja yhteisöjen lausunnoissa yleisimmät teemat olivat kevytliikenteen väylien saaminen Vihtiin sekä meluasiat.

**Alla on esitetty lausunnoista tiivistelmät. Lausunnoissa mukana olleet liitekartat ovat koottuna raportin lopussa. Lue alkupe-
räiset kokonaisuudessaan osoitteessa <http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus/prime100.aspx>**

Espoon kaupunki

Nummelan eteläosien osayleiskaavan mahdollistama lisärakentaminen Espoo-Vihti-Lohja kehityskäytävälle tukee seudullisesti rakenteen tiivistämistä ja joukkoliikenteen järjestämistä, varautuu radan toteuttamiseen ja on siten linjassa kuntien yhteisen tavoitteen kanssa.

Aluevaraukset mahdollistavat alueen huomattavan kasvun, joka lisää joukko-
liikenteen kehittämisestä huolimatta liikennettä pääliikenneväylille. Erityisesti liikenne lisääntyy Turunväylällä. Tämä kasvu lisää osaltaan tarvetta Turunväylän lisäkaistoille Palojärveltä Kehä III:lle ja edelleen Helsinkiin.

Osayleiskaava ja selostus on selkeästi ja havainnollisesti laadittu. Vaikutusten arviointi, vaiheittainen toteuttaminen ja epävarmuustekijät on tuotu hyvin esiin. Kunnan kasvun ohjaaminen pääosin olemassa olevan keskustaajaman vaikutus-
alueelle ja hyvien liikenneyhteyksien varrelle on yhdyskuntarakenteen tiivistämi-
sen ja eheyttävän kaupunkirakenteen kannalta perusteltua sekä myös kulttuuri-
maisemat huomioonottavaa. Osayleiskaavan kaupunkirakenne varautuu ja ottaa
hyvin huomioon raidevarauksen. Tavoite työpaikkaomavaraisuuden lisäämisestä
ja työpaikka-alueiden varaamisesta keskittymänä nykyisten pääliikenneyhteyksi-
en ja ratavarauksen varteen on kannatettava. Asuinkerrostalojen kaavamääräys
AK, jolla sallitaan asemakaavalla myös pientalorakentaminen, jos tonttitehok-
kuus on vähintään 0,4, on myös tiiviiseen pientalorakentamiseen ja mahdollises-
ti uusiin asumismuotoihin kannustava. Asuntotuotannon ja muiden toimintojen
painopiste olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, tulevaan rataverkkoon ja
pääväyliin tukeutuen tukee myös Espoon maankäytön sekä Länsiradan maan-
käyttöselvityksen tavoitteita.

Turunväylä nähdään Espoossa vyöhykkeenä, jolla alueen tuleva kehitys ja
liikenneyhteyksien parantaminen luo uusia elinkeinoalueita. Tiivistävä rakenne
Vihdissä tukee tätä vyöhykettä.

Vastaus (ESPOO):

Merkitään tiedoksi.

Vastaus (Fingrid):

Kaavaselostusta täydennetään voimajohtojen osalta.

Fingrid

Osayleiskaavan alueelle sijoittuvat Fingrid Oyj:n 110 kilovoltin (kV) voimajohto Kopula -Nurmijärvi sekä 400 kV voimajohto Espoo-Hyvinkää. Huomautamme, että seuraava kaavaselostuksen teksti (s. 41) on harhaanjohtava: ”Johtoalueille on lunastettu käyttöoikeuden supistus, joka ulottuu 110kV:n johdolla 26 metrin ja 400 kV:n johdolla 33 metrin levyiselle alueelle. Metsäalueilla on em. johtoaukeiden molemmin puolin lisäksi 10 metriä leveä reunavyöhyke, joita käyttöoikeuden supistus myös koskee”. Ensimmäisessä lauseessa tulisi olla että, ”Johtoalueille on lunastettu käyttöoikeuden supistus, joka ulottuu 110 kV:n johdolla 46 metrin ja 400 kV:n johdolla 53 metrin levyiselle alueelle”. Toista otteen lausetta muotoiltaessa on huomattava, että käyttöoikeuden supistus lunastetaan koko voimajohtoalueelle (aukea + reunavyöhykkeet) myös pelto- ja taajama-alueilla - ei siis ainoastaan metsäalueilla. Fingridin edellisessä lausunnossa mainitut periaatteet voimajohtojen rajoituksista maankäytön suunnittelulle on otettava huomioon myös jatkosuunnittelussa. Erityisesti asumisen ja ns. herkkien toimintojen (lähipalveluista esim. koulut ja päiväkodit) sijoittaminen voimajohtojen läheisyyteen vaatii harkintaa tarkemmassa suunnittelussa ja asemakaavojen laadinnassa.

Vastaus (Fortum):

Merkitään tiedoksi.

Fortum Oy

Yleiskaavaan on esityksemme mukaisesti varattu paikka uudelle sähköasemalle. Johtovaraus on muutettu kaavaehdotukseen esityksemme mukaisesti.

Alueen uusi jakeluverkko toteutetaan nykykäytännön mukaan ensisijaisesti maakaapeliverkkona. Jakeluverkko pyritään sijoittamaan pääsääntöisesti yleisille alueille, teiden ja kevyenliikenteen väylien varsille. Sähköhuoltoa varten tarvittavat muuntamopaikkavaraukset tehdään asemakaavoituksen yhteydessä.

Vastaus (Gasum):

Merkitään tiedoksi.

Gasum Oy

Gasum Oy:n rakennettava maakaasuputki Mäntsälä-Siuntio (DN500) sijaitsee osayleiskaava-alueen länsipuolella lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä kaava-alueesta. Asetuksessa säädetyt suojaetäisyydet täyttyvät kaavaehdotuksessa. Gasum Oy:llä ei ole huomauttamista osayleiskaavaehdotuksen suhteen.

HSL (Helsingin seudun liikenne)

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksessa on käsitelty ja kuvattu osayleiskaavan tavoitteita ja lähtökohtia sekä sisältöä ja vaikutuksia laaja-alaisesti ja selkeästi.

Osayleiskaavalla on Vihdin lisäksi seudullista merkitystä alueiden käytön ja sen ajoituksen sekä liikenneratkaisujen kautta. Osayleiskaava voi toteutua täydessä mitassaan vain, mikäli seudulliset maankäyttö- ja liikenneratkaisut tukevat sitä. Espoo-Hista radan ja Hista-Nummela-Lohja radan sekä laajentumiskauden (3. kausi 2036-2050) muiden ratahankkeiden ajoituksen lähtökohtana on seuraava periaate: Uuden maankäytön kehittämiseen ja yhdyskuntarakenteen täydentämiseen liittyvien raidehankkeiden sekä maankäytön suunnittelun, kehittämisen ja toteuttamisen tulee olla ajallisesti kytketty toisiinsa. Laajentumisvaiheen ratahankkeista ensisijaisia ovat ne, joissa yhdyskuntarakenteen kasvupotentiaali on jo tutkittu ja todettu toteuttamiskelpoiseksi.

HSL jatkuu

HSL pitää kaavan toteutuksen ajoituksen jaottelua kolmeen vaiheeseen hyvänä periaatteena. Ensimmäisessä vaiheessa uudet ja täydentyvät asuinalueet tukeutuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. HSL pitää ongelmallisena sitä, että ensimmäisessä vaiheessa toteutettavaksi esitetyt työpaikka-alueet sijaitsevat syrjäisellä paikalla olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen nähden.

Kuten kaavaehdotuksessa todetaan Huhmarin ja Höytiönnummen keskusta-alueita ei voida suunnitella tarkemmin ja asemakaavoittaa ennen kuin ratalinjaus ja sen asemavaraukset ovat tiedossa.

HSL korostaa, että asemanseutujen maankäytön tulee olla tehokasta, jotta uuden raideyhteyden toteuttamiselle on edellytyksiä. Ratayhteydelle tulee olla niin paljon käyttäjiä, että liikennöinti riittävän hyvällä palvelutasolla on taloudellisesti mahdollista.

Ennen Länsiradan rakentamista kaava-alueen joukkoliikenne perustuu linja-autoliikenteeseen. HSL pitää erittäin tärkeänä, että kaavoituksessa Höytiönnummen ja Huhmarin juna-asemilla varataan liityntäbussiliikenteen terminaaleille riittävästi tilaa ja varaudutaan myös merkittävään liityntäpysäköintirakentamiseen. HSL kannattaa kaavaselostuksessa esitettyä ehdotusta Huhmarin rakennuskieltoalueen (vyöhyke ratalinjaukselle) hyödyntämisestä liityntäpysäköinnin tarpeisiin lähivuosina.

HSY (Helsingin seudun ympäristöpalvelut)

HSY pitää hyvänä, että Vihti on arvioinut osayleiskaavaluonnoksen ilmastovaikutuksia sekä laatinut kunnan ilmastostrategian vuosille 2010-2020. Strategian mukaan merkittävin osa kunnan päästöistä syntyy liikenteen päästöistä (39 %), sähkökulutuksesta (28 %) ja lämmityksestä (13 %). Ilmastonsuojelun kannalta kestävän yhdyskuntarakenteen toteuttaminen ja liikenteen päästöjen minimoiminen edellyttää Länsiradan toteuttamista. Tältä kannalta on hyvä, että kaavan toteuttaminen on jaksotettu kolmeen eri vaiheeseen, siten että ensimmäinen vaihe täydentää nykyistä rakennetta Nummelan keskustan tuntumassa.

HSY esittää, että jatkosuunnittelussa luodaan hyvät mahdollisuudet uusiutuvan energian käytölle. Suunnittelun edetessä tulee arvioida kaavan toteuttamisen vaikutuksia kasvihuonekaasupäästöihin.

Höytiönnummen pohjoisosassa on nykyinen Nummelan jätevedenpuhdistamo, jossa käsitellään Nummelan, Ojakkalan ja Otalammen taajamien jätevedet. Puhdistamo on tarkoitus siirtää pohjoisemmaksi kallion sisään tai muuttaa pumppamoksi mikäli siirtoviemäriputki Espooseen valmistuu.

HSY muistuttaa, ettei Espoon kalliopuhdistamon lopullinen aikataulu ole vielä tiedossa ja se voi poiketa esitetystä vuodesta 2020. Tämän takia on tärkeä huolehtia asemakaavoitusta ajoittamalla, ettei Nummelan puhdistamon kapasiteetti loppu ennen kuin Espoon puhdistamo on käytettävissä.

Vastaus (HSL):

Juna-asemien kaavamääräykseen lisätään velvoite liityntäliikenteen terminaalin ja –pysäköinnin suunnittelemiseksi.

Vastaus (HSY):

Osayleiskaavan toteuttamista suunnitellaan yhteistyössä Vihdin Veden kanssa. Kaavaselostusta täydennetään jätevedenpuhdistamon osalta siten, että varaudutaan puhdistamon säilyttämiseen nykyisellä paikallaan kunnes vaihtoehtoinen paikka on käytettävissä.

Helsingin seudun kauppakamarin

Luoteis-Uusimaan

kauppakamariyksikkö

Kauppakamariyksikkö pitää kaavaehdotusta perusteltuna ja lähtökohdiltaan hyvänä. Kauppakamariyksikkö pitää tärkeänä, että yksityiskohtaisen kaavoituksen aikataulu on sellainen, jossa työpaikka- ja teollisuusalueiden kaavoittaminen mahdollistaa riittävät reservit turvaamaan teollisuuden ja muun elinkeinoelämän tarpeet lähitulevaisuudessa. Asiaa tulee tarkastella kokonaisuutena muilla osayleiskaava-alueilla sijaitsevien reservien kanssa. Osayleiskaavaehdotuksen tulee mahdollistaa elinkeinoelämää palvelevat tukitoiminnot (mm. lounasruokailu) riittävän lähellä teollisuus- ja työpaikka-alueita. Kauppakamariyksikkö esittää harkittavaksi, tulisiko julkinen liikenne ulottaa myös VT1 ja 110 - tien väliselle työpaikka- ja teollisuusalueelle.

Huhmarin alueelle suunniteltu KM -alue on osayleiskaavaehdotuksessa muutettu P - alueeksi. Alueen suunnittelu on läheisessä yhteydessä maakuntakaavan muutostyöhön. Maakuntakaavan muutostyön jälkeen tulee tarkemmin arvioida, voidaanko osayleiskaava palauttaa alun perin suunnitelluksi. Osayleiskaavaehdotuksessa ei ole tehty varausta Helsinki-Vihti-Karkkila-Pori rautatielle. Kauppakamariyksikkö pitää tärkeänä, että em. ratahankkeeseen varaudutaan myös Vihdissä.

Kirkkonummen kunta

Kaavan vaikutusten arviointia on laajennettu ylikunnallisiin ja seudullisiin vaikutuksiin, vaikkakin vieläkin laajempi näkökulma olisi ollut toivottava. Osa tehdyistä arvioinneista on lisäksi melko yleispiirteisiä.

Nummelan eteläosien osayleiskaava-alue tulee ulottaa Kirkkonummen kuntarajaan saakka, jotta liikennejärjestelyt ja vesihuoltoratkaisut voidaan suunnitella kokonaisuutena.

Kaavan sisältöön tehdyistä muutoksista merkittävimpiä myös Kirkkonummen kannalta on vähittäiskaupan suuryksikön mahdollistavan KM-aluevarauksen muuttaminen Huhmarissa tilaa vievän kaupan keskittymän mahdollistavaksi P-aluevaraukseksi. Tästä seuraavat vaikutukset mm. Veikkolan kaupallisten lähipalveluiden tarjontaan. Vaikutusselvityksessä on arvioitu, että liikennemäärien kasvu (matkatuotokset) vähenevät aikaisemmasta skenaariosta n. 40-60 %. Jatkosuunnittelussa olisi tarkennettava ja päivitettävä sekä liikenneverkkoa koskevaa tarkastelua kaavaan tehtyjen muutosten vuoksi sekä lisättävä mm. työpaikka-alueiden kerrosaloja koskevaa tietoa.

Osayleiskaava-alueelle suunnitellun asuntorakentamisen määrä etenkin nousseiden väestötavoitteiden valossa edellyttää tieverkon välityskapasiteetin oleellisia parannustoimenpiteitä. Nykyiselle vanhalle Turuntielle, Turunväylän ylittävän

Vastaus (Kauppakamari):

Osayleiskaavalla osoitetaan alueiden pääkäyttötarkoitus. Elinkeinoelämää palvelevia tukitoimintoja voi sijoittaa kaikille rakentamiseen varatuille maankäyttömuodoille, myös asunto-alueille, mikäli toiminta ei haittaa pääkäyttötarkoitusta.

Osayleiskaavassa ei voi määrätä mitä katuja pitkin linja-auto-liikenne saa tai tulisi kulkea. Nummelan eteläosien osayleiskaavassa on Nummelan keskuksen eteläpuolella kaksi alakeskusta, tulevat aseman paikat, joiden yhdistäminen vanhaan keskukseen joukkoliikenteellä on tärkeää. Siksi kaikkein tiivein rakentaminen on ohjattu asemien lisäksi tukemaan yhdysteiden muodostamaa lenkkiä, joka yhdistää nämä alakeskukset Nummelaan. Kaavan tulee luoda edellytykset kannattavan joukkoliikenteen kehittymiselle, mutta lopullisen päätöksen linja-autojen kulkureiteistä tekevät liikenneyrittäjät ja kunta tarpeen ja kannattavuuden mukaan. Porintien itäpuolinen osa on jo nyt erinomaisesti joukkoliikenteen tavoitettavissa, mikäli tavoitteena on Helsinki-Nummela-Kirkkonkylä -yhteys.

Helsinki-Vihti-Karkkila-Pori rautatieyhteyden suunnittelu on vielä aivan alkuvaiheessa ja tarkastelussa on useita vaihtoehtoisia linjauksia. Nummelan eteläosien osayleiskaavalla Vihti on ottanut kannan, että rata ei mahdu valtatie 2 linjaukseen Nummelan kohdalla. Nummela on rakentunut Enäjärven rannasta harjulle tiiviinä taajamana. Mikäli uusi rata rakennettaisiin Enäjärven länsipuolitse, se jättäisi alleen merkittävän osan Nummelan taajamaa. Nummelan halkaisee jo nyt kolme valtatieta ja yksi junarata. Maankäytön suunnittelussa on varauduttu toiseen junarataan, mutta kolmas olisi jo liikaa.

Vastaus (Kirkkonummi):

Kirkkonummen ja Vihdin kuntarajalla on vireillä Tervalammen osayleiskaava, jossa raja-alueen maankäyttö ratkaistaan. Liikennejärjestelyt on tutkittu kokonaisuutena kuntarajalle saakka jo Nummelan osayleiskaavatyön yhteydessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on neuvoteltu, eikä Vihtiin ole tulossa uusia liittymiä valtatie 1:lle. Lisäkaistoille on jätetty laajentamisvaraa Palojärven risteyksestä Helsinkiin päin, kuten Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvityksessä edellytetään, jotta Vt 1 kasvavat liikennevirrat eivät ruuhkaudu. Lisäkaistojen suunnittelu ja toteuttaminen tulee tehdä yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan kanssa.

Osayleiskaavaa varten tehtiin liikenneselvitys, jossa tarkasteltiin nykytilannetta, välivaihetta 2020 sekä lopputilannetta, jolloin koko osayleiskaava on toteutunut maksimaalisesti. Tässä tarkastelussa oli mukana myös Ideapark-hankkeen liikennemäärät. Välivaiheessa oli mukana Palojärven alue lähellä Kirkkonummen kuntaa kokonaan rakentuneena. Välivaiheessa mt 110 liikennemääräksi arvioitiin 3300 ja loppuvaiheessa 3900.

Tässä on siis mukana myös entisen Ideapark-hankkeen luvut. Näillä ajoneuvoliikenteen määrillä ei olisi täytynyt edes 50% mt 110 kapasiteetista illan tai aamun huipputuntiliikenteessä. Vanhan Turuntien välityskyky ei ole vaarassa suunnitellulla maankäytöllä. Maantie 110 toiminnallisuuden säilyttäminen oli yksi päätavoitteista osayleiskaavatyössä ja siihen liittyvässä liikennesuunnittelussa.

Kirkkonummi jatkuu

sillan kohdalle, tulee rakentaa suuntaisliittymä Helsingin suuntaan. Valtatien 1 välityskapasiteettia tulee parantaa lisäkaistoin ja läpiajon houkuttelevuutta tulee vähentää eri toimenpitein.

Kirkkonummen kunta on huolestunut alueen liikennesuunnittelun riittävydestä, koska liikennemäärät alueella kasvavat merkittävästi.

Liikennevirasto

Ratahallintokeskus on aiemmin 18.11.2009 antanut Vihdin kunnalle lausunnon samasta osayleiskaavasta sen luonnosvaiheessa. Kunta on ottanut siinä lausunnossa esitetyt näkökohdat hyvin huomioon. Melun ja värinän vaikutukset asumiseen sekä liityntäpysäköintiin liittyvät tarpeet on otettava kuitenkin tarkemmin huomioon viimeistään asemakaavoitusvaiheessa. Liityntäpysäköinnin tarve on pääkaupungin rautatieliikennepaikoilla lisääntynyt jatkuvasti ja liityntäpysäköintipaikat tulee esittää jo kaavakartoissa samoin kuin kulkuyhteydet rautatieasemille (2 kpl).

Hanko-Hyvinkää rata jää kaava-alueen ulkopuolelle, mutta sen esittäminen selkeästi kaavakartoissa havainnollistaisi kaava-alueen huomattavasti. Myös puuttuva alikulku Nummelan ratapihan LR -alueelle kaava-alueen ulkopuolelle pitää esittää.

Lohjan kaupunki

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotus ottaa hyvin huomioon Espoon, Kirkkonummen, Vihdin ja Lohjan kuntien yhteisen Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvityksen tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Lohjan kaupunki tukee Nummelan eteläosien kehittämistä siten, että se mahdollistaa tulevaisuudessa taajamaratatyypin raideliikenteen toteuttamisen Espoon ja Lohjan välillä.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotus on laadittu hyvin ja asiantuntevasti ja perustuu laajoihin taustaselvityksiin. Kaavaehdotukseen lisätty toteuttamisjärjestys on hyvä ratkaisu. Lohjan kaupunki on samaa mieltä siitä, että kuntien rajalla olevat alueet ovat toteuttamisjärjestyksessä kolmesta vaiheesta viimeisestä eli myöhemmässä vaiheessa.

Kaavaehdotuksen liikennejärjestelmän ja erityisesti joukkoliikennetarvaisuuden pitää tukea myös työmatka- ja asiointiliikennettä Lohjan ja Nummelan välillä. Seudullisen liikennejärjestelmän toimivuus Länsi-Uudenmaan suuntaan on edelleen varmistettava kaavaehdotuksen jatkosuunnittelussa.

Huhmariin valtatie E18 ja valtatie 2 risteykseen on osoitettu palvelujen alue (P). Kaavamääräys kuuluu: "Alue on varattu ensisijaisesti tilaa vaativan kaupan tarpeisiin. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työpaikkatoimintoja. Asemakaavassa ei tule sallia elintarvikkeiden myyntiä." Kaavan sanamuoto "ensisijaisesti" ei saa tarkoittaa keskustahakuksen erikoiskaupan sijoittumismahdollisuutta alueelle. Tällainen erikoiskauppa olisi suunnattava tukemaan olevia Vihdin ja Lohjan kaupunki- ja kuntakeskustoja.

Kaavaselostuksen mukaan palvelujen alue (P) on 45 hehtaarin suuruinen tilaa vaativan kaupan alue. Seudullisesti kestävä kaupan rakenteen takia Lohjan kaupunki katsoo, että alueelle sijoittuva kauppa tulee mitoittaa tarkemmin ja mitoituksen on perustuttava ensisijaisesti Vihdin oman alueen ostovoimaan ja sen kasvuun.

Kuntien raja-alueelle esitetty maankäyttö ei ole ristiriidassa Lohjan maankäyttösuunnitelmien kanssa.

Vastaus (Liikennevirasto):

Nummelan eteläosien osayleiskaava on yleispiirteinen aluevarauskaava. Rautatieasemien tarkkoja sijainteja ei ole vielä päätetty, joten kulkuyhteyksien tarkka suunnitteleminen jää ratasuunnittelun ja asemakaavasuunnittelun yhteyteen.

Juna-asemien kaavamääräykseen lisätään velvoite liityntäliikenteen terminaalin ja liityntäpysäköinnin suunnittelemiseksi. Hanko-Hyvinkää junaradan merkintää kaavan pohjakartalla vahvistetaan näkyvämmäksi. Nummelan ratapihan alikulku lisätään kaavakartalle.

Vastaus (Lohjan kaupunki):

Nummelan ja Lohjan välinen liikenne kulkee pääosin valtatie 25 kautta, joka ei kuulu tähän kaava-alueeseen. Joukkoliikenteen suunnittelua tulee tehdä yhteistyössä ja joukkoliikennettä tukevia ratkaisuja mieltä mm. vt 25 parantamistöiden suunnittelun yhteydessä. Tulevaisuudessa tulee ratkaistavaksi Lohjan itäisimpien alueiden joukkoliikennetarpeet Höytiönnummen juna-asemalle.

Huhmarin palvelujen alueelle tullaan suunnittelemaan tilaa vaativaa kaupaa. Vastaava merkintä on tulossa 2. vaihe-maakuntakaavaan. Maakuntakaava tulee sisältämään myös mitoituksen, max 50 000 k-m². Osayleiskaavaan merkitään sama mitoitus koskeva kaavamääräys.

Vastaus (L-U maakuntamuseo):

Kohteet lisätään kaavakartalle ja kaavaselostukseen. Rakennusperintökohteiden kaavamääräykseen lisätään rakentamismääräys: ”Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden ja toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennusten ja alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyvät.”

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo

Maakuntamuseo yhdessä Vihdin museon edustajien kanssa esittää kaavassa käytetyn Rakennusperintökohde-merkinnän lisäämistä seuraaville kiinteistöille. Mainittujen kohteiden suojeluperusteet tulee lisätä kaavaselostukseen.

Torholan kylässä:

- Grönkulla 1:87, entinen torppa, tilan vanha asuinrakennus 1800-luvulta
- Hurri 1:121, koko pihapiiri on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kokonaisuus
- Kalliola 1:19, entinen torppa, asuinrakennus 1800-luvulta, navetta 1930-luvulta
- Kivimaa 1:47, entinen torppa, asuinrakennus noin 1920-luvulta
- Kukko 2:143, kutomatehdas, alkuperäinen tehdasrakennus 1930-luvulta
- Lehtimäki 1:25, asuinrakennus 1800-luvulta, Hurrin puutarhurin asunto, aitta
- Mäntylä 1:4, asuinrakennus 1930-luvulta
- Rauhala 1:95, asuinrakennus 1930-luvulta
- Rauhala 1:38, asuinrakennus kenties 1930-luvulta (ei ole inventoitu aiemmin)
- Rinnepelto 1:119, Rinteelän tilan vanha pihapiiri ja asuinrakennus, tod.näk. entinen torppa, nykyinen asuinrakennus 1930-luvulta

Ritalan kylässä:

- Ahorinne 1:47, mahdollisesti entinen torppa, asuinrakennus 1900-luvun alkupuolelta, navetta 1930-luvulta

Palajärven kylässä:

- Pohjarinne 1:118, asuinrakennus 1920-luvulta

Rakennusperintökohteita koskevaan kaavamääräystekstiin tulee lisätä teksti, jonka mukaan rakennuksissa tehtävien korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennusten ja miljöön kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Maakuntamuseo esitti lisäystä jo aiemmassa lausunnossaan. Asia tulee mainita kaavaselostuksen lisäksi myös kaavamääräystekstissä.

Vastaus (Museovirasto):

merkitään tiedoksi.

Museovirasto

Museovirastolla ei ole huomautettavaa kaavaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Pro Huhmari

Suunnitelmassa on otettava voimakkaammin kantaa meluntorjuntaan ja meluntorjuntaan liittyvät suunnitelmat sekä aikataulutukset on toteutettava jo ensimmäisessä vaiheessa.

Meluntorjunnassa ja sen suunnittelussa on huomioitava myös uudet ajatusmallit, esim. selvitettävä puhtaiden ylijäämämaiden käyttöä meluvallien rakenteina.

Pihtisillantie on saatava pikaisesti kunnan vastuulle, koska tie on alueen lasten päivittäinen kulkureitti kodin ja koulun välillä. Turvattuun luovat erityisesti puuttuvat kevyenliikenteenväylät, tien heikko peruskunto, sekä puuttuva katuvalaistus.

Maankaatopaikan perustamisvaiheen ja käyttövaiheen raskaan liikenteen liikennejärjestelyt on suunniteltava ja toteutettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa alueen asujaimistolle sekä lasten koulutien turvallisuudelle. Suunnittelun yhteydessä pitää avoimesti tarkastella uuden liittymän mahdollisuus 2-tieltä maankaatopaikan alueelle.

Liityntäpysäköinnin kehittäminen alueella on nostettava aikataulussa korkeammalle prioriteetille. Nykyisellään Huhmarissa oleva liityntäpysäköintipaikka on käyttöasteensa ääriarjoilla, ja siten siihen liittyy jo nyt laajentumispainetta.

Kevyenliikenteen järjestelyt alueella on nostettava korkeimmalle prioriteetille ja toteutettava välittömästi. Ensisijainen tarve kevyenliikenteen väylille on 110-tie, eli Vanha Turuntie, 2-tien molemmin puolin.

Yleisessä liikenneturvallisuuksessa on myös panostettava riista-aitojen rakentamiseksi moottoritien (1-tie) varteen. Riista-aidat ovat äärimmäisen tärkeitä ja aikataulutettava nopeasti toteutettavaksi.

Jotta AP-alueet olisivat edes jonkin verran yksityisyyttä ja omaa rauhaa tukevia, pitää esim. tonttien minimikokoa rajoittaa, ehdotuksena alarajaksi 1200 m² tehokkuudella 0,2.

Osa Huhmarnummen AK-alueista pitäisi myös muuttaa AP-tyyppiseksi ja jos Huhmarin asema ei toteudu, silloin nämä alueet kokonaan AP-tyyppiseksi.

Koko Huhmarin alueen halkaisevan ratavarauksen alle jäävien alueiden kaavat ja käyttösuunnitelmat pitää saada nopeasti eteenpäin ja ratkaistuksi. Alueen asukkailla on nykyisellään jatkuva epävarmuus tulevaisuudesta ja siitä mitä näille ratavarauksen alle jääville alueille jatkossa voi suunnitella ja tehdä. Tarvitaan selkeät ja nopeat päätökset asiasta, jotta alueen asukkaat voivat siltä osin jatkaa tulevaisuutensa suunnittelua.

Vastaus (Pro Huhmari):

Lausunnossa puututaan useisiin ajoitukseen liittyviin asioihin, joihin ei voida antaa ratkaisua osayleiskaavalla.

Osayleiskaavassa on huomioitu melu ja melusuojaus niin hyvin kuin yleiskaavalta voidaan edellyttää (ks. UUD-ELY lausunto). Melusuojausten toteuttamisen ajoitusta ei ratkaista suoraan osayleiskaavalla. Melusuojaus edellyttää detaljitason suunnitelmia. Liikennealueilla (valtatiet, maantie) suunniteltuvastuu on Uudenmaan ELY-keskuksella. Kunta osallistuu tällöin suunnittelun ja toteuttamisen kustannuksiin.

Olemassa olevat melualueet ovat tiedossa. Moni melualue olisi kavennettavissa melusuojauskella ja näihin kohteisiin on yleiskaavan aluevarauksissa varauduttu. Toteuttamisen ajoituksessa on kyse rahasta ja sen puutteesta. Valtiolla tai kunnalla ei ole varaa toteuttaa edes nykyisiä tiedossa olevia kohteita. Mikäli kunta kaavoittaa uutta meluherkkää toimintaa (asutus, koulu tms) melualueelle, kunta on 100% vastuussa alueen melusuojausten rahoittamisesta ja suojaus on toteutettava ennen kuin alueen uusi rakentaminen otetaan käyttöön. Tätä kautta osayleiskaavalla voidaan epäsuorasti vaikuttaa melusuojausten toteuttamiseen.

Siellä missä asemakaavoitus ja sen mukainen toteuttaminen etenee, melusuojaus on pakko tehdä. Osayleiskaava sisältää kaavamääräyksiä ajoituksen suhteen. Uudenmaan liiton ja ELY-keskuksen lausunnoista johtuen Porintien itäpuoliset asuntoalueet muutetaan pääosin jälkimmäisessä vaiheessa toteutettaviksi. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaan nämä alueet tullaan merkitsemään raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Näiden alueiden suunnittelu tulee kytkeä uuden raideyhteyden ja aseman sitovaan päätökseen.

Osayleiskaavan ajoitusmääräykset koskevat vain asemakaavoittamista. Melusuojausta (ja kevyenliikenteen verkostoa) on mahdollista suunnitella ja toteuttaa osayleiskaavan ajoitusmääräyksistä riippumatta nopeammassa tahdissa.

Tarvontien melusuojaus välillä Huopalahdentie-Tarvaspää on kustannusarvioltaan noin 2,5 miljoonaa euroa; summalla on määrä rakentaa melusteitä noin kolmen kilometrin matkalle. Meluvalli maksaa korkeudesta riippuen yleensä 250 000-300 000 euroa kilometriltä - edellyttäen, että pohja kantaa ja että maamassojen kuljetusmatkat ovat kohtuulliset. Meluidan hinta on yleensä noin kolminkertainen tien pituusyksikköä kohden maavalliin verrattuna. Melukaide maksaa juoksumetriltä vain hieman enemmän kuin maavalli, mutta kaiteen korkeus on vain puolet maavallin korkeudesta, jolloin sen suojaava vaikutus on vähäisempi.

Valtateille 1 ja 2 ei ole tulossa uusia liittymiä. Pihtisillantie tulee muuttamaan kaduksi asemakaavoituksen myötä. (Ajoituksesta ks. yllä)

Vastaus (Pro Huhmari) jatkuu:

Riista-aitojen rakentaminen valtatie varrelle on Uudenmaan ELY-keskuksen vastuulla. Vihdin kunta pyrkii edistämään riista-aitojen saamista kunnan alueelle.

Parhailaan on tekeillä Vihdin kevytliikenne- ja ulkoiluverkoston kehittämissuunnitelma. Suunnitelmassa painopistealueina ovat taajamat ja palveluiden (mm. koulut) saavutettavuus. Kohteiden toteuttamisjärjestyksestä tulee asiantuntijoiden esitys, mutta lopullisen päätöksen hankkeiden tärkeysjärjestyksestä tekee kunnanhallitus tai -valtuusto.

Pientalovaltaisten asuntoalueiden tonttikoko ja rakentamisen luonne ratkaistaan vasta asemakaavavaiheessa. Mikäli Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava vahvistuu tulevan ehdotuksen kaltaisena, Huhmarnummen asuntoalueet (AP ja AK) suunnitellaan vasta sitten kun raidelinjaus ja asemanpaikka ovat jo tiedossa. Etäisyys asemalle ja keskustapalveluihin tulee vaikuttamaan myös pientaloalueiden tehokkuuteen. Koska osayleiskaavalla tulee varautua uuteen juna-asemaan, ei ole mahdollista vähentää asuinkerrostaloalueille varattuja aluevarauksia tässä suunnitteluvaiheessa.

Vihdin kunta pyrkii toiminnallaan edistämään ESA-radan (Länsiradan) suunnittelua ja rataa liittyvien päätösten tekemistä.

TeliaSonera Finland Oy

TeliaSonera Finland Oyj:n puolesta haluaisin otettavaksi huomioon kaava-alueen mobiililaajakaistatarpeet. Olen merkinnyt oheiseen kaavakarttaan 5 kpl pylväspaikkaa ympyrällä, joiden sisällä on suuntaa-antava ruksi. Jos ympyrän sisällä on kaksi ruksia, ovat ne vaihtoehtoisia toisilleen. Tällä toimenpiteellä varmistetaan, että operaattorit tulevilla kaava-alueella pääsevät heti tuomaan kaikki nykyaikaiset GSM 2G, UMTS 313 ja LTE 4G palvelut alueelle.

Vastaus (TeliaSonera):

Pylväät eivät edellytä kaavamääräystä osayleiskaavaan, vaan ne voidaan huomioida asemakaavasuunnittelussa. Kaavaselostukseen lisätään maininta mastopaikan huomioimisesta kunkin alueen sisältökuvaukseen, jotta tieto välittyy asemakaavatyöhön. Lausunnossa esitetyt alustavat mastojen sijaintipaikat on tutkittava tarkemmin detaljisuunnittelun yhteydessä.

Uudenmaan Ely-keskus

Uudenmaan ELY-keskus on antanut lausunnon Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnoksesta 20.1.2010. Lausunnon esitetyt näkökohdat on otettu osin huomioon osayleiskaavaehdotuksessa.

Myönteistä on kaavan tavoite rakentamisen sijoittamisesta raideliikenteen palvelualueelle ja suunniteltujen muiden joukkoliikennereittien läheisyyteen. Samalla tulee varmistaa, että asemanseutujen rakentaminen on riittävän tehokasta niin, että se parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja hyödyntämismahdollisuuksia.

Osayleiskaavaehdotus ei kaikilta osin ole voimassa olevan Uudenmaan maakuntakaavan mukainen. Osayleiskaava poikkeaa maakuntakaavasta merkittävästi Huhmarin alueen ja valtatie 1 lähialueen maankäytön osalta. Kaupan sijainnin ohjaukseen liittyvät myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Tavoitteiden mukaan uusia huomattavia asunto-, työpaikka- ja palvelualueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Huhmarin alueelle on osayleiskaavaehdotuksessa osoitettu huomattavia uusia asunto- ja työpaikka-aluevarauksia (AK, AP ja TP). Valtateiden 1 ja 2 risteyksen länsipuolelle on osoitettu laaja palvelujen alue (P), joka on varattu ensisijaisesti tilaa vaativan kaupan tarpeisiin. Huhmarin aseman ympäristö on merkitty keskustatoimintojen ja lähipalvelujen alueeksi (C). Alueelle saa sijoittaa korkeintaan 2000 k-m² päivittäistavarakaupan myymälätiloja. Muun vähittäiskaupan osalta ei ole esitetty kaavamääräystä. Määräykset eivät siten kiellä esimerkiksi erikoistavaran kaupan suuryksikön sijoittamista alueelle. Osayleiskaavaehdotuksen maankäyttöratkaisulla on ylikunnallista merkitystä mm. alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä kaupan sijainnin ohjauksen kannalta. Aluetta ei ole osoitettu maakuntakaavassa taajama-, palvelu- tai keskustatoimintoihin. Osayleiskaavaehdotuksen aluevaraukset ovat maakuntakaavan suunnittelumääräysten vastaisia. Merkitykseltään seudullisen tilaa vaativan kaupan osoittamisen alueelle voidaan katsoa olevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteiden vastaista.

Espoo-Vihti-Lohja -rataan tukeutuvien laajenemissuuntien maankäytön suunnittelussa on tärkeä kytkeä rakennettavien alueiden kaavoitus ja toteuttaminen sekä liikennejärjestelmän suunnittelu ja uuden ratayhteyden rakentaminen tiiviisti toisiinsa. Palojärven työpaikka-alue kaava-alueen kaakkoskulmassa on muusta yhdyskuntarakenteesta irrallinen alue ja hajauttaa yhdyskuntarakennetta. Koska osayleiskaava poikkeaa voimassa olevasta maakuntakaavasta, tulee laadittavan vaihemaakuntakaavan ja osayleiskaavan kaavaprosessit ja ratkaisut sovittaa yhteen.

Huhmarin asemanseudun uusien asunto- ja työpaikka-alueiden sekä Höytiönnummen keskusta-alueen toteuttaminen tulee osayleiskaavamääräyksiin kytkeä selkeästi radan toteuttamiseen.

Osayleiskaavaehdotuksessa rakennettavien alueiden toteuttamisen ajoitusta on luonnokseen verrattuna tarkennettu

kolmeen vaiheeseen jaoteltuna. Kaavan toteuttamista ja ajoitusta tulee vielä tarkentaa ottamalla huomioon Huhmarin alueen maankäytöstä edellä esitetyt näkökohdat.

Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu keskustatoimintojen alueita Nummelan keskustan laajenemiseen Hanko-Hyvinkää-radnan eteläpuolelle (C) sekä Höytiönnummen (C-K) ja Huhmarin (C) asemien yhteyteen. Maakuntakaavassa keskustatoimintojen alue on merkitty vain Nummelaan. Osayleiskaavassa tulee nykyistä selkeämmin perustella ja esittää keskusta-alueiden erilainen luonne pää- ja alakeskuskina. Alueiden kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tulee tältä osin tarkentaa. Huhmarin C- ja P-alueiden lisäksi kauppaan liittyviä aluevarauksia on Nummelan keskustan koillispuolella (KM ja C) sekä Höytiönnummen asemalla (C-K). Mitä vaikutuksia näillä C-K- ja C-alueilla on Nummelan ja Vihdin kaupan palvelurakenteeseen tai miten se yhdessä muiden Vihdin kaupan hankkeiden kanssa suhteutuu kaupan lisäpinta-alan tarpeeseen, ei ilmene kaavaselostuksesta. Osayleiskaavan selostusta tulee täydentää em. näkökohdat huomioiden ja täsmentää määräyksiä tarvittavilta osin ottaen huomioon maakuntakaavan määräykset merkitykseltään seudullisesta erikoiskaupan suuryksiköstä.

Liikenne

Kaavakartalla on esitetty yhdystie / kokoojakatu -teitä sekä punaisella (uudet yhteydet) että mustalla (nykyiset yhteydet). Kaavamerkinnoista puuttuu punainen yhdystie / kokoojakatu -merkintä. Kaavakartalla ei ole esitetty nykyisten yhdystie / kokoojakatuteiden varrella olemassa olevia kevyen liikenteen reittejä (mustalla) tai niiden tarvetta (punaisella). Sen sijaan yhdystie / kokoojakatu -merkintään on kaavamääräyksiin sisällytetty kevyen liikenteen yhteys "Uusien tieyhteyksien tarkempi sijainti määritellään asemakaavassa tai tiesuunnitelmassa. Tien yhteyteen tulee toteuttaa kevyen liikenteen väylä". Kaava-kartan informatiivisuuden vuoksi olisi hyvä merkitä nykyisten yhdystie /kokoojakatu -teiden (mustat viivat) varrella olemassa olevat kevyen liikenteen reitit tai niiden tarve. Muuten yhdystie / kokoojakatu merkintä on käyttökelpoinen, vaikkakin Uudenmaan ELY -keskus pitää luonnosvaiheessa ollutta kevyen liikenteen reittien merkitsemistä informatiivisempänä. Luonnoskartalta oli selkeästi havaittavissa, missä menee nykyinen kevyen liikenteen verkosto ja missä on tarvetta uusille reiteille. Toteutuessaan uudet yhteydet tulevat olemaan osa katuverkkoa. Uudenmaan ELY -keskus pitää hyvänä, että suunnittelualueelle on esitetty kattava ulkoilu- ja kevyen liikenteen reitistö. Ulkoilureitistö täydentää kevyen liikenteen reitistöä ja kaavassa on pyritty löytämään suorat yhteydet eri toimintojen välille, jotta jalankulusta ja pyöräilystä saataisiin mahdollisimman houkuttelevaa. Kaavakartalla valtatie 1 ja 2 on merkitty sekä viiva- että aluemerkinneillä. Molempia merkintöjä ei voi käyttää. Viivamerkintöjen taustalla olevat alueet eivät myönteisesti kaikilta osin lunastetun teialueen rajoja, vaan lunastetun teialueen raja kulkee osittain alueen sisällä tai alueen ulkopuolella. Liikenneviraston ohjeen mukaan maanteiden alueita ei tulisi pääsääntöisesti merkitä aluemerkinneillä, koska on syntynyt tulkintaepäselvyyksiä aluemerkinneen sitovuudesta. Uudenmaan ELY-keskus suosii

telee viivamerkintöjen käyttöä. Kaavamerkinnöistä puuttuvat liittymät.

Maankäytön muutokset kaava-alueella vaativat paljon toimenpiteitä nykyiseen infrastruktuuriin sekä uutta infrastruktuuria. Kaavakartalla ja -selostuksessa on esitetty useita toimenpiteitä seututielle 110, mm. uusia yhteyksiä. Nelihaaraliittymät toteutetaan liikenneselvityksen mukaan kierto-liittyminä. Tavoitteena on, että maantiellä 110 vilkkaimmat risteämiskohdat kevytliikenteen ja autoliikenteen välillä ovat eritasossa. Valtatien 2 yli on esitetty uusi pelkästään kevyen liikenteen tarpeisiin tehtävä ylitys. Seututien 110 nopeusrajoituksia ehdotetaan laskettavan. Liikenteen vaikutusten arvioinnissa on ansiokkaasti arvioitu kaavan toteutumisen vaikutuksia eri näkökulmista, kuten liikenneturvallisuuden, saavutettavuuden ja joukkoliikenteen kannalta. Arvioinnin päätteeksi on annettu "suositukset kaavan jatkosuunnittelulle". Saavutettavuutta arvioitaessa on annettu suosituksena, että kaavaan voisi laittaa varauksen tieyhteydelle valtatie 2 itäpuolelle Torholan ja Lusilan välille aina Ridaliin asti. Selostuksesta ei käy ilmi, miksi kyseistä varausta ei ole kaavaehdotuksessa esitetty. Lusilan alue jää syrjään myös joukkoliikenteen tavoiteverkossa. Paikallisliikenteen reitit (myöhemmin syöttöliikenneasemille) eivät kulje Lusilan kautta. Huhmarin aseman saavutettavuus Lusilasta paranisi, jos Lusilasta olisi suora yhteys asemalle. Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että kaavassa voisi osoittaa yhteystarpeen Lusilan ja Huhmarin aseman välille.

Melu ia tärinä

Melualueet ja ilmanlaatu on otettu asianmukaisesti huomioon kaavaehdotuksessa. Myös tärinäherkät alueet olisi hyvä esittää kaavassa.

Virkistys

Uudenmaan maakuntakaavassa on osoitettu seudullinen ekologinen/viheryhteystarve tai ulkoilureittiyhteys osayleiskaava-alueen kautta Nuuksion Nummelanharjun ja Siuntion suuntaan. Osayleiskaavassa tulee ottaa huomioon näiden yhteyksien riittävän laajuiset toteuttamismahdollisuudet ekologisen toimivuustarkastelun perusteella. Kaavaehdotuksessa esitetyt viherkäytävät ovat muutoinkin niiden läheisyyteen osoitettu rakentaminen huomioon ottaen sangen kapeita esimerkiksi Pajuniityn, Höytiönnummen ja Ridalinmetsän AK-alueiden ympäristössä sekä Vanhan Turuntien kohdalla. Virkistysalueita ei voi osoittaa maanteiden viereen mm. melu ja päästöhaittojen takia. Maanteiden varsille tulee varata riittävät suojaviheralueet.

Luonnonsuojelu

Siuntionjoen Natura 2000 -alueen latvavedet tulevat kaava-alueelta, joten kaavan toteuttamisen Natura-vaikutukset tulee siltä osin arvioida. Käytännössä on arvioitava Siuntionjoen veden laatuun vaikuttavat tekijät, joita ovat ainakin viemärointi- ja hulevesiasiat sekä mahdolliset puroihin tai muihin vaikutuksiltaan merkittäviin vesiuomiin tehtävät perkaukset ja muut toimenpiteet. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat on merkitty kaavaehdotukseen lukuun ottamatta

Uudenmaan ELY-keskuksen uusinta rajauspäätöstä (päätös 28.1.2011 UUDELY/1237/07.01/2010). Kaavaan tulee merkitä liito-oravien kulkuyhteyksien sijainti esim. nuolimerkinnöin, etteivät lisääntymis- ja levähdyspaikat jää eristyksiin. Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä rajatut luontotyypit (s-21 ja s-24) ovat kokonaan tai osin rakentamiseen tarkoitetuilla alueilla. V-alueita tulee laajentaa niin, että kohteet sijoittuvat sille tai kohteet tulee merkitä S- tai S-1 -alueiksi.

Hulevedet

Kaavaselostuksessa esitetty hulevesien hallinnan hyvä tavoite ja vaikutusten arviointi on aiheellista esittää myös kaavamääräyksissä. Määräyksiä tulee täydentää EV- ja V-alueilla seuraavasti: "Alueelle voidaan rakentaa hulevesien hallintasuunnitelman mukaisia hulevesien hallintaan liittyviä rakenteita ja reittejä." Selostuksessa on esitetty, että hulevesien hallintasuunnitelma tulee laatia ennen asemakaavaehdotuksen vahvistamista. Suunnitelman laatiminen kannattaa aloittaa jo asemakaavoituksen alkuvaiheessa, jolloin suunnitelmassa voidaan ottaa paremmin huomioon myös tuleva kunnallistekniikka.

Yhteenveto

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotusta tulee tarkistaa ja täydentää ottaen huomioon seuraavat näkökohdat: Osayleiskaavaehdotus ei kaikilta osin ole voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Merkittävimmät poikkeamat ovat Huhmarin alueella. Ristiriidat maakuntakaavan kanssa tulee ottaa huomioon ja tarkistaa osayleiskaavaa tältä osin. Huhmarin alueen ja Höytiönnummen keskusta-alueen toteuttaminen tulee kiinteästi kytkeä oikoradan toteuttamiseen. Alueiden toteuttamisjärjestystä ja ajoitusta tulee tarkentaa erityisesti Huhmarin alueen osalta. Keskusta-alueiden luokitusta tulee selkeyttää ja tarkentaa kaava-merkintöjä ja -määräyksiä keskusten erilainen luonne huomioonottaen. Kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on syytä tarkentaa. Liikenteen kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tulee tarkistaa lausunnossa esitetyllä tavalla. Myös liikenteen vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon esitetyt seikat. Tärinäherkät alueet voisi esittää kaavassa.

Seudullisesti merkittävät ekologiset/virkistysyhteydet tulee esittää riittävän laajoina aluevarauksina. Siuntionjoen Natura 2000-alueen latvavedet tulevat kaava-alueelta, joten kaavan toteuttamisen Natura vaikutukset tulee siltä osin arvioida. Liito-oravien kulkuyhteydet tulee tarvittavilta osin esittää kaavassa. Rajattujen luontotyyppien maankäyttömerkintöjä on aiheellista tarkentaa. Hulevesiä koskevia kaavamääräyksiä tulee täydentää.

Vastaus (UUD-ELY):

Osayleiskaavaa on valmisteltu samalla kun maakuntakaavaa on uudistettu. Osayleiskaavaehdotuksen sisältö on hyvin linjassa 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksen kanssa.

Osayleiskaavassa on huomioitu Nummelan kasvu pääkaupunkiseudun suuntaan. Huhmari ja Torhola tulevat aikanaan olemaan osa Nummelan taajamaa. Osayleiskaavaan on jätetty leveitä rakentamattomia vyöhykkeitä viher- ja ekologistia yhteyksiä varten. Se, että Huhmari ja Torhola ovat yhden tällaisen viheryhteyden ns. toisella puolella, ei ole yhdyskuntarakennetta hajauttavaa suunnittelua. Huhmari-Torhola alueella asuu jo nyt noin 450 asukasta. Asuntoalueiden asemakaavoittaminen ja toteuttaminen on sidoksissa ratasuunnitteluun.

Palojärven työpaikka-alue on 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa osa Huhmarin työpaikkavyöhykettä. Kohde on jo nyt hyvin joukkoliikennepalveluiden tavoitettavissa.

Kaavassa on varauduttu rataa ja asemien ympäristön tehokkaaseen rakentamiseen. Asemaympäristöjen asemakaavoitus edellyttää päätöksiä tarkasta ratalinjauksesta. Päätös voi kuitenkin viipyä 10-30 vuotta, eikä asemien lähialueen maankäyttöä kannata sitoa yleiskaavalla tämän päivän tilanteeseen. Keskusta-aluemerkintä asemien yhteydessä mahdollistaa parhaiten erilaiset asumis-, työpaikka- ja palvelurakentamisen vaihtoehdot sekä joukkoliikenteen edellyttämät liityntäjärjestelyt. Keskusta-alueet voidaan aikanaan asemakaavoittaa ja toteuttaa ajanmukaisten suunnittelutavoitteiden mukaisesti yleiskaavaa muuttamatta.

Lausunnossa todetaan, että kaavaselvityksestä ei ilmene kaupan lisäpinta-alan tarve tai mitä vaikutuksia uusilla kaupan alueilla on Vihdin (ja Nummelan) kaupan palvelurakenteeseen. Selvityksen rakenteesta johtuen kunkin aihealueen sisältö on jakautunut usealle sivulle. Selvityksen alkuosa käsittelee perusselvityksiä ja tavoitteita, keskiosa kaavaratkaisua perusteluineen ja loppuosaa vaikutusten arviointia. Keskusta-alueista ja kaupan sijoittelusta on ollut kaavaselvityksessä lähtötietoja ja tavoitteita sivuilla 15, 17, 24 ja 37, kaavaratkaisun esittelytekstiä ja perusteluita sivuilla 45 ja 57 sekä vaikutusten arviointia sivuilla 113 ja 122. Hajalleen sijoitettuna sisällöstä on vaikea muodostaa kokonaisuutta.

Länsiradan osalta ei ole tutkittu tärinäherkkiä alueita, koska ratalinjaus ei ole vielä tarkentunut. Karjaa-Riihimäki –radan tärinäalueet on tutkittu mittauslaitteilla (Promethor Oy 2008). Tärinämittaukset tilataan asemakaavasuunnittelun perusselvitysten yhteydessä.

Kaavassa on otsikkotasolla kaavamääräys: "Uudet yhdyskuntatekniset huollon ja liikenneverkon osuudet on osoitettu punaisella viivalla." Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki punaiset viivamerkinnot ovat uusia yhteyksiä, eikä symbolitasolla ole siksi esitetty jokaiselle merkinnälle erikseen mustaa ja punaista kaavamääräystä.

Torholan Kohosuo asettaa suuria haasteita yhdystietasoisen tieyhteyden toteuttamiselle Lusilasta Huhmarin asemalle.

Nykyinen yksityistie on kaavassa merkitty kevytliikenteen yhteydeksi. Lusilan asuntoalueet ovat 1-2 kilometrin päässä Nummelan keskustan palveluista (koulut, kaupat, linja-auto-asema). Kevytliikenteen käyttäjillä on tulevaisuudessa alle 3 kilometrin matka Huhmarin asemalle. Autolla matka on reilu 3 kilometriä kummallekin suunnitellulle juna-asemalle. Lusilan alue tukeutuu vahvasti Nummelan keskustan palveluihin, eikä yhdystietä rakentamattoman suoalueen reunaan ole katsottu yhdyskuntataloudellisesti järkeväksi ratkaisuksi vain siksi, että se nopeuttaisi autoilijoiden matkaa Huhmariin.

Kaava-alueen toteuttamisen vaikutukset Siuntionjoen Natura 2000 –alueen luontoarvoihin on jo arvioitu osana kaavan vaikutustenarviointiprosessia. Koska Siuntionjoki on vesistökohte, arviointia varten tehtiin kaava-alueella laajempi pintavesimallinnus. Itse kaava-alue kattaa 4 % vesistöalueesta. Vain puolet kaava-alueesta on osoitettu rakentamiseen. Kaava-alueen arvioitu nykyinen valuntakerroin on 0,21 ja mikäli kaava toteutetaan ilman mitään pintavesien suojeluun liittyviä toimenpiteitä, valuntakertoimen arvioidaan kasvavan 0,06. Kaavan aluevarauksissa ja jatkosuunnittelua koskevissa kaavamääräyksissä on huomioitu hulevesien käsittelyn tarve. Kun lisäksi otetaan huomioon, että kaava-alueen reunasta on 20 kilometriä Natura 2000 –alueen reunaan, ei kaavan ratkaisulla katsota olevan merkittävää vaikutusta suojeluarvoihin.

Kaavaselvitykseen lisätään tekstiä kaupan palveluverkkoselvityksestä. Huhmarin keskusta-alueen (C) kaavamääräykseen lisätään kielto sijoittaa kaupan suuryksikkö. Radan kaavamääräykseen lisätään suunnittelumääräys melu- ja tärinäalueiden selvittämisestä ja huomioon ottamisesta. Kaavaan lisätään yleinen kaavamääräys: "Maankäyttöalueiden rajat eivät ole sitovia. Tarkat aluerajat määritellään asema-, katu- tai tiesuunnitelmassa." Kaavamerkintöihin lisätään liittymät. Suojaviher- ja virkistysalueiden kaavamääräykseen lisätään hulevesien hallinnan mahdollistava suunnittelumääräys. Huhmarinjoen eteläisen virkistysalue muutetaan osaksi suojaviheraluetta. Kaavaselvitykseen lisätään päivitetty liitekartta eläinten kulkureiteistä. Suojelukohteiden kaavamääräykseen lisätään tarkempi suunnittelumääräys asemakaavoitusta varten.

Uudenmaan liitto

Maakuntakaavatilanne ja voimassa olevan maakuntakaavan tulkinta

Uudenmaan maakuntakaava on tullut voimaan 15.8.2007. Osayleiskaava-alueen länsiosa on maakuntakaavan taajamatoimintojen aluetta ja itäosa on valkoista aluetta. Lännessä nykyisen Nummelan keskustan alueelle sijoittuu maakuntakaavan keskustatoimintojen alueen merkintä. Huhmarissa on maakuntakaavan kylämerkintä.

Huhmarin liittymään osoitetun merkinnän - maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa - mukaan aluetta voidaan kehittää lähinnä sellaisena taajamatoimintojen alueena, missä on liikenteelle, matkailulle ja logistiikkatoiminnoille tarpeellisia tienvarsipalveluita. Maakuntakaavaselostuksen mukaan yleiskaavatasolla voidaan tutkia tilaa vaativan kaupan sijoittumista, mutta edes paikallisia erikois- ja päivittäistavarakaupan suuryksiköitä ei tulisi sallia näille alueille. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan on kuitenkin huolehdittava, etteivät alueelle sijoituvat toiminnot aiheuta yhdyskuntarakenteen hajautumista. Lisäksi on varmistettava, että suunnittelussa on huomioitu yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuus sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.

Huhmarin alueelle on osoitettu lisäksi maakuntakaavassa taajamarakenteen laajenemissuuntaa osoittava nuoli. Nuolimerkinnällä on osoitettu alueet, joilla taajamatoimintojen alueiksi osoitettujen alueiden ulkopuolella on tarvetta kuntarajat ylittävän yhdyskuntarakenteen laajenemisen selvittämiseen ja suunnitteluun. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan taajamarakenteen suunnittelussa on näillä alueilla otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuus sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.

Maakuntakaavassa on Espoo-Lohja-Salo välisen raideyhteyden ohjeellinen linjaus. Vt 1 ja vt 2 on osoitettu maakuntakaavaan moottoriväyläksi ja tie nro 110 seututieksi. Tie nro 11187 on osoitettu maakuntakaavaan yhdysteiksi. 400 kV ja 110 kV voimalinjat on osoitettu kulkemaan osayleiskaava-alueen poikki lounaasta koilliseen.

Maakuntakaavaan on merkitty kaksi viheryhteystarve -merkintää, joista toinen jatkuu ulkoilureittimerkintänä Nuuksion suunnalta lounaaseen. Lisäksi Nummelanharjulta Nuuksion suuntaan on osoitettu viheryhteystarve. Nummelanharjun eteläreuna on osoitettu arvokkaaksi harjualueeksi.

Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavassa, joka on vahvistettavana ympäristöministeriössä, on osoitettu Turunväylän pohjoispuolelle 110 kV:n voimalinjan yhteystarve.

Vireillä olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa pääpaino on yhdyskuntarakenteeseen ja liikenteeseen liittyvissä aluerakenteellisissa kysymyksissä. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntahallitukset hyväksyivät joulukuussa 2010 maakuntakaavan valmistelun pohjaksi perusrakenteen, jossa määritellään kaavan suunnitteluperiaatteet. Perusrakenteen mukaan metropolialueen kasvu ohjataan ensisijaisesti nykyisen yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttämisen tavoitteena on hyödyntää ensisijaisesti nykyistä yhdyskuntarakennetta siten, että kehittämisen painopiste on liikkumisen päästöjen kannalta parhailla liikkumisvyöhykkeillä. Olemassa olevien ratojen asemanseutuja ja linja-autoliikenteen laatukäytäviin tukeutuvia taajamia vahvistetaan. Uusien raideliikenteeseen tukeutuvien kasvukäytävien avaamiseen varaudutaan pidemmällä aikavälillä, jotta varmistetaan niiden toteuttamismahdollisuudet. Seudullisen vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen sekä hankkeiden mitoitus ja ajoitus kytketään entistä tehokkaammin tukemaan muun yhdyskuntarakenteen kehitystä. Merkittävimpien kylien kehittämistä edistetään ja hajarakentamista ohjataan kyliin. Uudenmaan 2.vaihemaakuntakaavan luonnos on valmistunut nähtäville kesäksi 2011. Maakuntahallitus ei hyväksynyt luonnoksen sisältöä, mutta hyväksyi kaavaluonnoksen aineiston nähtäville. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntakaavan vuonna 2012.

Luonnoksesta annettu lausunto ja miten se on huomioitu osayleiskaavaehdotuksessa

Uudenmaan liitto on antanut lausunnon Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnoksesta 8.3.2011 (Dnro 601/05101/2009). Sen mukaan Nummelan osayleiskaavaluonnoksessa osoitettiin maakunnallisesti merkittävä määrä uutta rakentamista. Lausunnon mukaan osayleiskaavaluonnos ei ollut maakuntakaavan mukainen kaikkien taajamatoimintojen alueiden eikä vähittäiskaupan suuryksiköiden osalta. Uudenmaan liitto painotti lisäksi luonnoksesta antamassaan lausunnossa, että nykyinen maakuntakaava sallii merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä ainoastaan Nummelan keskustatoimintojen alueelle.

Rakentamista on Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksessa edelleen siinä laajuudessa, että sen ei voida katsoa olevan kaikilta osiltaan voimassa olevan maakuntakaavan mukaista. Nämä alueet ovat pääasiassa vt 2 eli Porin tien itäpuoleisia alueita. Osayleiskaavaehdotukseen Huhmarin vähittäiskaupan suuryksikkömerkintä (KM) on korvattu palvelujen alueen merkinnällä (P), joka kaavamääräyksen mukaan on varattu ensisijaisesti tilaa vaativan kaupan tarpeisiin. Uudenmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa ei käsitelty paljon tilaa vaativaa kauppaa, koska se ei ollut sääntelyn piirissä. Huhmarin liittymään osoitetun merkinnän - maankäytön kehittämiskohdealue liikenteellisessä solmukohdassa - suunnittelumääräyksen mukaan on huolehdittava siitä, että alueelle sijoittuvat toiminnot eivät aiheuta yhdyskuntarakenteen hajautumista. Alueelle saa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa liikenteelle, matkailulle ja logistiikka-

toiminnoille tarpeellisia tienvarsipalveluita. Maakuntakaavan kehittämismerkinnän suunnitteluratkaisua perustellaan ja ohjausvaikutuksia kuvaillaan maakuntakaavaselostuksessa, jonka mukaan yleiskaavatasolla voidaan tutkia tilaa vaativan kaupan sijoittumista näille alueille. Maakuntakaavan kaavaselostuksen mukaan asuinalueet soveltuvat liittymien ympäristöihin huonosti ja saattavat hajauttaa yhdyskuntarakennetta.

Osayleiskaavaluonnoksen Höytiönnummen keskustatointojen alueelle (C-K) alueen kaavamääräykseen on lisätty rajoitus vähittäiskaupan suuryksikön koolle, joka on 5000 k-m². Osayleiskaavaehdotuksen Huhmariin osoitetun keskustatointojen ja lähipalvelujen alueella (C) voidaan sijoittaa korkeintaan 2000 k-m² päivittäistavarakaupan myymälätiloja. Osayleiskaavan kaupan merkintöjä ja määräyksiä keskustatointojen alueilla on korjattava huomioiden nykyinen maakuntakaavan suunnittelumääräykset erikoiskaupan ja päivittäistavarakaupan osalta. Uudenmaan voimassa oleva maakuntakaava mahdollistaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa vain Nummelan keskustatointojen alueelle. Maakuntakaavan mukaan erikoiskaupan seudullisuuden raja on Vihdissä 5000 k-m². Maakuntakaavan mukaan päivittäistavarakaupan suuryksikön merkityksen laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen perusteella. Osayleiskaavan kaavaselostusta on täydennettävä päivittäistavarakaupan seudullisuuden arvioinnilla ja tarvittaessa korjattava kaavamääräyksen seudullisuuden rajaa keskustatointojen alueelle (C-K) alueelle. Keskustatointojen ja lähipalvelujen alueella (C) kaavamääräyksessä tulee olla kieltä seudullisesti merkittävän erikoiskaupan osalta. Kaavoituksessa on huomioitava MRL:n tuomat kaupan ohjauksen muutokset yleiskaavoituksen osalta. Luonnoksesta annetun lausunnon mukaan osayleiskaavan tavoite kehittää rataan tukeutuvaa yhdyskuntarakennetta on hyvä ja noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Uuden ratakäytävän kannattavuus edellyttää riittävän tehokasta maankäyttöä radan palvelualueella.

Luonnoksesta annetun lausunnon mukaan uuteen ratayhteyteen tukeutuvaa rakentamista ei tule kuitenkaan aloittaa ennen Esa-ratayhteyden toteutuksen varmistumista. Kun Uudenmaan liitto on samanaikaisesti osayleiskaavatyön kanssa uudistamassa Uudenmaan maakuntakaavaa, tulee lausunnon mukaan maakuntakaavan uudistamisen ja osayleiskaavoituksen prosessit ja ratkaisut sovittaa yhteen. Lisäksi Uudenmaan liitto korosti osayleiskaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa maakuntakaavan merkityn Nummelanharjun harjualueen huomioimista jatkosuunnittelussa.

Vihdin kunta vastasi Uudenmaan liiton lausuntoon, että Nummelanharjun arvokas harjualue ei sijaitse osayleiskaava-alueella. Osayleiskaavassa on tarkennettu maakuntakaavaan yleispiirteisesti osoitettua harjualueen sijaintia. Uudenmaan liitto korosti lisäksi maakuntakaavaan merkittyjen seudullisten viheryhteyksien tärkeyttä. Vihdin kunta vastasi Uudenmaanliiton lausuntoon tältä osin, että osayleiskaavaluonnokseen oli merkitty kolme erillistä reittiä, joista ainoastaan yksi on reilun kokoinen ja kunnolla toteutettavissa. Uudenmaan liitto toistaa lausuntonsa maakuntakaavaan merkityn viheryhteyden huomioimisen tärkeydestä Nuuksiosta Num-

melanharjulle. Kaava-alue on laajennettu hieman Enäjärven ranta-alueella. Tämä laajennus voidaan katsoa olevan maakuntakaavan tarkentumista kunnan yleiskaavoituksessa. Uudenmaan liitto huomauttaa kuitenkin, että maakuntakaavan taajamatoimintojen alueen suunnittelumääräyksen mukaan rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön.

Yhteenveto

Uudenmaan liitto toteaa, ettei osayleiskaavaehdotus ole voimassa olevan maakuntakaavan mukainen kaikkien taajamatoimintojen alueiden osalta eikä kaikkien kaupan merkintöjen osalta. Huhmarin liittymän länsipuolta voidaan kehittää osayleiskaavaehdotuksessa esitettyjen maankäyttövarausten mukaisesti, kunhan varmistetaan, ettei yhdyskuntarakenne hajaannu ja että alueelle sijoittuvat toiminnot ovat lähinnä liikenteelle, matkailulle ja logistiikkatoiminnoille tarpeellisia tienvarsipalveluita. Myös paljon tilaa vaativan kaupan sijoittumista voidaan alueelle tutkia.

Osayleiskaavan kaupan merkintöjä ja määräyksiä keskustatointojen alueilla on korjattava huomioiden voimassa olevat maakuntakaavan suunnittelumääräykset erikoiskaupan ja päivittäistavarakaupan osalta. Maakuntakaava sallii merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä ainoastaan Nummelan keskustatointojen alueelle. Höytiönnummen keskustatointojen alueen (C-K) päivittäistavarakaupan seudullisuutta tulee vielä arvioida ja kaavamerkintää on tarvittaessa korjattava ja selostusta täydennettävä. Jatkossa Huhmariin merkittyä keskustatointojen ja lähipalvelujen alueen (C) merkintää tulee täydentää seudullisesti merkittävän erikoiskaupan (yli 5 000 k-m²) kieltävällä määräyksellä.

Osayleiskaavan tavoite kehittää rataan tukeutuvaa yhdyskuntarakennetta on hyvä ja noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Nummelan keskustan eteläpuoleinen asemanseutu, Höytiönnummi on voimassaolevan maakuntakaavan taajamatoimintojen aluetta. Uuden ratakäytävän kannattavuus edellyttää riittävän tehokasta maankäyttöä radan palvelualueella. Huhmarin asemanseudun rakentaminen osayleiskaavaehdotuksessa esitettyssä muodossa ei ole nykyisen Uudenmaan maakuntakaavan mukaista. Maakuntahallituksessa hyväksytyn perusrakenteen mukaan varaudutaan kuitenkin uusien kasvukäytävien avaamiseen pidemällä aikavälillä. Perusrakenteen mukaisesti maakuntakaavan uudistamisessa tutkitaan myös Huhmaria raideliikenteeseen tukeutuvana taajamatoimintojen alueena.

Lisäksi Uudenmaan liitto huomauttaa että maakuntakaavan taajamatoimintojen alueen suunnittelumääräyksen mukaan rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön. Koska Uudenmaan liitto on samanaikaisesti osayleiskaavatyön kanssa uudistamassa Uudenmaan maakuntakaavaa, tulee maakuntakaavan uudistamisen ja osayleiskaavoituksen prosessit ja ratkaisut sovittaa yhteen niiltä osin, miltä osayleiskaava poikkeaa maakuntakaavasta.

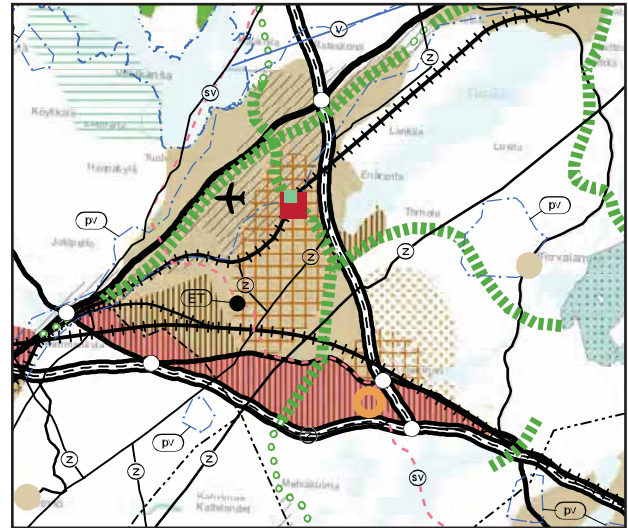
Vastaus (UL):

Nummelan eteläosien osayleiskaavalla kehitetään yhdyskuntarakennetta niin asumisen kuin yrittämisen tarpeisiin. Suunnittelutyössä on huomioitu liikenteelliset edellytykset, viher- ja virkistysyhteydet sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.

Vihdin kaupan palveluverkkoselvityksessä on tutkittu kolmea erilaista vaihtoehtoa kaupan palveluverkon toteuttamiseksi. Vaikutusten arvioinnin perusteella kaavaan on merkitty erillinen varaus tilaa vaativalle kaupalle. Kaupan palveluverkkoselvityksen perusteella tilaa vaativan kaupan sijoittamisella Huhmariin ei ole haitallisia vaikutuksia Nummelan, Lohjan tai Veikkolan keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin. Luonteeltaan tilaa vaativa kauppa on sellaista, että se ei sovellu tiivistyvään kuntakeskustaan. Tekeillä olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa on osoitettu vähittäiskaupan suuryksikön merkintä Huhmariin.

Huhmari on jo nyt hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa. Kevytiliikenteen tieyhteys on toteutettu Huhmarissa vasta mt 110 varteen ja vt 2 linja-autopysäkeille, tarvittavat jatko-yhteydet sisältyvät kaavaan. Huhmarin tilaa vaativan kaupan keskittymä tuo Vihtiin ne palvelut, jotka nykyisellään joudutaan hakemaan pääkaupunkiseudulta.

Höytiönnummen ja Huhmarin keskustatoimintojen alueilla (C-K ja C) halutaan kaavassa varautua tulevan juna-aseman tarpeisiin myös kaupallisten palveluiden osalta.

OTE Uudenmaan liiton epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta 2012.

Vihdin asukas- ja kylätoiminta ry

Suunnitelmassa on otettava voimakkaammin kantaa meluntorjuntaan. Siihen liittyvät suunnitelmat sekä aikataulutukset on toteutettava jo ensimmäisessä vaiheessa. Nykyiselläänkin melu on jo melkoinen häiriötekijä Huhmarin alueen asukkaille. Muutosta parempaan ei ainakaan tuo uuden 110kV sähkölinjan raivaaminen moottoritien (1-tie) rinnalle Palojärven kohdalla. Tässä yhteydessä jo olemassa olevat luonnolliset melusteetkin vähenevät kasvattaen samalla meluntorjunnan tarvetta entisestään.

Kevyenliikenteen järjestelyjä alueella on kiirehdittävä ja toteutettava välittömästi. Ensisijainen tarve kevyenliikenteen väylille on 110-tielle, eli Vanha Turuntie, 2-tien molemmin puolin. Maankaato paikalle on osoitettava oma tieyhteys ja liikenne maankaato paikalle järjestettävä uuden rakennettavan liittymän ja tien kautta. Huhmarnummen koululle johtavan Pihtisillantien hallinta ja kunnossapito otettava välittömästi erityistarkastelun piiriin. Nykyiselläänkin koulutie on jo vaarallinen: koska Pihtisillantiellä ei ole kevyen liikenteen väylää, eikä katuvaloja. Kun raskaiden ajoneuvojen liikenne lisääntyy maankaato paikan liikenteen vuoksi, lasten kulkeminen liikenteen seassa ei ole lainkaan turvallista. Yleistä liikenneturvallisuutta on myös lisättävä riista-aitojen rakentamisella moottoritien (1-tie)varteen, ja ne on äärimmäisen tärkeinä toteutettava nopeasti.

Jotta AP-alueet olisivat edes jonkin verran yksityisyyttä ja omaa rauhaa tukevia, pitää esim. tonttien minimikokoa rajoittaa, ehdotuksena tulisi tontin alarajaksi määrittää n.1200m² tehokkuudella 0,2. Osa Huhmarnummen AK-alueista pitäisi myös muuttaa AP-tyyppisiksi. Mikäli Huhmarin asema ei toteudu, silloin nämä alueet kokonaan AP-tyyppisiksi.

Vastaus:

Ks. Pro Huhmari ry s. 12-13.

Vihdin Enäjärven suojeluyhdistys

& useita muita yhdistyksiä ja osakaskuntia

Me allekirjoittaneet yhdistykset ja osakaskunnat vastustamme ankarasti Vihdin Verisuon maankaatopaikan osayleiskaavan hyväksymistä. Kaatopaikan perustaminen suunnitellulla tavalla suunnitellulle paikalle tuskin on taloudelliseltakaan näkökulmalta kovin perusteltua Vihdin kunnalle. Ympäristöriskien lisäksi kaatopaikka toisi alueen asujille lisääntyvää liikennehaittaa. Esitämme, että Vihdin kunta muuttaa muutenkin työmenetelmiään uusien alueiden rakentamisessa niin, että ensin rakennetaan laskeutusaltat ja kosteikot ja vasta sitten talorakennukset. Etelä-Nummelan pintavesiselvityksen mukaan Palojärven, Kypärijärven ja Huhmarin sekä Siuntionjoen vesistönkuormitus lisääntyisi. Nämä kuormitukset pitää saada pienemmiksi.

Vihdin Vesi

Vihdin Vesi näkee tärkeäksi, että Nummelan eteläosien osayleiskaavaan jätetään Nummelan jätevedenpuhdistamolle paikkavaraus nykyiseen puhdistamon sijaintipaikkaan. Koska jätevesien tulevasta käsittelypaikasta ei ole tehty päätöstä, ei puhdistamotoimintojen jatkoa nykyisessä paikassa tule osayleiskaavalla sulkea pois.

Vihdin Yrittäjät

Vihdin Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä kehityskohteenä sekä kaavoituksellisesti yhtenäisenä kokonaisuutena Nummelan eteläosien aluetta. Nykyisen Nummelan taajaman tulee saada vapaasti kasvaa Huhmarin suuntaan "törmäämättä" liian lähelle kaavoitettuihin teollisuus- ja työpaikka-alueisiin. Kaavaehdotuksessa teollisuus-, työpaikka- ja kaupan alueiksi osoitetut alueet ovat tällä hetkellä riittävät ja oikeilla paikoilla radan ja valtateiden läheisyydessä. Myös erityisalue (E) todetaan tarpeelliseksi. Asunto- ja viheralueiksi esitetyt alueet sekä tiestö ja ulkoilureitit ovat kaavaehdotuksessa hyvin sijoitetut ja hyvä kokonaisuus Länsirata -ja asemavarausten suhteen. Vihdin Yrittäjät pitää esitettyä Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotusta hyvänä, eikä näin ollen esitä siihen muutoksia.

Vastaus: (Enäjärven suojeluyhdistys)

Maankaatopaikan sijainti yhdyskuntarakenteessa on hyvä: se on syrjässä, mutta riittävän lähellä taajamatoimintoja. Maankaatopaikka tuo mukanaan lisää liikennettä, jonka merkitys korostuu nykyisellään rauhallisessa maaseutumaisessa ympäristössä. Tilanne olisi sama missä tahansa, Vihdistä ei löydy paikkaa, jossa kukaan ei asu matkan varrella. Maankaatopaikan ympäristöhaittoja arvioidaan ja niiden vähentämiseen tulee tarkemmat määräykset ympäristösuojelulain mukaisessa ympäristöluvassa.

Kun kunta toteuttaa uuden rakennuskohteen, kunnallistekniikka rakennetaan ensimmäisenä. Tämä sisältää myös puistot ja hulevesiratkaisut. Näin on toimittu jo Linnanniitussa ja ja Perhosniityssä. Samaa hyvää työtappaa tullaan jatkamaan muissakin uusissa kohteissa.

Kaavatyötä varten laadittu hulevesien riskiselvitys laadittiin ainoastaan riskien tunnistamista varten. Selvityksessä jätettiin tarkoituksella huomioimatta osayleiskaavan aluevaraukset, jotka mahdollistavat hulevesien hallinnan. Näin voitiin arvioida ns. pahin mahdollinen tilanne ilman varotoimenpiteitä. Näiden riskien siteeraaminen ei siten kuvasta kaavan sisältöä. Kaavan mukaisen rakentamisen myötä toteutuvat myös hulevesiratkaisut. Tällöin on arvioitu, että haitalliset ravinnepäästöt jopa pienenevät nykyisestä, vaikka hulevesien laskennallinen määrä lisääntyy. Tämä väite perustuu mm. siihen, että maatalouden aiheuttama laskennallinen kuormitus on (Suomessa) yli 2500 tonnia fosforia vuodessa, kun hulevesien osuus kokonaisfosforikuormituksesta on noin 100 tonnia (lähde: Peltola-Thies 2005).

Vastaus (Vihdin Vesi):

Osayleiskaavan toteuttamista suunnitellaan yhteistyössä Vihdin Veden kanssa. Kaavaselostusta täydennetään jätevedenpuhdistamon osalta siten, että varaudutaan puhdistamon säilyttämiseen nykyisellä paikallaan kunnes vaihtoehtoinen paikka on käytettävissä.

Vastaus (Vihdin Yrittäjät):

Merkitään tiedoksi.

Vastaus (kasv. ja koulutusltk):

Merkitään tiedoksi.

Vihdin kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla ei ole huomautettavaa laadittavaan osayleiskaavaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pyytää ottamaan huomioon jatkovalmistelussa koulu- ja päiväkotitoiminnalle asetetut säädökset, kiinnittämällä erityistä huomiota turvallisuuteen ja toiminnan joustavuuteen. Lisäksi toivotaan, että kevyen liikenteen väyliä suunnitellaan alueelle riittävästi.

Vastaus (kunnallistekniikka):

Merkitään tiedoksi.

**Vihdin tekninen ja ympäristökeskus,
kunnallistekniikka**

Kunnallistekniikka ilmoittaa lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa Nummelan eteläosien osayleiskaavasta, kaava 0249.

Vastaus (mittaustoimi):

Merkitään tiedoksi.

Vihdin tekninen ja ympäristökeskus, mittaustoimi

Mittaustoimi ilmoittaa lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa Nummelan eteläosien osayleiskaavasta, kaava 0249.

Vastaus (ympäristövalvonta):

Kolmen suojelualueen toteuttamiselle ei löytynyt edellytyksiä luonnonsuojelulain perusteella. Maanomistajilla ei ollut halua vapaaehtoiseen suojeluun, eikä kunta tai valtio voinut osoittaa rahaa alueiden ostamiseen tai suojeluarvoista korvaamiseen. Näin ollen ei enää ollut kaavallisia edellytyksiä merkitä kohteita suojelualueiksi.

Vihdin ympäristövalvonta

Ympäristövalvonta on esittänyt 19.1.2011 lausunnossaan useita luontokohteiden rajauksiin ja säilymiseen liittyviä huomioita. Nyt nähtävillä olevassa kaavaehdotuksessa suurin osa S-alueista on muutettu M-alueiksi s-päällekkäisrajauksella. Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan muutos ei välttämättä takaa arvokkaiden luontokohteiden säilymistä. Ympäristövalvonta muistuttaa että riittävät alueet hulevesienkäsittelylle on varattava hydrologisiin laskelmiin perustuen. Koska vesiensuojeluratkaisujen toimivuuden kannalta avainasemassa on niiden mitoitus, on erittäin tärkeää tarkastella hulevesien käsittelyä vähintään osavaluma-alueiden määrittäminä kokonaisuuksina. Rakentamisaikaisten kiintoaine- ja ravinnevalumiin vuoksi suositellaan, että valuma-alueen hulevesien käsittely huomioidaan mahdollisuuksien mukaan jo ennen muuta rakentamista. Pienvesikohteiden ym. vesilakikohteiden säilyttämiseksi on tärkeää huomioida niiden vesitalouteen ja biotooppiin vaikuttava kokonaisuus.

Ympäristövalvonta esittää edelleen aluetehokkuuden lisäämistä parhaiden liikenneyhteyksien, työpaikka-alueiden ja palvelujen lähiympäristössä. Lisäksi ympäristövalvonta toteaa pitävänsä erittäin tärkeänä, että kaavaehdotus toteutessaan edesauttaisi osaltaan ohjaamaan pohjavesille riskejä aiheuttavia toimintoja ja työpaikka-alueita vedenotolle tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Vihti, tiekunta, Kuralantie

Kuralantien kiinteistöjen nykyinen melutaso jää juuri alle valtioneuvoston asettamien melurajojen sekä päivä- että yöaikana. Tulevan pientalovaltaisen alueen viereen on osayleiskaavassa suunniteltu työpaikka-/asuinalue. Jos kaava toteutetaan sellaisenaan, Porintien vilkas liikenne tulee aiheuttamaan nykyiselle asuinalueelle ja tulevalle työpaikka-/asuinalueelle huomattavia meluhaittoja. Ehdotetaan, että suojaviheraluetta jatketaan aina Torholan siltaan saakka ja nykyisen asuinalueen ja tulevan työpaikka-/asuinalueen väliin jätetään korkeakasvuista puustoa melusuojaksi. Porintien varrella oleva melusuojaseinä on riittämätön. Uuden asuinalueen rakentamiselle asetetut vaatimukset edellyttävät tehokkaamman melusuojan, esimerkiksi vallin tai korkean seinän.

Vihti, tiekunta, Lusilantie

Lusilan yksityistien vuosikokous esittää, että kaava-alueella oleva tien osa kaavoitettaisiin kaduksi, otettaisiin kunnan hoitoon ja päällystettäisiin paremmin kulutusta kestäväksi.

Vastaus (Kuralantie):

Länsirinteen työpaikka- ja asuntoalue tulee sisältämään melusuojausta Porintielle. Toimintojen sijoittelulla on tarkoitus varmistaa, että melualueelle ei sijoitu uutta asutusta. Näin ollen erillistä suojaviheraluetta ei yleiskaavatasolla tarvita. Koska alue sisältää asutusta, työpaikkarakentamisen tulee soveltua asumisympäristöön. Länsirinteelle ei siten voi sijoittua sellaista yritystoimintaa, josta aiheutuu häiriötä asumiselle, eikä erilliselle suojaviheralueelle ole tarvetta. Asemakaavassa tulee huomioida paikalliset virkistystarpeet ja osalliset voivat asemakaavatyön kuluessa esittää puiston paikkaa sinne, missä se toimii näkösuojana uuden rakentamisen ja vanhan rakentamisen välissä.

Meluasioista lisää ks. Pro Huhmari ry s. 12-13..

Vastaus (Lusilantie):

Lusilantie on merkitty kaavakartalla yhdystieksi. Se muuttuu asemakaavoituksen myötä kaduksi.

Osayleiskaavan oikeusvaikutukset

Oikeusvaikutteinen osayleiskaava ohjaa asemakaavojen laatimista ja muuttamista sekä muuta alueiden käytön järjestämistä sekä viranomaisten toimintaa. Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (MRL 42 §). Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella ei saa myöskään myöntää lupaa esimerkiksi rakennuksen rakentamiseen, jos se vaikeuttaa yleiskaavan toteuttamista. Epäämisestä ei saa kuitenkaan aiheutua hakijalle huomattavaa haittaa (43 §).

Ympäristöministeriö voi yleisen tarpeen vaatiessa myöntää kunnalle luvan lunastaa alueen, joka tarvitaan yhdyskuntarakentamiseen ja siihen liittyviin järjestelyihin tai muutoin kunnan suunnitelmallista kehittämistä varten (MRL 99 §). Osayleiskaavassa voidaan näiden yleisten oikeusvaikutusten lisäksi antaa erikseen määräyksiä rakentamisen rajoittamisesta, rakennusten purkamisesta, suojelusta, toimenpiteistä, suunnittelutarpeesta ja kehittämisalueesta (MRL 16, 41, 43, 111, 127 §).

MRL 65 §

Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Kaavaehdotus on asetettava julkisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta on tiedotettava kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä asiassa (muistutus).

Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen. (30.12.2008/1129)

Mitä tässä pykälässä säädetään kunnasta, koskee maakuntakaavan osalta maakunnan liittoa.

Kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville säädetään tarkemmin asetuksella.

MRA 19 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Yleiskaavaehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista.

Jos yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tai 137 §:n 3 momentissa tarkoitettulla alueella ohjaamaan rakentamista, yleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on lähetettävä kirjallinen ilmoitus sellaiselle yleiskaavoitettavaan alueeseen kuuluvan maan omistajalle ja kunnan tiedossa olevalle maan haltijalle, jonka kotikunta on toisella, väestötietojärjestelmään merkityllä paikkakunnalla tai jonka osoite muutoin on kunnan tiedossa. Ilmoitus saadaan lähettää tavallisena kirjeenä. Ilmoituksen lähettäminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos asianomainen on hyväksynyt yleiskaavaehdotuksen. Ilmoituksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon, jos se on annettu postin kuljetettavaksi viimeistään viikkoa ennen nähtäville asettamista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on erikseen mainittava, onko ja miltä osin yleiskaava tarkoitus laatia maankäyttö- ja rakennuslain 45 §:ssä tarkoitettuna oikeusvaikutuksettomana yleiskaavana.

KAAVAMUISTUTUKSET

Kaavaehdotuksesta jätettiin 41 kaavamuistutusta, joissa on yhteensä yli 80 allekirjoittajaa.

Muistutuksissa otettiin kantaa hyvin laajasti erilaisiin asioihin. Eniten esitettiin kulkuyhteyksien siirtämistä tai poistamista omalta maalta sekä lisää rakentamismahdollisuuksia omalle maalle. Lisäksi toivottiin virkistysalueiden ja suojelumääräysten poistamista. Useassa muistutuksessa esitettiin alueita jätettävän maa- ja metsätalousalueeksi, kokonaan kaavoituksen ulkopuolelle. Muita usein toistuvia teemoja olivat ratavaraus, kaavan mitoitus, melu ja tiedottaminen. Yksittäisistä aluevarauksista Verisuon maakaupapaikka sai eniten vastustusta, lähinnä raskaan liikenteen lisääntymiseen liittyen.

Kaavamuistutuksissa on puututtu yleisesti asioihin, joita ei ratkaista osayleiskaavalla. Myös näiltä osin on muistutuksiin kirjoitettu vastine, viitaten suunnittelu- tai lupaprosessiin, jossa asia tulee ratkaistavaksi.

Muistutukset on esitetty tekstisisällöltään mitään lyhentämättä. Muistutuksissa mukana olleet liitekartat ovat koottuna raportin lopussa.

Ala-Outinen Teuvo

Kaavaehdotuksen tilanne

Kaavaa voi sanoa "Sukarikaavaksi", 15 ha hallin ympärille on kaavoitettu 24000 hengen taajama. Näin on saatu näyttämään siltä, että Ideaparkki ei ole asutuksen ulkopuolella.

Tällä on tuettu myöskin ratahanketta, josta Hista Espoossa on kovin kiinnostunut, samoin kuin Lohja.

Voidaan puhua myöskin metropoli-kaavasta. Uudenmaan maakuntaan ja Helsingin alueelle on kaavailtu 400.000 hengen väestösiirtoa. Josta Histan alueelle on sijoitettu 40.000 henkeä ja siis Huhmariin 24.000. Ideapark-työpaikkoja piti tulla 1500. Pääkäyttötarkoitus on ollut suuri kauppahalli, jonne oli tarkoitus juoksuttaa Helsingin suunnasta 10 milj. henkeä vuodessa ja saman verran takaisin. Toimintoa tuettaisiin Huhmari-taajaman luomisella.

Muutosehdotus

Sallitaan 1 % vuotuinen väestön kasvu, jolloin kaavan alueelle voidaan sijoittaa 5000 henkeä: Pajuniitty, Huhdanmäki, Ridalinmetsä, Linnanniitty ja Lusilantie, ajoituspiirroksen mukaisesti ensisijaisesti kaavoitettavat alueet. Ei enempää. Nummelan alueella on täydennysrakentaminen kesken, toimii reservinä. Histaa ei tule rakentaa, ei myöskään rautatieyhteyttä, joka synnyttää maisema ja meluongelman, vrt. kansallispuisto.

400.000 hengen väestönsiirrosta tulee luopua. Suomi on pitkä maa. Rakentamisen tulee perustua Uudenmaan maakunnan ja Helsingin asutuksen sisäiseen muuttoliikkeeseen. Ideapark-työpaikoista olisi Vihtiin saatu ehkä 500. Kaava sallii vain 400 m² liiketilat. Vertaa Veikkola. Säestyään ilmaa saastuttavalta liikenteeltä, asfalttipöly ja moottorien päästöt, kun ei sallita suurhallia. Pääkäyttötarkoitus on pienteollisuus. Halleja enemmän kuin 2 kpl. Vertaa Turku-Rusko. Hallit ovat yrittäjien eivät kansainvälisten rahoittajien.

Vastaus

Vihdin kunnanvaltuusto teki vuonna 2004 päätöksen, jossa hyväksyttiin päälinjat kunnan kehittämisen ja osayleiskaavatyön pohjaksi (Vihdin kunnan kehityskuva 2025). Tuleva kasvu ohjataan pääasiassa taajamiin ja Nummelassa pääkasvusuunnaksi on osoitettu etelä. Taajaman kasvua rajaavat etelässä valtatie 1:n melu- ja pienhiukkaspäästöt, joten jo kehityskuvatyössä sijoitettiin asutuksen ja moottoritien väliin työpaikkavyöhyke Vanhan Turuntien suuntaisesti. Osayleiskaavan Huhmariin ja Palojärvelle sijoitetut työpaikka-alueet ovat linjassa tämän tavoitteen kanssa.

Kaavaan liittyvä palvelumitoitus perustuu Vihdin kunnan alueella olevaan kaupan palveluvajeeseen. Tavoitteena on tarjota alueelta puuttuvia palveluja ja sitä kautta vähentää tarvetta matkustaa pääkaupunkiseudulle. Pääkaupunkiseudulla on Suomen laajin ja kattavin palvelutarjonta ja tehdyn selvityksen perusteella on epätodennäköistä, että sieltä päin olisi odotettavissa suuria liikennevirtoja Vihdin kaupallisia palveluita hakemaan.

Vihdissä yli 74-vuotiaiden määrän on arvioitu kasvavan yli kaksinkertaiseksi 20 vuoden kuluessa. Vain riittävällä väestökasvulla turvataan terve ikäjakama, jossa työssäkäyviä on riittävästi ylläpitämään verorahoin maksettavat peruspalvelut. Houkuttelevan ja monipuolisen asuntotarjonnan lisäksi tavoitteena on lisätä Vihdin työpaikkaomavaraisuutta.

Nummelan eteläosien osayleiskaava on osa maankäytön suunnittelun yhteistyötä, jossa ovat mukana mm. Espoon kaupunki, Kirkkonummen kunta ja Lohjan kaupunki.

Kaavalla ei ole tarkoitus rajoittaa vapaata liikkumista työn ja asumisen perässä Vihtiin.

Armfelt Marita

Vihdin kunnan ja liikenneviraston (tiehallinnon) yhteiseltä näyttävän kaavoitushankkeen, jossa sivuutetaan allekirjoittaneen (2/3) ja Kari Koposen (1/3) omistusoikeudet Nygårdin tilaan 3:230, jatkamiselle ei ole edellytyksiä.

Koska kaavaehdotus esitettyssä muodossaan vaikuttaa myös VT 1:n eteläpuolella olevaan Nygårdiin, kaavoittamatta on jätettävä (ainakin) seuraavat tilat/tontit:

- -Alhonpää 927-436-1-188
- -Alhonpää 927-446-2-18 ja Alhonperä 927-446-2-42
- -Alhonmäki 927-406-3-230
- -Katve 927-406-6-9 ja tilasta 1970-luvun alusta alkaen erotetut tontit/tilat

Emme hyväksy sähkölinjavarausten siirtoa Nygårdin moottoritien eteläpuolelle. Samalla kannalla ovat myös Nygårdista myymästämme määrä-alasta toimituksessa 2007-2494191 rek. 20.12.2007 muodostetun Villakehdon 927-406-3-416 omistajat.

Yksityiskohtaiset selvitykset Nygårdiin liittyvistä omistusoikeuksien sivuuttamisista, Alhonojan alkuperäisestä asemasta ja luonteesta sekä mm. Katveen ja Saarensyrjän yhteiseksi perustettuun venevalkamaan liittyvien Turun MJO:n 4.9.1954 ja KKO:n 31.10.1957 päätöksien sivuuttamisesta ja Kari Koposen valtakirjan toimitan kuntaan/kaavoitus lähipäivinä.

Muistutuksessa/lausunnossa 13.04.2011 mainitut tilat/tontit on jätettävä kaavoittamatta seuraavista syistä: Tilamme Nygård 927-406-3-230 rajoihin ja yksityiseen tiehen on eri yhteyksissä omistusoikeuksia sivuuttaen kohdistettu omavaltaisia virheellisiä menettelyjä. Edellytämme Maanmittauslaitoksen/keskushallinto selvittävän ja oikaisevan tilaan kohdistetut virheelliset menettelyt tai toimenpiteitä virheellisten toimitusten purkamiseksi.

1) 6.2.1990 rekisteröidyssä toimituksessa 203 669 on sivuutettu allekirjoittaneen ja poikani Kari Koposen kutsuminen toimitukseen. Pöytäkirjassa mainitaan, että toimituksen yhteydessä tehdyt sopimukset hyväksyttiin. Pöytäkirjassa sivuutetaan, että VT 1:n rakentaminen on katkaissut Uutelalla 1:38 ja Alhonpäällä 1:39 olleen vanhan tieyhteyden Alhonpään 1:33 maiden kautta. VT:n aseman johdosta tieyhteys myöskään Alhonmäen 1:187 kautta ei ole käyttökelpoinen. Huolimatta, että toimitus 203 669 on rekisteröity, Alhonpellolta puuttuu edelleenkin tieyhteys ja tila on ilmeisesti edelleen rekisteröinnistä huolimatta kartoittamattakin.

2) Katveen tilasta 927-406-6-9 1970-luvun alussa myydyistä kolmesta määräalasta muodostettujen tonttien/tilojen lohkomiset näyttävät tapahtuneen väliaikaisesti tarkoitettulla rekisterikartalla. Muodostetut lohkotilat näyttävät saaneen oikeuden Katveen ja Saarensyrjän yhteiseksi perustettuun venevalkamaan, mutta kulkuyhteys sivuutettu. (Nygårdin omistusoikeuksien ohella sivuutettu Turun maanjako-oikeuden tuomio 4.9.1954 ja KKO:n tuomio 31.10.1957).

Kallio 6:6 muodostettu Katveen tilasta myydyistä määräalasta Männikön tilalla 3:35 30.6.1983 (rek. 25.6.1984) toimitettuun yksityistietoimitukseen 205 971 /rek.25.6.1984 mennessä. Osuus venevalkamaan.

30.10.1984 Katveen tilalla toimitetussa lohkomisessa 206 395/ rek. 26.8.1985 muodostettu Koivuaho 6:8. Osuus yht. venevalkamaan, pöytäkirjassa ei mainintaa kulkuyhteydestä venevalkamaan. Pöytäkirjan mukaan kartta täydentäen jäljentämällä TN:o 77 508 toimituskartasta !

Männikön tilalla 3:35 toimitettuun yksityistietoimitus 205 971/rek. 25.6.1984, jossa perustettiin Nygårdin yksityiseen tiehen tieoikeudet Tuusansaarelle ja Katveen tiloille ja neljälle lohkotilalle, on perustunut Turun MJO:n 4.9.54 ja KKO:n 31.10.1957 venevalkaman kulkuoikeuksien huomioimisen asemasta tilapäiseen rekisterikarttaan. Em. kartalla ilmeinen yhteys maanlunastuslautakunnan virheelliseen tulkintaan Nygårdin rajoista ia tien luonteesta mm venevalkaman perustamisen yhteydessä.

3) Vaatimus Alhonpään 927-446-2-18 ja Alhonperän 927-446-2-42 kaavoittamatta jättämisestä liittyy Nygårdiin liittyvien ympäristöselvitysten puuttumiseen ja Alhonojan alkuperäisen aseman ja ilmeisesti myös luonteen (luonnonvarainen puro) sivuuttamiseen ojaan maastoin myös Nygårdin puolella ilkeivallan ohella maastoon kohdistetuina omavaltaisina menettelyin (pintavesien johtaminen tilan ranta-alueelle).

4) Nygårdiin vaikuttavaa sähkölinjavarausta VT 1:n eteläpuolelle ei hyväksytä. Kaavoitushankkeeseen liittyvien perusasioiden (mm. Nygårdin omistusoikeudet) sivuuttamisen lisäksi nykyisin käytetään ilmajohtojen asemasta maakaapeleita.

Vastaus

Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan. Nummelan eteläosien osayleiskaavassa osoitetaan liikenneyhteyksistä valtatiet, maantiet, merkittävät yhdystiet sekä erilaisia kevytliikenteen yhteyksiä. Yksityistietoimituksia ohjaa tielaki, eikä yksityistietoimituksessa tapahtuneita virheitä tai vääryyksiä oikaista osayleiskaavaprosessissa. Strategisen tason osayleiskaavalla ei sellaisenaan aiheuteta oikeusvaikutusta, jolla olemassa oleva kulkuyhteys katkaistaisiin tai perustettaisiin. Maanmittauslaitos ei ole mukana kaavaa laatimassa.

Osayleiskaavalla ei vaikuteta Nygårdin tilan omistusoikeuksiin eikä venevalkamaan liittyviin oikeuksiin.

Sähkölinja voidaan suunnitella ja rakentaa kokonaan ilman kaavaa sähkömarkkinalain perusteella. Sähkölinjoja suunnittelevat Fingrid Oy sekä Fortum Sähkönsiirto Oy. Heidän tekemien selvitysten mukaan sähkölinjan on kuljettava tässä kohden moottoritien eteläpuolella, koska se ei mahdu kulkemaan pohjoispuolella. 110 kV sähkölinjaa ei näillä näkymin kaapeloida.

Pintavesien osalta valumatarkastelut on tehty kaava-alueetta laajemmin Kypärjärvelle saakka. Kaavassa ei ole osoitettu uusia vesireittejä tai ojia, kaikki pohjakartassa olevat ojat ovat

olemassa olevia veden kulkureittejä. Hulevesien käsittelyssä periaatteena on, että sadevedet viivytetään kaava-alueella, siellä missä valunta muodostuu, ennen kuin ne johdetaan vesistöön.

Engman Tarja

Toivon kevyenliikenteen väylän merkinnän siirrettäväksi Ritalanpolun tai Pihtisillanpolun yhteyteen. Tällä hetkellä pisteiviiva (kevyenliikenteen väylä) ei ole merkattu Ritalanpolun päälle/-viereen vaan tonttini eteläpuolelle (kahden tontin rajalle). Talot molemmilla palstoilla ovat lähellä tonttien rajaa/merkattua väylää, joten kevyenliikenteen käyttö tulisi lähes talojemme seinustalle.

Porintie VT2:n alitse menevä "tunneli" on suoraan Ritalanpolun jatko, Ritalanpolkua pitkin on myös vedetty viemäröinti. Keskiviikkoisessa esittelytilaisuudessa oli maininta, että viemäröinti ja kevyenliikenteen väylä olisi hyvä saada samalle alueelle. Olen kevyenliikenteen kannattaja ja varsinkin tälle alueella, missä on pieniä koululaisia kulkemassa Huhmarnummen kouluun hurjien rekkojen, koulubussien ja henkilöliikenteen seassa.

Vastaus

Tunnelimerkintä tarkistetaan kaavakartalle oikeaan kohtaan ja kevytliikenteen tie sen mukaisesti. Toistaiseksi tunneli on yksityisessä käytössä.

Jokela Raita Liisa (Haapaniementie)

Emme hyväksy Haapaniementie 106:n tontille piirrettyä/suunniteltua virkistys/puistoaluetta, eikä piirrettyä kulkua nyt olemassa olevan "toisen tontin rasiustien" kautta. Kulku tontille tulee säilyttää entisellään ja virkistysalue on poistettava. Lapsenlapsilla on jo suunnitelmat ja tarkoitus rakentaa tontille omat talonsa.

Virkistysalue/puistomerkintä on aikoinaan alueelta poistettu, koska jo silloin todettiin, että kaikilla teialueen tonteilla on jo omat virkistys/puistoalueensa. Jos alueen asukas tarvitsee virkistystä, hän lähtee hakemaan sitä muualta luonnosta. Kunta on nykyisessä suunnitelmassa suunnitellut laajat virkistys/puistoalueet puutarhapalstoineen ja katsomme, että ne riittävät alueen asukkailla. Jos virkistys/puistoalueita halutaan rakentaa lisää, tulee ne sijoittaa ko. alueella oleville kunnan omistamille tonteille, jotka sijaitsevat tulevien tienvarsien läheisyydessä, hyvien kulkuyhteyksien päässä ja palvelevat näin myös muita kuin ko. omakotialueen asukkaita.

Lisäksi haluamme tuoda esille ja huomioitavaksi, että kartta, mikä on postitettu maanomistajille, ei pidä sisällään ko. tontille merkittyä virkistys/puistoaluetta ja tontin sisääntulon muutosta, vaan ne löytyi monen kyselyn ja etsinnän kautta mitä ihmeellisemmästä paikasta Vihdin verkkosivuilta. Tontin omistajalla ei olisi ollut mitään tietoa ko. suunnitelmista, ellei omaiset ja valveutuneet alueen asukkaat olisi sitä löytäneet Vihdin kunnan verkkosivuilta ja informoineet asianosaisille.

Vastaus

Tämä huomautus koskee Pajuniityn asemakaavaluonnosta (kaava N 106). Maanomistajalle toimitetussa Nummelan eteläosien osayleiskaavan materiaalissa ei ole kyseistä puistoa, koska yleiskaavassa ei esitetä asemakaavalla suunniteltavia paikallisia virkistysalueita. Huomautus on käsitelty Pajuniityn kaavatyön yhteydessä. (Ympä 20.3.2012 § 20 liite 2)

Hakamäki Ulla

1. Tuntuu siltä kuin Nummelan Eteläosien yleiskaava olisi laadittu ainoastaan uutta rataa ja kaupan suuryksiköitä varten. Kaava vaikuttaa olevan täysin ylivoimainen ja väärin rakennettu. Alueelle yritetään kaavoittaa n. 40000 uutta asukasta joiden pääasiallinen kulkuyhteys on VTI ja VT2 ja joiden maksimi kapasiteetti on jo melkein saavutettu. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä että kaava perustuu ainoastaan Länsiradan toteutumisen varaan.

Rata toteutuu aikaisintaan 2030 tai ei ollenkaan sillä YVA:n laskema kannattavuusluku on vain 0.11 - 0.12 kun kannattavuuden alaraja on 1

2. VAT:in mukaan uusia huomattavia asuin- työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen jo olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Tässä kaavaluonnoksessa käy juuri niin varsinkin kun kyseessä on Huhmarin ja Palojärven työpaikka-alueet jotka on tarkoitus toteuttaa nopealla aikataululla. Huhmari ei ole taajamaa.

Maakuntakaavan (vanha ja varsinkin tuleva) mukaan taajamia tulee ensisijaisesti tiivistää tässä tapauksessa se koskee Nummelaa.

3. Myös T, TP sekä P alueet olisi merkittävä TP/A alueeksi P alue varsinkin otettava uudelleenkäsitelyyn kun lunastuslupa evättiin. Kiinteistövero perittäisiin vanhan verokannan mukaan. Tämä takaisi myös tasapuolisuuden rakennuslupiin jo olemassa oleville kiinteistöille. Huhmarnummen ja Höytiönnummen AK alueet muutettava AP alueiksi, turha ylikaaivoittaa kun rataa ei kuitenkaan saada vuosikymmeniin.

4. Maankaatopaikka tulisi poistaa kokonaan sillä sille ei ole osoitettu toimivaa kulkuyhteyttä. Pihtisillantie ei ole oikea ratkaisu sillä raskaan kaluston liikenne vaarantaa Huhmarnummen koululaisia sekä häiritsee alueen asukkaita. Alueella on myös runsas lintukanta joka saattaa vaarantua ko. käyttö-tarkoituksessa.

5. Kaavoituksessa otettava ensisijaisesti, jo nyt, huomioon meluntorjunta sekä kevyenliikenteenväylät sekä teiden valaistus.

Vastaus

Osayleiskaavan mitoituksen pohjana ovat olleet Vihdin kunnanvaltuuston päätökset. Vihdin kunta on tehnyt yhteistyösopimukset Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan kanssa, tavoitteena ns. länsisuunnan maankäytön yhteensovittaminen. Väestökasvu ja sen vaatimat inframuutokset suunnitellaan yhteistyössä.

Vihdin kunnanvaltuusto teki vuonna 2004 päätöksen, jossa hyväksyttiin päälinjat kunnan kehittämisen ja osayleiskaavatyön pohjaksi (Vihdin kunnan kehityskuva 2025). Nummelassa pääkasvusuunnaksi on osoitettu etelä. Taajaman kasvua rajaavat etelässä valtatie 1:n melu- ja pienhiukkaspäästöt, joten jo kehityskuvatyössä sijoitettiin asutuksen ja moottoritien väliin työpaikkavyöhyke Vanhan Turuntien suuntaisesti. Osayleiskaavan Huhmariin ja Palojärvelle sijoitetut työpaikka-alueet ovat linjassa tämän tavoitteen kanssa.

Laajat ja yhtenäiset työpaikka-alueet tuovat mukanaan raskasta liikennettä. Jotta raskasta liikennettä ei turhaan ohjata tiiviin asutuksen sekaan, laajat työpaikka-alueet tulisi olla saavutettavissa liikenteen pääväyliltä. Huhmarin ja Palojärven työpaikka-alueet ovat saavutettavissa suoraan maantien 110 kautta. Mikäli Vihtiin ei saada lisää työpaikkoja, kulkee suurin osa työkäisistä jatkossakin pääkaupunkiseudulle työn perässä.

Yleiskaava ei muuta kiinteistöveroa.

TP/A, sekoitetun työpaikka- ja asumisen alueiksi on kaavassa merkitty ne kohteet, joissa on katsottu olevan mielekästä toteuttaa pienimittakaavaista työpaikkarakentamista asutuksen yhteyteen. Jatkosuunnittelussa tarkastellaan sijoitetaanko työpaikatontit erikseen vai sisältykö asuminen ja yrittäminen jopa samalle tontille. TP/A -alueilla työpaikkarakentamista tehdään asumisviihtyvyyden ehdoilla, mikä asettaa paljon rajoitteita sinne sijoittuville yrityksille.

Tällaista sekoitettua rakennetta ei ole osoitettu kohteisiin, jossa kaavan pääkäyttötarkoituksiksi on haluttu osoittaa työpaikkarakentaminen. Näillä alueilla asuminen on joko väistävä maankäyttömuoto tai sitten työpaikkarakentamisen ja olemassa olevan asumisen väliin tulee osoittaa tarpeen vaatimat suojarakenteet. Uutta asuinrakentamista ei tule osoittaa näille alueille suunnittelutarveratkaisulla. Asemakaavasuunnittelussa voidaan päätyä osoittamaan uusia asuinrakennuspaikkoja, mikäli se ei vaikeuta työpaikkarakentamista.

Huhmarnummen ja Höytiönnummen alueita ei voi toteuttaa kokonaan pientaloalueina. Höytiönnummi rakentuu radan lisäksi Pillistöntien varaan, jota pitkin on tarkoitus saada kulkemaan paikallinen linja-autoreitti. Pientaloalue ei ylläpidä riittävää reittitarjontaa, jotta linja-autosta tulisi kilpailukykyinen vaihtoehto omalle autolle. Höytiönnummi tulee jo nyt suunnitella siten, että se toimii joukkoliikenteen varassa. Nummelan eteläosissa on runsaasti alueita, joilta on pitkä matka niin bussipysäkille kuin tulevalle juna-asemallekin, ja joiden asutus tulee perustumaan pitkälti yksityisautoiluun. Nämä ns. reuna-alueet, joilta on pisin matka palveluihin, so-pivat paremmin väljään pientalorakentamiseen. Tällä tavalla suurin osa asukkaista saadaan tehokkaan joukkoliikenteen ja hyvien palveluiden lähelle ja lisätään samalla asuntotarjonnan monipuolisuutta.

Huhmarnummella uusia asuntoalueita ei ryhdytä kaavoittamaan ennen kuin on paremmin tiedossa radan sijainti ja tuleva aikataulu. Mikäli Huhmariin ei tule omaa junapysäkkiä, vaikuttaa se tietenkin myös alueen tulevaan rakentamiste-

hokkuuteen. Yleiskaavalla on kuitenkin varauduttava rataan ja sen vaatimaan tehokkuuteen, jotta tämän päivän väljällä rakentamisella ei pilata mahdollisuuksia rakentaa taajamaa tulevaisuudessa.

Kaavassa on huomioitu melualueet, melusuojausten tarve ja melulle herkät toiminnot. Kaavassa on osoitettu tarpeelliset kevytliikenne- ja ulkoilureitit. Osayleiskaavassa ei puututa teiden tai katujen valaistukseen. Valaistus suunnitellaan katusuunnitelman yhteydessä (yleensä samaan aikaan asemakaavan kanssa).

Hellgren Anne

Omistan Pihtisillantien varrelta Ritalanpolulta osan tontista jonka eteläreunaan on ”piirretty” kevyenliikenteenväylä. Olen ymmärtänyt että kevyenliikenteenväylät kulkevat mielellään kunnallistekniikan kanssa samassa kohdassa, joten ehdotan että siirräte kevyenliikenteenväylänne kulkemaan Ritalanpolkua pitkin JO olemassa olevalle Porintien alla olevalle alikulkutunnelille kunnallistekniikan kanssa samaan uomaan. Tunnelin paikka on kartassa piirretty aivan liian etelään, alikulkutunneli sijaitsee suoraan Ritalanpolun päässä. Olisi tyhmää vetää väylä kolmen talon ikkunoiden alta ahtaasti kun toisella reunalla on valmis tie sitä varten.

Vastaus

Tunnelimerkintä tarkistetaan kaavakartalle oikeaan kohtaan ja kevytliikenteen tie sen mukaisesti. Toistaiseksi tunneli on yksityisessä käytössä.

Hietala Teuvo

Kaavaehdotus vaikuttaa merkittävästi omistamani tilan 4:137. Britanpolku 15 käyttömahdollisuuksiin. Koko alue on rautatiehen rajoittuvana esitetty suojavyöhykkeeksi (EV) rautatien liikennemelun vuoksi. Liikenne rataosalla on kuitenkin vähäistä tavaraliikennettä. Junia n.10/vrk. Ohimenoaika n. 1 min., eli junaääniä kuuluu n. 10 min/vrk, siis 0,6 % vuorokausi ajasta. Todellisia db-lukuja ei alueella ole mitattu junien nopeus tontin kohdalla on alle 50 km lh.

Tulen suorittamaan todelliset melumittaukset alueella. Edellä olevan johdosta esitän seuraavia vaihtoehtoja

1. EV-alue kavennetaan max. 25 m levyiseksi, jolloin alue jäisi vielä rakennuskelpoiseksi. 2. Säilytetään nykyinen Britanpolku kaavassa ja rakennusoikeus vanhan v. 1952 valmistuneen talon tienoille yhdelle uudelle omakotitalolle. Kulku tontille voisi tulla myös uudelta Naaranpajuntieltä, jolloin Britanpolun yhteys poistettaisiin.

3. Korvausmenettely. Koska maanomistajana joudun luovuttamaan omaisuuttani kaavaehdotuksessa yhteiskunnan hyväksi, on kunta velvollinen korvaamaan menetykseni. Mikäli neuvotteluteitse ei päästä tyydyttävään ratkaisuun, tulen käyttämään valitusoikeuttani.

Vastaus

Osayleiskaavassa on merkitty suojaviheralue Hanko-Hyvinkää –radalle tutkitun ratamelun ja –tärinän perusteella. EV-alueen rajan siirtäminen yleiskaavakartalla ei siirtäisi todellista melua tai tärinää. Kiinteistön 4:137 rakennusala yms. yksityiskohdat ratkaistaan Pajuniityn asemakaavalla (kaava N 106). Osayleiskaava ei aiheuta tällä kiinteistöllä sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka pakottaisivat maanomistajaa luovuttamaan omaisuuttaan yhteiskunnan hyväksi. Mikäli kunta ei osoita uusia rakennuspaikkoja rakentamiseen soveltumattomalle melu- tai tärinäalueelle, ei kunta ole korvausvelvollinen.

Härköilän, Ritalan ja Torholan

osakaskunta

Vihdin kunta suunnittelee Nummelan eteläosien osayleiskaavaa (Kaava 0249). Ehdotukseen sisältyy Verisuon maankaatopaikan varaus (38 ha).

Enäjärven vaikutusalueella asuu yli 15 000 ihmistä. Enäjärvi on yksi Vihdin kunnan arvokkaimmista luonnonmaisemista, jonka suojeluun ja kunnossapitoon toivomme kunnan osallistuvan jatkossakin. Mitkään selvitykset ja esitykset, joita Verisuon maankaatopaikkavarauksesta on tehty, eivät tue väitettä, että maankaatopaikka olisi ympäristön kannalta vaaraton ja kestävä kehityksen periaatteiden mukainen.

Härköilän, Ritalan ja Torholan osakaskunta (86 ha) vastustaa kyseistä Verisuon maankaatopaikkavarausta ja -hanketta. Katson, että Verisuon maankaatopaikalta tulisi mm. vaarallisia ravinnepäästöjä Enäjärveen ja Siuntionjokeen. Se vaarantaisi ratkaisevalla tavalla vesialueen ekologisen ympäristön ja turvallisuuden. Lisäksi Verisuon maankaatopaikka vaarantaisi Nummelan pohjavesialueen. Toivomme, että Vihdin kunta etsisi, löytäisi ja esittäisi maankaatopaikalle ihmisten ja luonnon kannalta turvallisemman ja ekologisemman vaihtoehdon.

Vastaus

Verisuon maankaatopaikka on merkitty osayleiskaavaan aluevarauksena, joka laajuudessaan kattaa niin toiminnan vaatimat alueet kuin varoalueetkin. Paikan valintaan vaikuttivat useat kriteerit: kohteen tulee olla pohjavesialueen ulkopuolella, maastomuotojen tulee mahdollistaa toiminnan jatkuminen samassa paikassa useita vuosikymmeniä, etäisyys taajamaan ei saa olla liian pitkä, eikä alueella saa olla merkittäviä luontoarvoja.

Koko Nummelan eteläosien kaava-alue kuuluu Siuntionjoen vesistöön, myös nykyinen (jo käytöstä poistunut) maankaatopaikka Höytiönnummella.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) edellyttää vaikutusten selvittämistä kaavaa laadittaessa. Maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA) tarkentaa, että vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Yleiskaavatasolla tehtävät selvitykset ovat laaja-alaisempia kuin asemakaavassa, mutta vastaavasti yleispiirteisempiä. Tästä syystä maankaatopaikan kaavamääräyksessä on suunnittelua ja toteuttamista koskeva

rajoitus: ” Alueelle voi sijoittaa yhdyskuntarakentamisesta ylijääviä maamassoja ja -rakenteita sekä näiden kierrätystoimintaa. Toiminnan laajuus ja laatu määritellään ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristöluvassa. Alueelle ei saa sijoittaa yhdyskuntajätteen kaatopaikkaa tai jätteen polttolaitosta.”

Edellinen maankaatopaikka toteutettiin Nummelaan ilman minkäänlaista kaavatarkastelua.

Jokela Matti ja Marjo

Palajärven alueen kaavamuistutus

Palajärventie 84 tontin AP-merkintä tulee tehdä yhtenäiseksi tontin AP-alueen kanssa. Palajärvenalueen AP-merkintä tulee seurata yhtenäisesti tontin ja alueen muuta AP-merkintää. Alueelle on merkitty laaja AP-alue aina moottoritiele asti, eikä se näin puolusta tontin tämän kohdan AP-merkinnän poikkeamaa joka on suunnitelmassa nyt M-merkinnällä. Alueella ei ole luontoarvoihin vaikuttavia tekijöitä viitaten alueelle aikaisemmin suoritettuihin maastomuutoksiin. Edellä mainituin perustein emme hyväksy AP-alueen M-poikkeamaa Palajärventie 84:n osalta.

Huhmarjoen alueen suojelurajausta Palajärventien 84 tontin osalta tulee kaventaa. Suojelurajausta emme vastusta, mutta rajausta nykyisessä laajuudessa kulkee piha-alueemme päällä. Rajauksen alle jää mm. grilli-kota (luvallinen) ja tämä paikka on tontin piha-alue. Edellä kerrotun perusteella tulee suojelurajausta kaventaa Palajärventie 84 tontin kohdalla, emme siis esitä suojelumerkinnän poistamista vaan kaventamista rannansuuntaisesti. Pyydämme myös huomioimaan Huhmarjoen luontoarvoihin liittyvässä selvityksessä, että alueella liikkuu myös supi, kettu, villiminkki ja peura. Alueella tehtyjen havaintojen mukaan kaikkien eläinten on todettu liikkuvan joen itä- ja länsipuolen rantamilla saman laajuudesta. Näitä asioita ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Näiden jälkeä voi käydä toteamassa talvella joen jäällä, joita kulkee lukuisia ristiin rastiin joen molemmin puolin. Myös useita viitasammakkohavaintoja on tehty Huhmarjoen itärannalla.

Huhmarjoen varrelle suunniteltu uusi virkistysalue Palajärventien varrella lähellä moottoritien siltaa tulee poistaa. Alueella kulkee jo nyt sähkölinja ja 110-linja on tulossa. Alue on lähellä Huhmarjoen koskea, moottoritie kulkee vieressä meluhaittoineen ja joki on kapea ja matala kyseisellä alueella. Palajärven alueella on jo olemassa kaksi kunnan virkistysaluetta 1,5 km päässä toisistaan; -Palajärven uimaranta palvelee kesäisin ja talvisin. Se on sopivan matkan päässä asutuksesta. Alueella on hiekkaranta, pukukopit, wc, laituri, veneenpito- ja kalastusmahdollisuus. Talvisin on Huhmarin Huurteisten toimesta lämmin sauna ja avantouintimahdollisuus. - Huhmarjoen ja Huhmarjärven alue palvelee nykyisin lähinnä kesäaikana. Alueella voi uida, mutta sieltä puuttuvat mm. pukukopit ja wc. Alueella on kalastus- ja veneenpitomahdollisuus. Alueelta pääsee sekä Huhmarjoelle että Huhmarjärvelle.

Kunnalla ei ole resursseja ja määrärahoja hoitaa nykyisiä jo olemassa olevia virkistysalueita. Alueita on hoidettu kiitettävästi aktiivisen asukastoiminnan toimesta. Olemassa olevilla

virkestysalueilla on jo nyt ilkeä, mitä ei haluta lisätä Palajärven alueella; virkestysalue vaikeuttaa Huhmarjoen nykyisten luontoarvojen säilyttämisen.

Esitämme, että Huhmarjoelle nyt suunniteltu virkestysalue (V-alue) poistetaan Palajärventien varrelta ja muutetaan M-alueeksi, kuten joen muu rantavyöhyke.

Esitämme, että nykyisiä Palajärven alueella olevia virkestysalueita kehitetään. Alueille tulisi saada mm. selkeät venepaikat, turvalliset laiturit sekä opaskyltit mm. alueen virkestys- ja kalastusmahdollisuuksista. Kanoottirekijoille ja muille veneilijöille tietoa mm. joella olevasta koskesta ja muista vaara aiheuttavista tekijöistä.

Nykyiset virkestysalueet toimivat jo nyt erittäin monipuolisina, omatoimisesti palvelevina virkestysalueina. Näitä alueita kehittämällä ne palvelevat hyvin myös tulevaisuudessa.

Vastaus

Huhmarjoen rantavyöhykkeelle, tien ja rannan väliin, ei osayleiskaavassa esitetä rakentamisalueen laajentamista moottoritille päin. Osayleiskaavan aluerajauksia on mahdollista tarkentaa asemakaavasuunnittelun yhteydessä samoin kuin tavoitteellisia rakentamistehokkuuksia. Vaikka yleiskaavamääräyksissä ei otetakaan kantaa Palajärventien varren alueiden rakentamistehokkuuksiin, laskennallisesti on arvioitu, että rantavyöhykkeelle tuleva tehokkuus on vain puolet tai vähemmän tien toiselle puolelle tulevasta rakentamistehokkuudesta. Erityisesti tässä kohden rantavyöhyke on herkkää, eikä kestä tiivistä rakentamista. Samaa väljempää mitoitusta on käytetty mm. Huhmarjärven ranta-alueiden tulevia asukasmääriä arvioitaessa, vaikka siellä on tuleva juna-asema aivan vieressä. Tällä yleiskaavalla ohjataan asemakaavoituksen linjaa, mutta lopulliset päätökset rakennuspaikkojen sijainnista ja rakentamisen määrästä tehdään asemakaavalla.

Huhmarjoen suojelurajausviiva on piirretty yleiskaavatakkudella, pihagrillin sijainti ei näy mittakaavassa 1:10 000. Luvalista grilliä ei tarvitse yleiskaavan luontokohderajauksen takia siirtää. Luontokohdemerkintä on ohjeena alueen ympäristön hoidolle ja ranta tulisikin hoitaa mahdollisimman luonnontilaisena ja alueen luontoarvoja kunnioittaen. Luontokohteen rajaus selvitysten mukaisessa mittakaavassa on tarpeen, jotta alueella tapahtuvat maastoa ja maisemaa muokkaavat toimenpiteet saataisiin luvanvaraiseksi. Yleiskaavan vahvistuttua puun kaataminen on luvanvaraista vain niillä AP- ja M-alueilla, jossa on päällä S-suojelumerkintä.

Eläinten liikkumismahdollisuudet on huomioitu molemmin puolin jokea. Eläinten kulkureittejä ei erikseen piirretä kaavakartalle.

Huhmarjoen rannalle moottoritien viereen merkitty virkestysalue (V) muutetaan suojaviheralueeksi (EV). Palajärven uimaranta ei kuulu kaava-alueeseen.

Juuti Piia

Kaavamuistutuksena Nummelan eteläosien osayleiskaavaan esitän seuraavaa: Mäyräntien varressa sijaitseville Kuusikon tilan pelloille on kaavaluonnoksessa esitetty varaus siirtolapuutarhalle.

Vastustan siirtolapuutarhavarausta ja vaadin Kuusikon tilan peltoaluetta muutettavaksi kokonaan omakotitaloalueeksi, joka olisi luonteva jatko omakotitaloalueelle, joka kaavaluonnoksessa on merkitty Kuusikon tilan naapurissa sijaitsevalle Hemmilän tilan metsäalueelle, joka nykyisin on Vihdin kunnan omistuksessa. Kaavaluonnoksessa on Vihdin kunnan omistama metsäalue osoitettu pientaloasutukselle, mutta sen sijaan yksityisen omistamalle maalle Kuusikon tilalle on tehty varaus siirtolapuutarha-alueesta. Mielestäni Vihdin kunnan tulisi osoittaa siirtolapuutarhalle alue kokonaan muualta ja sellaiselta maalta, joka jo on Vihdin kunnan omistuksessa.

Etelä-Nummelan osayleiskaavaluonnoksessa on tulevan ratalinjan läheisyydessä olevia alueita osoitettu kerrostalo- ja pientaloalueiksi. Näin tulee menetellä myös Kuusikon tilan maiden kohdalla. Kuusikon tilan pellot on osittain metsitetty, joten siirtolapuutarhavarauksen sijoittu jo metsitetulle pellolle. Tältä osin on otettava huomioon metsityksestä aiheutuneet kustannukset ja puuston odotusarvo.

Kaavaluonnoksessa on tielinjaus, joka halkaisee Kuusikon tilan talouskeskuksen välittömässä läheisyydessä olevan pellon. Vastustan tielinjausta ja katson riittäväksi Mäyräntien nykyisen tielinjan, jota voi leventää ja parantaa. Mäyräntieltä on mahdollista rakentaa tieyhteydet Kuusikon tilan pellolle tulevalle mahdolliselle omakotitaloalueelle.

Kaavaehdotuksessa on varaus siirtoviemäriille. Varaus kulkee tilan talouskeskuksen kohdalla. Vastustan tätä linjausta ja vaadin siirtoviemäriä sijoitettavaksi tilan pihapiirin ulkopuolelle.

Vastaus

Asuntoalueen rajauksessa Kivikon (Hemmilä) alueella on huomioitu ensisijaisesti tuleva yhdyskuntarakenne, ei maanomistus. Maanomistuksen rajat eivät ole määrääviä strategisessa yleiskaavataso suunnittelussa.

Kuusikon tilalle oli osoitettu kaavaluonnoksessa siirtolapuutarha-alue (RP) ja maa- ja metsätalousaluetta. Kaavaehdotuksessa rakentamiseen tarkoitettuja varauksia on laajennettu ja maa- ja metsätalousalueena on vain korkea kalliomäki, jolla on metsälain mukainen luontokohde. Kaikki muut alueet on osoitettu rakentuviksi. Rakentamiseen parhaiten soveltuvat alueet on osoitettu pientalorakentamiseen (AP) tai osaksi teollisuusaluetta (T). Peltolaakso on osoitettu siirtolapuutarha-alueeksi ja sen rajausta on laajennettu runsaasti etelään. Mikäli tälle peltolaaksolle ei rakennu siirtolapuutarhaa, se jää maa- ja metsätaloukskäyttöön.

Uusi tielinjaus Mäyräntieltä tulevalle juna-asemalle on tarpeen vasta kun aluetta aletaan rakentamaan ja sen sijainti tarkentuu asemakaavatyön yhteydessä.

Karprint Oy, Ahola Eero

Kaavaehdotus toteutuessaan estää Karprint Oy:n harjoittaman kustannustoiminnan sen maa-alueella ja sen toimitalossa Huhmarin kylässä.

Kaavasunnitelman mukaan Espoo-Salo-oikorata halkoo Karprint Oy:n tontin vastakkaisista kulmista toiseen siten, että toimitalo tulee purettavaksi eikä lisärakentamisen mahdollisuutta suunnitelma salli. Karprintin toimitalon tontilla rata sijoittuu tasoon +50 m mpy kohdassa, jossa toimitalomme alimman kerroksen lattia on tasossa +73 m mpy.

Vaadimme osayleiskaavasunnitelman muuttamista ja kunnan toimenpiteitä ratasuunnitelman uudistamiseksi. Karprintin kohdalla radalle tulee osoittaa toinen paikka, 250 metriä nykyisen kohdan pohjoispuolelle tai 150 metriä sen eteläpuolelle. Radan rakentaminen saattaa olla kahden-kolmen vuosikymmenen päässä. Yrityksemme kehittäminen ja lisärakentaminen estyy nyt asetetulla rakennuskiellolla. Vaadimme rakennuskiellon poistamista maa-alueemme osalta. Yrityksellämme tulee säilyä mahdollisuus lisärakentamiseen. Vaadimme yleiskaavaan sitovan ennakkopäätöksen, jonka mukaan rakennuskielto ei tule koskemaan yrityksemme maa-alueita ja rakentaminen voidaan sallia yrityksen toiminnan laajentamiseksi.

Vastaus

Radan suunnittelualueen kaavamääräykseen tehdään seuraavanlainen lisäys: "Nykyisiin työpaikkakiinteistöihin voi tehdä toiminnan edellyttämiä laajennuksia." Tämä mahdollistaa Karprint Oy:n laajennushankkeiden toteutumisen. Kaavamääräyksellä ei ole vaikutusta muihin kiinteistöihin Nummelan eteläosien kaava-alueella eikä Myllylampien osayleiskaava-alueella. Asiasta on jo neuvoteltu niin Uudenmaan liiton kuin Liikenneviraston edustajien kanssa.

Nikula, Nikula, Degerman, Turunen

Kiinteistömme 927-436-1-146 Vihti, Ritala, Erkkilä on kaava-luonnoksessa määritelty pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Valtatie 2:n parantamisen yhteydessä tehdyssä melumittauksessa on saatu mittaustulokseksi vielä vallin rakentamisen jälkeenkin niin korkeita arvoja, että kiinteistömme hyödyntäminen pientalorakentamiseen tuntuu epätodennäköiseltä. Ehdotuksemme on, että tontin käyttötarkoitus muutettaisiin sisältämään myös työpaikkarakentamisen eli se tulisi olemaan työpaikka- ja asuntoaluetta.

Vastaus

Kiinteistö sijaitsee keskeisesti Huhmarin tulevaa keskusta-alueita suunniteltaessa. Rakentunut pientaloalue on merkittävä asuin- ja työpaikka-alueeksi asukasmielipiteiden ja Pro Huhmarin ry:n lausunnon johdosta. Kiinteistö Erkkilä on kuitenkin irrallaan muusta pientaloasutuksesta ja helppo liittää osaksi julkisen rakentamisen korttelia tai keskusta-alueita viimeistään asemakaavavaiheessa. Mikäli melusuojausta ei pystytäkään tekemään riittävän hyvin, ei kiinteistölle edes voida kaavoit-

taa lisää pientaloasutusta. Yksittäiselle kiinteistölle ei kuitenkaan ole mielekästä laittaa omaa yleiskaavamerkintää (TP/A), kun kiinteistön koko on alle 1 ha. Kiinteistö liitetään osaksi Huhmarin keskusta-alueita (C).

Palojärvi Martti

Huhmarjoen molemmat rannat on merkittävä niin, että s-41 merkintä kattaa sen länsipuolisen rannan n. 10 metrin leveydeltä. Myöskään s-41 merkintä esitettyssä laajuudessaan ei voi olla M merkinnän kanssa samassa, koska ne ovat ristiriidassa keskenään. Järkevä metsän uudistaminen estyy ja jäljelle jäävän M alueen koko tässä ehdotuksessa jäisi kannattamattomaksi metsätaloudellisessa mielessä Solbacka tilalla ja Pohjatalon puolella. Totean myös, että pienen V merkinnän pohjoispuolella oleva koivikko pitää voida hoitaa normaalisti. V- merkinnän omaavasta alueesta on neuvoteltava kauppa Vihdin kunnan kanssa, koska yksityiselle maanomistajalle ei voi asettaa rasitetta ja vastuuta tällaisen V alueen hoidosta.

Huhmarjoen itäpuolella oleva s -41 rajausta on laitettava kulkemaan EV alueen kokoisena, siis pois M alueelta.

Mikäli näitä ehdotuksissa olevia määräyksiä ei voi muuttaa toivomusteni mukaisesti totean, että ne ovat kannaltani joutomaata maa- ja metsätalouden tehokkaan harjoittamisen kannalta. Näin ollen kunnan tulee korvata määräysten aiheuttama haitta tai hankkia omistukseensa nämä alueet.

Pohjatalon tilustie kulkee Palajärventieltä 110-tien yli jatkuen Huhmarin järven luoteisrannalla oleville Pohjatalon maille. Sen on säilyttävä kulkukelpoisena kaikille maa- ja metsätaloudessa käytettäville ajoneuvoille. Samoin totean, että rasitetie Huhmarjoen länsirannalla oleville omistuksilleni kulkee Paarmanni 2:152 kautta, jolla myös ajetaan em. kulkuneuvoilla.

110 KV:n sähkölinjan paikkaa vaadin muutettavaksi niin, että Palajärventien itäpäässä linja kulkisi kunnan omistamalla alueella tien länsipuolella, jolloin 110 tien viereen rakennettava kannatinpylväistö jäisi Palajärventien ja 110 tien väliseen kainaloon eikä näin ollen haittaisi maa- ja metsätalouden harjoittamista Palajärventien toisella puolella olevilla tiluksilla.

S-42 merkintä Järvenpään alueella pitää poistaa, koska siinä ei mielestäni ole enää jäljellä moottoritien rakentamisen johdosta mitään luontoarvoja. Sitä paitsi rajausta on ylimitoitettu n. 0,6 ha riittäisi vallan hyvin. Myöskään s-42 rajausta ei saa tulla liian lähelle viljelemääni n. 4 ha:n peltoa koska siinä tapauksessa tästä voisi olla haittaa EU:n hyvän viljelytavan vaatimukselle. Kaavakartassa ei nimittäin ilmene selvästi, missä pellon raja kulkee s-42 merkintään nähden.

Vastaus

Suojeluvaramerkintä S 41 sisältää vain metsälain mukaisia rajoitteita metsän käsittelylle. Näiden valvomiseksi edellytetään maisematyöluvan hakemista hakkuille. Kaavamääräys ei ole ristiriidassa hyvän metsänhoidon periaatteiden tai lain antamien vaatimusten kanssa. Mikäli metsänhoito ei ole taloudellisesti kannattavaa metsälain mukaisilla toimenpiteillä, ei se tuo kunnalle korvaus- tai lunastusvelvollisuutta.

Moottoritien vieressä oleva virkistysalue (V) ollaan muuttamassa osaksi suojaviheraluetta (EV).

Yleiskaavalla ei muuteta kiinteistöille tulevia rasiteoikeuksia, mm. tierasitteita.

110 kV sähkölinjan suunnittelusta vastaa Fortum Sähkönsiirto Oy. Linjan sijaintiin vaikuttavat olemassa oleva maasto, maantie 110, valtatie 1 sekä junaradan suunnitteluvaraus. Kaavaehdotukseen on merkitty se alustava linjaus, joka nykytietojen mukaan on mahdollinen ja kulkee mahdollisimman lyhyen matkan Pohjatalon kiinteistöllä.

Suojelukohde S 42, Järvenpäänmäen tervaleppäkorpi, on luontoinventointien perustella metsikkö, joka tulee merkitä osayleiskaavaan (MRL 39 §). Näin siellä olevat luontoarvot voidaan huomioida jatkosuunnittelussa ja lupakäytännössä. Alueella on merkitystä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä, vaikka siitä ei tehtäisikään luonnonsuojelulain mukaista suojelupäätöstä.

Peräkylä Marko, Timo, Tapani

Kaavaehdotuksessa oleva ratalinjaus (liityntä Hanko-Hyvinkää radalle) mm. kiinteistön Santala RN 1:121ylitse on poistettava ja kaava siltä osin muutettava työpaikka-alueeksi kuten se edellisessä kaavaprosessin vaiheessa on esitelty.

1) Kaavaehdotuksessa oleva ratalinjaus (liityntä Hanko-Hyvinkää radalle) on nykyisen maakuntakaavan vastainen. Maakuntakaavaa ei ole vahvistettu ko. ratalinjauksen osalta. Kaavaan ei saa ottaa sellaista määräästä, jolla vaikeutetaan maan käyttöä mahdollisesti johonkin muuhun kohtaan rakennettavan radan takia.

2) Ko. ratalinjaus on tuotu kaavaehdotukseen niin myöhäisessä vaiheessa että osallisilla ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa asian käsittelyyn siten kuten olisi.

Osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä vuorovaikutusvaiheen kuulemista varten 9.11-15.12.2009, jossa ko. ratalinjausta ei ole ollut. Ympäristölautakunta on merkinnyt tiedoksi kaavaluonnoksen palauteraportin 8.6.2010 ja vasta tämän jälkeen kaavaluonnokseen on tuotu ko. ratalinjaus.

MRL 62 ja 63§:ssä todetaan mm., että kaava on valmisteltava siten että osallisilla, joiden oloihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Vuorovaikutusvaiheessa (kaavaluonnos) nähtävillä olleen aineiston perusteella ei ole siis ollut mahdollista vaikuttaa osallisen kannalta erittäin merkittävään asiaan. Ts. kaavaehdotus valmisteltu lainvastaisesti.

3) Tiedottaminen. Kaavasta ei ole tiedotettu asianmukaisesti. Ratalinjaus maa-alueen läpi on niin merkittävä luonnos kaavassa, että maaomistajaa tulisi informoida myös kirjeitse. Ko. kaavan osalta ei tällaista menettelyä ole missään kaavaprosessin vaiheessa tapahtunut.

Vastaus

Ratalinjausta ei päätetä kunnan omassa kaavatyössä. Osayleiskaavaan on merkitty ESA-radalle (Länsiradalle) tarpeelliset varaukset perustuen Liikenneviraston tekemään ESA-radana alustaan yleissuunnitelmaan. Yleissuunnitelma ja rataan liittyvä ympäristövaikutusten arviointi tehtiin 2009-2010. Uudenmaan ELY-keskus ja Liikennevirasto hoitivat tiedottamisen ja kuulemisen YVA-lain edellyttämällä tavalla. Liikennevirasto on lausunnoissaan edellyttänyt, että kunta huomioi ratavarauksen kaavasunnittelmissaan. Myös 2. vaihemaakuntakaavaan on tulossa sama ratalinjaus sitovalla merkinnällä. Kunta ei voi omassa yleiskaavassaan tehdä valtion ja maakuntaliiton suunnitelmista poikkeavaa linjausta.

Ratalinjaukseen liittyvä osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet ovat olleet osa radan alustavaa yleissuunnitelmaa ja YVA-prosessia. Valtio on tiedottanut hankkeesta kahteen kertaan vuosina 2009-2010 Luoteis-Uusimaa lehdessä, Länsi-Uusimaa lehdessä ja Vihdin uutisissa. Asukastilaisuuksia järjestettiin mm. 17.9.2009, 10.3.2010 ja 15.9.2010 Kuoppanummen koululla. YVA-selostus kuulutettiin virallisesti nähtäville 30.8.-20.9.2010 välisenä aikana. Vihdissä materiaali oli nähtävillä pääkirjastolla Nummelassa.

Ottamatta kantaa siihen minkälaiset vaikutusmahdollisuudet yksittäisellä maanomistajalla on valtion ratahankkeisiin, niin vaikuttaminen tapahtuu ratasuunnittelun ja YVA-prosessin myötä. Vihdin kunnan omassa kaavasunnittelussa ei päätetä ratalinjausta, mutta muuhun kaavan sisältöön on osallisilla ollut runsaasti mahdollisuuksia vaikuttaa.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 § edellyttää kaavaehdotuksen nähtävillä pitämistä 30 päivän ajan. Vihdin kunta piti Nummelan eteläosien osayleiskaavan nähtävillä 45 päivän ajan, jotta kaikilla osallisilla olisi enemmän aikaa tehdä kaavamuistutus. Samaisella asetuksella määrätään, että kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista. Nummelan eteläosien osayleiskaavan yhteydessä on noudatettu tätä laajempaa tiedottamista jo luonnosvaiheesta lähtien. MRA 19 § edellyttää kirjeen lähettämistä maanomistajalle vain siinä tapauksessa, että yleiskaava ohjaa suoraan rakentamista ja silloinkin vain niille maanomistajille, jotka asuvat ulkopaikkakunnalla. NEOYK on yleispiirteinen aluevarauskaava, joka ei suoraan ohjaa rakentamista, mutta kaavan yhteydessä on silti toimitettu kirje kaikille ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille, myös luonnosvaiheessa, joiden yhteystiedot ovat olleet saatavilla kiinteistötietojärjestelmässä.

Tulevan ratavarauksen alle ei ole mielekästä osoittaa uutta rakentamista, joten muistutuksen kohteena oleva alue tulee jäämään kaavassa maa- ja metsätalousalueeksi. Ratavarauksen sisälle jää rakennuskielto, joka estää uusien rakennuspaikkojen muodostamisen.

Raiski Kirsti

Haluan tuoda esille kohteluni kunnan toimesta koskien Nummelan eteläosien osayleiskaavaa. Nykyinen tie kulkee tontin joka sijaitsee Härköilän kylässä 5:130/1 läpi. En ole saanut tietoa pyynnöistä huolimatta kiinteistöön kohdistuvista tulevista toimista tai rasitteista. Nyt kaavoitettavalle asemakaava-alueelle tullaan kulkemaan tontin läpi, näin ollen myös asemakaavan suunnittelussa on pitänyt huomioida vaikutukset kyseiseen tonttiin. Pyydän tilaisuutta, missä asiaa valmisteleva virkasuhteessa oleva asianomainen päättävä tai asiaa valmisteleva henkilö kertoo minulle kaavan vaikutuksista, oikeuksista, velvollisuuksista ja kaavahankkeen valitusmenettelystä ja -aikataulusta. Mikäli asiassa ei kuulla kiinteistön omistajaa edellä mainitussa asiassa, katson valmistelevan virkamiehen tuottavan muotovirheen ja varaamme oikeuden puuttua asiaan jatkossa.

Vastaus

Muistutuksessa viitataan Pillistöntiehen ja Pajuniityn asemakaavaan. Maanomistajan valtuuttama asiamies (muistutuksen allekirjoittaja) on käynyt kunnan virastotalolla 13.4.2010 ja saanut asiakaspalvelua kyseessä olevan asemakaavan laatijalta, joka on MRA 3 § mukaisesti pätevä tehtävässään. Jokaisella on mahdollisuus saada asiakaspalvelua niin sähköpostilla, puhelimitse kuin henkilökohtaisesti tapaamalla myös kaavan virallisen nähtävillä olon ulkopuolella.

Osayleiskaavan vaikutuksista, maanomistajan oikeuksista ja velvollisuuksista sekä kaavaprosessin valitusmenettelystä on kerrottu myös kaavaselostuksessa. Kaavamuistutusten jättäneille henkilöille, jotka ovat antaneet yhteystietonsa, tullaan tämän kaavan yhteydessä toimittamaan kunnan hyväksymät vastineet riippumatta siitä ovatko he sitä erikseen pyytäneet. Kaavan etenemisestä (hyväksymispäätös tai ehdotuksen asettaminen uudelleen nähtävillä) tehdään virallinen kuulutus.

Muistutus liittyy Pajuniityn asemakaavaan N 106, jonka vieressä kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee. Pillistöntie on nykyisellään yksityistie, joka tulee muuttumaan kaduksi asemakaavatyön edetessä katusuunnitelman kautta. Yleiskaavalla ei ole suoraa vaikutusta rasitteisiin tai tieoikeuksiin. Yleiskaavan kerrostaloasutuksen varaus (AK) asettaa kiinteistölle ehdollisen rakennusrajoituksen, sillä maanomistaja ei saa vaikeuttaa kaavan toteutumista. Vasta asemakaavavaiheessa määritellään rakentamisalueet, rakentamisen laatu ja määrä, katualueet ja puistot. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka kiinteistö on lähes kokonaan asuinkerrostalojen aluetta yleiskaavassa, sinne voi tulla asemakaavan myötä muutakin kuin kerrostalotontteja (muuta asumista, palveluasumista, puistoja, katuja jne.).

Roms Timo

Vihdin vetovoimana on perinteisesti pidetty luonnonläheisyyttä ja asumisväljyyttä. Tässä kaavaehdotuksessa on tästä poikettu. Kaava-alueelle on suunniteltu lähes koko Vihdin nykyistä asukasmäärää vastaavan väkimäärän lisäystä. Tätä voidaan pitää vihtiläisenä suuruudenhulluutena. Rakennustehokkuutta tulisi laskea ja tonttien minimikoko olisi oltava

vähintään 1200 m². Kaksi kulunutta lumista talvea ovat jo osoittaneet liian tiheään rakennettujen alueiden talvisia ongelmia. Lunta on jouduttu ajamaan pois pitkien matkojenkin päähän. Tämä ei kyllä ole kovin ekologista tai taloudellista-kaan. Varmaan näitä lumisia talvia tulee jatkossakin, etenkin jos ns. kasvihuoneilmiö edelleen voimistuu.

Kaavaehdotus perustuu ns. länsirataan, jonka toteutumisesta ei ole mitään varmuutta. Se on vain viiva kartalla. Hätäratkaisuna puhutaan busseilla toteutettavasta lenkkimaisesta joukkoliikennekäytävästä. Toimiiko se, kun nykyisetkään bus-siytytydet eivät houkuttele riittävästi. Lisäksi pitäisi rakentaa bussiväyliä, joka sekkin vaatii runsaasti rahaa.

Ali-Rostin tilan osalta haluan lausua seuraavaa: Ali-Rosti on toimiva maa- ja metsätaloustila.

Tilan maalle maantie 110:n eteläpuolelle on merkitty TP-alue. Eri vaiheissa on tätä aluetta vielä laajennettu. Se rikkoo pahasti tilan yhtenäisen metsäalueen. Lisäksi alue on osin pehmeä-pohjaista. Se on altista tulville, varsinkin jos alueelle tulisi paljon päälylystettyä pintaa, jolloin vesi ei luontaisesti pääse imeytymään maahan.

TP-alue katkaisee pahasti esim. hirvieläinten perinteiset kulkureitit. Tämä lisää entisestään liikenneonnettomuuksien riskiä niin maantie 110:llä kuin myös Turunväylällä, joista puuttuvat hirviaidat.

Suunnitellulla TP-alueella kasvaa metsälehmuksia. Niistä ei löydy mainintaa luontoselvityksessä. Miksi?

Haluan TP-merkinnän muutettavan merkinnäksi M. Kunnalla on kaava-alueella runsaasti omaa maata TP-alueiksi mm. Porintien melualueella.

Alueen halkaisevan 400 kV:n linjan viereen on esitetty varaus 110 kV:n linjalle maantie 110:n eteläpuolelle. Tämä muodostaisi näkyvälle paikalle pahan pysyvän maisemavaurion. Kunnan tulisi alusta lähtien vaatia tällaista linjojen rakentamisesta maakaapeliin. Esimerkiksi naapurikaupungissa Lohjalla Fortum suostui tähän vaihtoehtoon, vaikka heillä oli jo valtioneuvoston lupa ilmakaapeliin. Sitäpaitsi elinkaarimallin mukainen hinta ei varmaan edes ole merkittävästi korkeampi.

Ali-Rostin maalle maantie 110 ja ratalinjauksen väliin on merkitty V-alue. Tämä merkintä tulee muuttua M-merkinnäksi. Jos rata joskus toteutuu, vasta radan suunnitteluvaiheessa selviää mahdollisten tunnelien, kallioleikkausten ja siltojen paikat. Vasta silloin voidaan suunnitella toimivat viheryttydet. V-merkintä vaikeuttaa turhaan järkevää metsä- ja maatalouden harjoittamista.

Vastaus

Nummelan eteläosien osayleiskaava on yleispiirteinen aluevarauskaava, joka ohjaa asemakaavoitusta. Osayleiskaavalla ei määrätä tonttien kokoa tai sitä mihin lumet kuormataan. Ilmaston lämpeneminen on huomioitu pintavesiselvityksen

laskelmissa, jossa arvioitiin sadannan lisääntyvän tulevaisuudessa. Kaavamääräykset edellyttävät hulevesisuunnitelmien tekemistä asemakaavavaiheessa, jolloin pintavedet (myös lumet) huomioidaan ennen alueiden rakentamista.

Osayleiskaavalla tulee varautua Nummelan kasvuun. Kaikki rakentaminen ei toteudu heti, vaan kaava sisältää määräyksiä toteuttamisen ajoituksesta. Vihdin väkiluku kasvaa tasaisesti ja kasvun ohjaaminen järkevästi on tarpeellista niin kuntatalouden kuin asukkaidenkin kannalta. Suurin osa uusista asunnoista tulee saada hyvien palveluiden ja kulkuyhteyksien läheisyyteen ja Vihdissä tämä tarkoittaa Nummelaa. Vihdissä halutaan tarjota monipuolisia asumisen vaihtoehtoja ja kunnanvaltuuston 30.1.2012 hyväksymässä asunstrategiassa on annettu kaavoitukselle tästä tavoitteita. Taajamista Ojakkala ja Otalampi on tarkoitus kehittää pääasiassa pientalorakentamisen ehoilla. Kaikesta tiivistämisestä huolimatta myös Nummelassa säilyy asumisen vaihtoehtoja. Nummelan eteläosien osayleiskaavakin sisältää väljästi toteutettavia pientaloalueita mm. Lusilassa ja Huhmarnummella.

ESA-radan tarve on kirjattu jo valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja se tulee sitovana kaavamääräyksenä myös 2. vaihemaakuntakaavaan. Kunta ei voi omilla toimillaan vaikeuttaa radan toteutumista. Raskaan raideliikenteen varrella olevat taajamat, joilla on junaliikenteen asema, ovat jo nykyisellään yhdyskuntarakenteen tiivistämiskohteita. ESA-ratalinjaukseen liittyvä Länsiratahanke mahdollistaa paikallisliikenteen aina Lohjalta Helsinkiin saakka, mikä tulee parantamaan länsisuunnan joukkoliikennetarjontaa merkittävästi. Radan alustava linjaus ja alustavat aseman paikat ovat tiedossa ja vaikka radan toteuttaminen olisi kuinka kaukana tulevaisuudessa, siihen tulee varautua jo nyt yleiskaavatasolla. Linja-autoliikenne toimii Vihdissä muun liikenteen seassa, eikä sille tarvitse rakentaa omia teitä.

Räsänen Hannele

Vihdin kunta on pitkään pyrkinyt lunastamaan/pakkolunastamaan kunnalle maa-alueita Huhmarista, valtateiden 1 ja 2 risteysalueiden tuntumasta. Kunta on määrittellyt tämän alueen Vihdin "kultaiseksi kolmioksi".

Puuttumatta tässä Vihdin kunnan aiempaan häikäilemättömyyden toimintaan, jolla kunta yritti ostaa lapsuuden kotini maa-alueineen, Porintien läheisyydestä, totean, että tällä alueella nyt kunnan omistuksessa olevat 30 hehtaaria maata sijaitsevat vain pieniltä osin ko. kultakimpale -alueella.

Kunnan pyrkimyksenä on edelleen toteuttaa kaavasunnitelmaansa tällä alueella. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi Vihdin kunnanhallituksen valituksen, joka koski Alhonpään tilan 21, 3 hehtaarin suuruisen määrään lunastamista.

Nyt esille pantu ns. Nummelan eteläosien osayleiskaava on räjannut lapsuudenkotini, Peltomäen, työpaikka-alueeksi. Kysyn julkisesti, onko Vihdin ex. kunnanjohtaja Härkösen antama lupaus ministeri Vapaavuorelle voimassa? Heidän tutustuttuaan lunastuksen alla oleviin maa-alueisiin, ja vieraillessaan setäni luona, rajanaapurissamme Kuusirinteessä kunnanjohtaja

Härkönen lupasi ministeri Vapaavuorelle ja sedälleni, että: "Näitä taloja ei lunasteta"? Kodissamme Peltomäessä asuu yli 80 vuotias äitini, evakko, kahdesti kotinsa menettänyt, onko tulossa nyt kolmas evakkomatka vielä tässä vaiheessa? Tontilla sijaitsee iso luonnonlähde, linnusto on rikasta, luontoarvot moninaiset.

Oikeudenmukaisuustajuani loukkaa suuresti se, että Porintien toisella puolella olevat omakotitalot ja -tontit ovat saaneet "leiman" työpaikka / asuntoalue, mutta tien toisella puolella on olemassa vain pelkkä "työpaikka-alue".

Pyydän kirjaamaan tältä osin eriyvän mielipiteeni ja hyväksyntäni esittelystä ns. Nummelan eteläosien osayleiskaavasta.

Vastaus

Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja vasta asemakaavalla ratkaistaan rakentamisen luonne ja määrä. Yleiskaavaan on merkitty työpaikka- ja asuntoalueita (TP/A) sinne, missä on tarkoitus asemakaavalla tutkia asumisen ja yrittämisen yhdistävää korttelirakennetta. Tämä asettaa rajoitteita työpaikkarakentamiselle, sillä sen tulee soveltua pientaloalueelle. Näitä kohteita on merkitty kaavakartalle neljä. Kohteilla on jo runsaasti olemassa olevaa asutusta ja jonkun verran yritystoimintaa. Näiden kehittäminen pelkästään asuntoalueina on vaikeaa liikennemelun tai ratatärinän vuoksi. Kohteiden maankäytön tehostaminen tapahtuu parhaiten työpaikkarakentamisella, joka joissakin tapauksissa mahdollistaa myös asuntorakentamisen lisäämisen.

Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi jokaista asuntoa ei ole erikseen merkitty asuntoalueeksi tai sen ympäristöä työpaikka- ja asuntoalueeksi. Ne kohteet, jotka parhaiten soveltuvat työpaikkarakentamiseen, on merkitty kaavakarttaan P, TP tai T -merkinnällä. Näin osayleiskaavalla määrätään asemakaavasunnittelua varten alueen pääkäyttötarkoitus. Tämä jättää silti asemakaavavaiheessa mahdollisuuden merkitä olemassa olevat asuinrakennukset AP tai AO merkinnällä, mikäli asuinympäristön edellytykset täyttyvät eikä asuminen vaikeuta kaavan pääkäyttötarkoitusta.

Valtatie 2 varrella olevat kaksi omakotitaloa sijaitsevat pahimmalla melualueella, jossa arvioidut meluarvot ylittävät 65 desibeliä. Tämä ylittää selvästi valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) annetut melun ohjearvot asuntoalueiden kaavoitukselle.

Sainio Ulla

Ehdotan että Huhmarista Nummelaan tehdään suora pyörätie, sillä nykyisellä Porintiellä (nelikaistainen moottoriliikennetie, ja Meritien liittymään asti nelikaistainen valtatie, tien nopeusrajoitus on kaava-alueella 80-100 km/h) ei uskalla ajaa pyörällä koska piennar on niin kapea, vaikka pyöräily moottoriliikennetiellä käsittääkseni sallittua onkin. Liikun usein painavien ostoskassien tai peräkärryn kanssa, tai niin että koira hölkkää vierellä, siksiäkään ei Porintie tunnu turvalliselta vaihtoehdolta enää.

Pyöräilyä tulisi tukea, se on ekologista ja kaikin puolin kannatettavaa. Haluaisin käydä välillä Nummelassa asioilla pyörällä. Näin oli meillä huhmarilaisilla ennen tapana tehdä.

Vaihtoehtoinen tie, joka kiertää Huhmarnummen koulun ohi (en tiedä tien nimeä), ei sovellu pyöräilyyn, sillä se on pitkä ja pelkkää nousua ja laskua. Varsinkin peräkärryn kanssa ei siellä voi ajaa vaan pitää taluttaa. Tie on myös pimeä ja autio, siellä ei liiku kukaan, ja siksi mielestäni hyvin turvaton enkä yksinäisenä naisena sinne menisi iltaisin. Belgiassa asuessani ymmärsin pyöräilyssä olevan tärkeää, että tie on mahdollisimman tasainen. 50 km:kin menee tuosta vaan jos ei ole nousuja. Paras vaihtoehto olisi että pyörätie kulkisi Porintien vierellä.

Haluaisin perustaa Palajärvelle koirapuiston, onko mahdollista saada kunnalta tukea tällaiseen? Minulla on sopiva maa-alue moottoriliikennetien kyljessä, voisin sen vuokrata. Uusi pyörätiehän voisi mennä Nummelasta koirapuistoon asti (liittymään), siitä sitten kylätielle. En halua häiritä koirapuistolla lähinaapureita ylimääräisellä liikenteellä, joten puistoidea olisi työn alla vasta joidenkin vuosien päästä. (olen varma myös etteivät palajärväläiset halua nummelalaisia koiranomistajien autoja kylätielle, jolla jo nykyään on paljon kulutusta)

Koirapuisto lisää asukkaiden turvallisuutta sikäli, että sen paikkeilla liikkuu ihmisiä "hyvällä asialla" aamusta iltaan. Koirille se tekee hyvää sosiaalistamalla niitä. Koirapuisto tuntuu ainakin täällä Helsingissä olevan ainoita paikkoja, joissa kaduilla kulkevat ihmiset vähän tutustuvat ja jutustelevat, mikä on yhteisöllisyyden ja turvallisuudentunteen kannalta hyvä asia.

Onko kunnalla jo suunnitteilla koirapuistoja Nummelan tai Huhmarin alueelle?

Vastaus

Kaavoituksen toimesta on tekeillä Vihdin kevytliikenne- ja ulkoiluverkoston kehittämissuunnitelma. Työn tavoitteena on tukea autotonta asumista, asioimista ja virkistäytymistä Vihdissä. Valtateiden ja maanteiden suunnittelu, toteutus ja ylläpito kuuluvat valtiolle. Kunta tekee yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastualueen kanssa, jotta saisimme turvalliset kevytliikennetiet maanteiden varsille. Valitettavasti valtateiden varsille ei ole suunnitteilla kevytliikenteelle omia kaistoja, vaan yhteydet täytyy hoitaa pienempien teiden ja katujen kautta.

Osayleiskaavan yhdystiemerkintä edellyttää kevytliikenteen tien toteuttamista autoliikennekaistojen ohella. Lisäksi kaavakartalle on merkitty tärkeimmät kevytliikenteen yhteydet muualla liikenneverkossa ja virkistysalueille, sekä tärkeimmät ulkoilureittiyhteydet. Erillinen kevytliikenne- ja ulkoiluverkoston kehittämissuunnitelma tulee sisältämään tarkempia linjauksia ja toteuttamissuunnitelman kustannusarvioineen. Toteuttamisjärjestys ja rahoitus edellyttävät poliittista päätöksentekoa, niitä ei ratkaista yleiskaavassa.

Koirapuistot

Koirapuistoja ei merkitä erikseen yleiskaavaan. Niitä voi sijoittaa asemakaavalla kaikille yleiskaavan maankäyttömuodoille, kunhan muut suunnittelun edellytykset täyttyvät. Asemakaavassa koirapuistot sijoitetaan puistoalueelle. Luontokohteet tulee tietenkin huomioida erikseen, eikä koirapuistoja voi osoittaa mm. liito-oravametsiin tai kulutukselle herkkiin kohteisiin.

Vihdin nykyisissä asemakaavoissa ei ole koirapuistotointaan soveltuva puistoaluetta. Koirapuistoa on esitetty sijoitettavaksi useaan vireillä olevaan asemakaavaan, mutta hanke on kaatunut joka kerta jo luonnosvaiheessa osallisten vastustukseen. Koirapuiston sijoittamista selvitetään parhaillaan Nummelaan Pajuniityn asemakaavan valmistelun yhteydessä (kaava N 106). Suunnittelussa käytämme apuna Kennel-liiton opasta "Koiria kuntalaisena".

Sarajuuri Marjatta, Hannu, Minna, Piia

Palautteessamme kaavaluonnokseen 14.12.2009 vaadimme rantaan päättyvän ulkoilureitin poistamista tilamme 1:31 ja tilan Kuikunmäki 2:169 raja-alueelta. Edellytämme, että kaavaa laadittaessa maanomistajan suunnitelmat ja tarpeet otetaan ensisijaisesti huomioon. Olemme varanneet rakennuspaikan perheenjäsenelle vapaa-ajan asuntoa varten maatilakeskuksen maalta Enäjärven rannasta. Kyseinen alue sijaitsee venevalkamamme ja naapurimme, tilan 2:169, rajan tuntumassa. Jotta yksityisyys ja rauha pääarakennuksen pihapiirissä sekä rannalla säilyy, ei kyseiselle reitille ole raja-alueella eikä rannassa tilaa. Pistomainen reitti lähellä pihapiiriä toisi alueelle edestakaista liikennettä eikä ulkoilureitille ominainen jatkuvuus toteudu.

Maakuntakaavassa viheryhteys on merkitty kulkemaan Lusilantietä etelään eikä poikkeamaan rantaan niin kuin se tekee kaavaehdotuksessa. Jos kuitenkin yhteys Enäjärveen halutaan, niin paikan tulisi olla sellainen ettei se häiritse asukkaita. Ehdotamme, että Huhmarnummelta tuleva luontopolku kulkisi Reuhonlahdelle, jossa on rauhallinen, luonnollinen yhteys järveen Ruskiamäen ja Torholanojan suun välissä. Tie kulkee lähellä järveä, joten uusia kevyenliikenteen väyliä ei tarvitse tehdä. Polku voisi tulevaisuudessa jatkaa Ojakkalan suuntaan. Etelään haarautuva polku kulkisi Kuikunsillan kautta Huhdanmäentietä Nummelan suuntaan liittyen sieltä tuleviin ulkoilureitteihin tai vaikka VT 2 yli kevyenliikenteen siltaa pitkin Ridalin ojan kosteikolle.

Vastaus

Kaavan sisältöön liittyvät yleiset tavoitteet voivat olla ristiriidassa maanomistajan tavoitteiden kanssa. Tällöin ratkaisuksi pyritään löytämään vaihtoehto, jossa yleiset tavoitteet yhä täyttyvät, mutta tavalla, joka aiheuttaa vähiten haittaa maanomistajan tavoitteille.

Enäjärven rannalta on kaavatyön edetessä poistettu virkistysaluemerkintä lähes kokonaan. Kaavaehdotuksessa esitetty virkistysalue sisältää enää tärkeimmät luontoarvokohteet ja muu alue on merkitty asuinpientaloalueeksi. Alkuperäinen

ajatus kulkuyhteyden jatkuvuudesta rantaa pitkin Meritielle katkesi rantaomistajien vastustukseen.

Alueelle aikanaan rakentuva asutus tulee kumminkin tarvitsemaan rantayhteyden ja sen sijainti on alustavasti esitetty kahden kiinteistön rajalle. Kulkuyhteyden lopullinen sijainti ja leveys ratkaistaan asemakaavasuunnittelun yhteydessä. Yhteyksiä voi asemakaavalla toteutua useampikin, mutta yleiskaavalla edellytetään vähintään yksi yleinen pääsy rantaan. Ilman opastettua ja suunniteltua rantayhteyttä alueen asukkaat hakeutuvat rantaan yksityisten kiinteistöjen kautta.

Muistutuksessa esitetyt kulkuyhteydet sisältyvät jo pääosin yleiskaavakarttaan. Lusilantie on merkitty kaavassa yhdystieksi, mikä edellyttää myös kevytliikennetien toteuttamista. Asemakaavalla (ja katusuunnittelulla) voidaan toteuttaa monipuolisemmat yhteydet kuin mitä yleiskaavassa on mahdollista esittää.

Sarajuuri Marjatta & Hannu,

Virkkunen Mimosa & Jussi

Tilojen Enäjärvi 1:31 ja Kuikunmäki 2:169 raja-alueelle on kaavaehdotuksessa sijoitettu rantaan päätyvä ulkoilureitti. Ehdotamme Huhmarnummelta lähtevän ulkoilureitin siirtämistä siten, että alitettuaan lounais-koillisuunnassa kulkevan voimalinjan, se merkitään kaavaehdotukseen kulkemaan Reuhonlahden kautta Lusilantietä pitkin kevyenliikenteen väylänä Kuikun risteys sillan yli, jolloin se yhtyy luontevasti Huhdanmäentien vartta kulkevaan kevyenliikenteen väylään. Näin reitti nivoutuu myös Porintien länsipuolella oleviin ja sinne suunniteltuihin ulkoilureitteihin ja kevyenliikenteen väyliin.

Kaavaehdotuksessa tilamme ovat Enäjärven rantaan rajoituvista kiinteistöistä ainoat, joissa ympärivuotisessa käytössä oleva, rakennettu ranta liittyy kiinteästi tilojen päärakennuksiin. Muissa rantakiinteistöissä kyseessä on kesämökkikäytössä olevasta rakentamisesta.

Kaavaehdotuksessa tilojemme väliin merkitty rantaan johtava ulkoilureitti aiheuttaa merkityssä paikassaan kohtuuttoman haitan rantojemme käytölle ja vastustamme mitä jyrkimmin sen sijoittamista kaavassa ehdotettuun paikkaan. Lisäksi haluamme maanomistajina oikeuden varata tilojemme ranta-alueelle tulevat, asemakaavoitettavat tontit omaan käyttöömme, samaa periaatetta noudattaen kuin läheisen Ridalin tilakeskuksen ranta-alueella.

Vastaus

Kaavan sisältöön liittyvät yleiset tavoitteet voivat olla ristiriidassa maanomistajan tavoitteiden kanssa. Tällöin ratkaisuksi pyritään löytämään vaihtoehto, jossa yleiset tavoitteet yhä täyttyvät, mutta tavalla, joka aiheuttaa vähiten haittaa maanomistajan tavoitteille.

Enäjärven rannalta on kaavatyön edetessä poistettu virkistysaluemerkintä lähes kokonaan. Kaavaehdotuksessa esitetty

virkistysalue sisältää enää tärkeimmät luontoarvokohteet ja muu alue on merkitty asuinpienaloalueeksi. Alkuperäinen ajatus kulkuyhteyden jatkuvuudesta rantaa pitkin Meritielle katkesi rantaomistajien vastustukseen.

Alueelle aikanaan rakentuva asutus tulee kumminkin tarvitsemaan rantayhteyden ja sen sijainti on alustavasti esitetty kahden kiinteistön rajalle. Kulkuyhteyden lopullinen sijainti ja leveys ratkaistaan asemakaavasuunnittelun yhteydessä. Yhteyksiä voi asemakaavalla toteutua useampikin, mutta yleiskaavalla edellytetään vähintään yksi yleinen pääsy rantaan. Ilman opastettua ja suunniteltua rantayhteyttä alueen asukkaat hakeutuvat rantaan yksityisten kiinteistöjen kautta.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaan ei ole osoitettu lainkaan loma-asuntoalueita, vaan oletuksena on, että nykyiset rantakiinteistöt muuttuvat asemakaavoituksen myötä ympärivuotiseen asumiseen.

Yleiskaava ei sisällä määräyksiä asuinkiinteistöjen omistussuh-teista.

Sarajuuri Patrik

Kyseessä on Hurrin tilan / Patrik Sarajuuren toinen huomautus koskien osayleiskaavaa. Tarkoitus on vielä kommentoida viimeistä kaavaehdotus luonnosta.

Ulkoilureittilinjaus

Huhmarnummen suunnasta Enäjärven rantaan linjattu ulkoilureittiyhteys tulisi linjata uudelleen. Reitti voitaisiin mainiosti ohjata joko kunnan omistamien maiden kautta lähempää Porintietä tai luontevimmin ehkä läpi maa- ja metsätalousvaltaisen Kohosuon, joka kuitenkin sopisi erinomaisesti tarvittaessa vaikka pitkospuita apuna käyttäen kyseisen kaltaisen ulkoilureitin tarpeisiin niin että ympäröivälle asutukselle syntyisi mahdollisimman vähäinen haitta ja ulkoilureitin luontoarvot olisivat mahdollisimman korkeat.

Nykyinen linjaus on Kohosuon laidalla piirretty keskelle Hurrin peltoja, mutta myös sellaiselle alueelle, joka etenkin kelirikko aikaan on tulvan valla. Ulkoilureitti linjauksena se siis on erittäin huono jo tästä johtuen. Pellot tulivat huhtitoukokuun joka vuosi Enäjärven korkean pinnan johdosta tai takia.

Huom. Kohosuon Hurrin tilan tilakeskuksen puoleinen osa kaavakartasta on piirretty edelleen virheellisesti. Hurrin tilan alueeseen kuuluva osa Kohosuosta on raivattu maatalousmaaksi ja hyväksytty EU kelpoiseksi tukipelloksi jo 90-luvun puolella. Jos Kohosuon ja tilakeskuksen väliin piirretään AP aluetta tulisi se siis ulottaa käsittämään tämä peltoalue vai onko ajatuksena jättää luonnontilaiseksi jäävän Kohosuon ja asuinalueen väliin hyvin kapea peltolohko, jonka viljeleminen kävisi haasteelliseksi asutuksen ympärillä?

Ohessa ehdotus kahdeksi mahdolliseksi ulkoilureitin linjaukseksi. Karttaliite 1.

Lusila (AP)

Lusilantien varrelle esitetty asuinpientaloalue varaus voitaisiin muuttaa vähintäänkin liitekartta 2 mukaiselta osin siten, että pientalotontit jatkuisivat Enäjärven puoleisella sivulla Lusilantietä lähes Reuhoonlahteen saakka, mutta kuitenkin niin ettei Hurrin tilan historiallisestikin arvokas pihapiiri ja maisemat järvelle esty uuden pientaloalueen takia.

Hurrin (AP)

Hurrin alueen läpi linjatun uuden Nummelasta Tervalammelle johtavan yhdystien varsi tulisi hyödyntää nyt ehdotettu paremmin osayleiskaavassa AP alueita suunniteltaessa. AP alue voi luontoselvityksen pohjalta jatkua mainiosti aina kaava-alueen rajalle saakka yhdistysten siellä jo olemassa olevaan Tervalammen suunnasta kasvavaan pientaloasutukseen (karttaliite 3).

Hurrin ja Torholan alueiden väliin piirretty virkistysalue sopii huomattavasti paremmin viereiselle pintakalliorinteelle (karttaliite 3).

Nykyisellä esityksellä etenkin vielä aktiivisessa viljelykäytössä olevien Hurrin tilan peltojen käyttö estyy ja perinnemaisema uhkaa muuttua ratkaisevasti. Viheralue voidaan myös toteuttaa kahtena erillisenä kaistaleena joiden risteysalueeksi sopii mainiosti kosteikko S35.

Siirtämällä viheralueen linjaus osittain ylemmäs kalliorinteelle saadaan myös erillaiset luontokäyvät mukaan viheralue linjaukseen. Nyt tehty linjaus keskelle peltolohkoja ei palvele kenenkään etuja - eikä ainakaan maiseman monimuotoisuutta ja luonnon monimuotoisuutta.

Luontoselvitykset Luontotieto Keiron Oy 2005, 2009 ja 2010

Kohteiden pinta-ala tiedot ovat hyvin epämääräisiä ja rajaukset on tehty liiallisella mitoituksella. Monessa kohdin esitelty luontokohde on huomattavasti tiivisrajaisempi kuin mitä selvityksissä pyritään esittämään (suojelualuevaraukset ovat siis aivan liian suuria suhteessa kohteen kokoon)

S36 Torholan metsä

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan alue ei täyttänyt maastokatselumuksen mukaan mitään suojelukriteereitä. Lisäksi hakkuiden jälkeen paikan päällä käynyt ympäristökeskuksen edustaja piti älyllisesti epärehellisenä kohteen S36 merkintöjä. Lähdekorpi, lehmuksat yms. ns. arvokohteet ovat hänen mukaansa korkeintaan tavanomaista luontoa edustavia kohteita keskellä ojitettua talousmetsää ja nyt hakattua. Suojelutarvetta ei siis ole tai olisi ympäristökeskuksenkaan mukaan olemassa.

S33 Hurrinhaka ja metsänorot

Useaan otteeseen ojitetun Verisuon ojat laskevat alas Reuhoonjoaan ihmisvoimin kaivettua ojanuomaa pitkin. Kyseessä ei ole luonnontilainen tai sellaiseksi muuttunut puro. Ojanuoman alaosassa kulkee suurjännitejohto. Kyseessä on tavanomaista luontoa edustava kohde ja nauttii jo nyt maanomistajan huolenpidosta. Aluetta koskien on tehty luonnon monimuotoisuutta koskeva hakemus Uudenmaan ympäristökeskukselle.

Kyseisen luonnon monimuotoisuutta edistävän hankkeen tuhoaisi suojelumerkintä sillä maanomistajalta puuttuisi into investoida suojelumääräysten hankaloittamaan alueeseen enää euroakaan. Lisäksi tulevan maankaatopaikan kannalta puhutaan merkittävistä taloudellisista menetyksistä jos kunta päätyisi tämän tavanomaista luontoa edustavan kohteen suojeluun väkisin nyt esitetystä laajuudesta. Merkintä on jo nyt aiheuttanut maanomistajalle tuntuvia menetyksiä maisematyöluvan eväämisen kautta. Alueen metsätaloudellinen merkitys on tuntuva ja korvauksia tulee maksettavaksi.

S35 Torholanrinteen lehto

Kahden suurehkon ojan yhtymäkohta. Ei liito-orava tai muita havaintoja. Täysin kuvitteellinen luontoarvo merkintä. Kohteen läpi kulkee maa- ja metsätalouden kannalta ratkaisevan tärkeä raskaan liikenteen kulkureitti. Jos reitti tulisi korvata uudella kuka korvaa taloudellisen menetyksen? Jos lehto jätetään kasvamaan umpeen ja ojien vesitalous heikentyy johtaa se yläpuolisilla peltoaukeilla tulvaan. Korvaukset tulee sisällyttää suojelumääräykseen sillä suoraa seuraustahan ne olisivat.

Enäjärven ranta/ Lusilan laajennus osaa koskeva luontoselvitys

Puutteellinen ja pelkkää kirjoituspöytätyöhön lähinnä nojautava esitys.

Selvityksessä heitetään ilmaan suuri joukko haavemaailmaan lähinnä kuuluvia luontoon ja eläimistöön liittyviä epäilyksiä. Todellisuuspohja puuttuu. Enäjärven rannassa sijaitsee Hurrin tilan kaksi rantasaunaa. Puusto on jäänyt vanhan isännän sairastelun johdosta muutamaksi vuodeksi puhdistamatta, mutta asiaan tulee muutos. Vesijättö alueet ja ranta-alueet yleensäkin ovat mukana maiseman monimuotoisuutta koskevissa ympäristökeskuksen erityisohjelmissa mutta ne edellyttävät onnistuakseen maanomistajan panosta asiaan. Mikäli suunniteltuja suojelumerkintöjä alueelle tulisi ei maanomistajalla ole asiassa intressiä ja se jos mikä on omiaan viemästä alueen monimuotoisuutta vaalivalta suunnitelmalta pohjan.

Lahopuu on jo alueelta kerätty pois talon lämmitykseen pannupuiksi.

Vastaus

Ulkoilureittejä ei ole merkitty kaavakartalle sen perusteella kuka on maanomistaja. Yleiskaavatasolla määritellään pääyhdytykset, jotka ovat luonteeltaankin pitkiä, eri alueita yhdistäviä. Reitit osuvat väkisin usean eri maanomistajan maille. Tarkoituksena on saada kattava reitistö kaikilta asunto- ja työpaikka-alueilta virkistysalueille ja yhdistää virkistysalueita toisiinsa. Osayleiskaavaan merkityt ulkoilureitit ovat ohjeellisia ja edellyttävät jatkosuunnittelua lopullisen linjauksen löytymiseksi. Osa reiteistä kulkee maa- ja metsätalouden läpi, eli niitä ei silloin suunnitella asemakaavalla vaan tarvittaessa ulkoilureittitoimituksella.

Muistutuksessa mainitaan, että ulkoilureitti häiritsee asutusta. Ulkoilureitit on tarkoitettu asukkaiden käytettäväksi ja ne ovat osa hyvinvointia lisääviä virkistyspalveluita. Merkittävimmät

ulkoilureitit tulee olla kaikkien käytettävissä, myös polkupyörällä tai lastenvaunujen kera. Siksi ulkoilureitin pakottaminen suolle pitkospuille ei palvele tarkoitustaan. Pitkospuilla voidaan toteuttaa luontopolkuja tai vaihtoehtoisia reittejä.

Kohosuon viereisen asuntoalueen rajausta laajennetaan suolle päin. Osayleiskaavan asuntoalueen mitoitus sisältää myös lähivirkistysalueet, joten tässä kohden on perusteltua sisällyttää pelto mukaan asemakaavoitettavaksi.

Lusilantien asuntoalueen rajauksessa on pyritty jättämään osa historiallisesta maisemasta avoimeksi. Keskiajalta peräisin oleva kulttuurimaisema näkyy yhä metsän, pellon ja asutuksen sijoittumisessa, joskin näköyhteys järvelle on monin paikoin kasvanut umpeen. Tällä kohden maisemarakenteen kunnioittaminen on erityisen tärkeää, jotta alueen historia ei jäisi luettavaksi vain vanhoista kirjoista. Reuhoonlahdesta leviää kaksi avointa laaksopainannetta, joista merkittävämpi on jätetty pääosin avoimeksi. Yleiskaavatason karkea rajausta tarkentuu asemakaavassa rakennuskortteleita sijoitettaessa.

Mikäli kulttuurimaisema haluttaisiin säilyttää kokonaisuutena, pitäisi kaikki viljelyalueet Lusilantien varrella ja Reuhoonlahden eteläpuolella jättää avoimiksi ja sijoittaa rakentamista vain metsäisille rinteille. Osayleiskaavassa on päädytty kompromissiratkaisuun, jossa rakentamista on osoitettu myös pelloille. Nämä kohteet sijaitsevat niin edullisesti olemassa olevaan taajamarakenteeseen nähden (1-2 km Nummelan Pisteelle), että niiden ottaminen asutuskäyttöön on perusteltua. Kaavaselostuksessa on kuitenkin ohjeistettu asemakaavasuunnittelua siten, että alue toteutuisi pienipiirteisesti ja väljästi, jotta alueen sisälläkin olisi mahdollista huomioida kohteen kulttuuriympäristölliset arvot.

Uusi yhdystie Tervalammelle tulee olemaan merkittävä avaus autoliikenteelle. Sen tarkoitus ei kuitenkaan ole jatkaa Nummelan taajamaa Tervalammentielle saakka. Tervalammen kylän ja Nummelan taajaman väliin jätetään selkeä rakentamaton metsäinen vyöhyke aina Huhmarjärveltä Lusilan kautta Ojakkalaan saakka. Tieyhteyden varrella on osoitettu laajoja pientaloalueita, joiden palvelut tukeutuvat Huhmariin. Ne ovat kuitenkin selvästi yksityisautoilun varassa, sillä ne eivät ole joukkoliikennenyhteyksien tavoitettavissa. Näiden asuntoalueiden laajentamiselle (kauemmaksi palveluista) ei ole perusteita. Eteläisimmät alueet ovat junaradan vaikutuspiirissä, mikäli Huhmariin saadaan junapysäkki.

Kaavamuistutuksessa mainittu "kosteikko S35" on luontokohdeena lehto, jonka poikki kulkee kaksi luonnontilaista noroa. Lisäksi siellä on liito-oravia. Kohteen luontoarvot eivät kestä virkistyskäyttöön liittyvää kulutusta ja siksi kaavaselostuksessa on kohteen osalta todettu, että ulkoilu tulee ohjata hyväkuntoiselle polulle tai tielle.

Torholan ja Hurrin asuntoalueet sijoittuvat pääosin moreeni- ja kallioselänteille. Alueiden välinen laakso on osoitettu virkistysalueeksi. Asutus on aina sijoittunut perinteisesti rinteille ja selänteille ja laaksotasanteet ovat säilyneet viljelykäytössä avoimina. Tätä periaatetta on järkevää noudattaa jatkossakin siellä, missä rakentamispaineet eivät edellytä toisenlaisia

ratkaisuja. Laakson viljelykäyttö voi jatkua normaalisti kunnes asuntoalueet ympärillä rakentuvat ja kenties jopa senkin jälkeen, mikäli virkistysalueen hoitoa ei ole muulla tavalla kannattavaa järjestää.

Luontokohteet on inventoitu asiantuntijoiden toimesta. Mikäli kohteiden luontoarvot ovat inventoinnin jälkeen tuhoutuneet hakkuiden, pellon raivauksen tms. seurauksena, kohteet tarkastetaan uudelleen.

Kaavakartalle merkitty luontokohteen rajausta osoittaa sen alueen, jolla tehtävät maisemaa muuttavat toimenpiteet ovat maisematyöluvan tms. -varaisia. Tarkka aluerajauspäättös tehdään vain luonnonsuojelulain mukaisista kohteista ja sen rajauspäättöksen tekee Uudenmaan ELY-keskus. Ennen rajauspäättöksen tekemistä kuullaan niin maanomistajaa kuin kuntaakin.

Kaavaratkaisut mahdollistavat maa- ja metsätalousalueiden normaalin käyttämisen metsälain, luonnonsuojelulain ja vesilain määrittelemissä rajoissa. S-alueiden kaavamääräys ei tuo mitään ylimääräistä rajoitusta, jota ei jo olisi olemassa em. lakipykälissä. Maisematyöluvan tarpeella varmistetaan, että kaava-alueen luontoarvot tulevat huomioitua erilaisia toimenpiteitä suunniteltaessa.

Maankaatopaikan yksi tärkeä edellytys on, että sen toteuttamisella tai käyttämisellä ei tuhoeta olemassa olevia luontoarvoja. Kohteen S 33 purouomien suojeleminen perustuu vesilakiin ja metsälakiin. Lisäksi aluerajaus käsittää entisiä laidunalueita, jotka ovat koko kaava-alueen ainoita jäljellä olevia perinne-maisemaksi luettavia kohteita. Vaikka purouomia olisi joskus ihmisvoimin muokattu, niiden luonnontilaisuus on arvioitu nykytilanteen mukaan. 1.1.2012 voimaan tullut vesilain muutos tiukensi luonnontilaisten uomien suojelemaa.

Lusilan luontoselvitys perustuu mittaviin maastotöihin ja tekijöinä ovat olleet alan ammattilaiset. Kaavamerkinnoilla pyritään säilyttämään alueen merkittävimmät luontoarvot.

Savolainen, Tiikkaja

Vastustamme Nummelan eteläosien osayleiskaavaa 0249 koskien siinä olevaa luonnonsuojelukohdetta S 39. Tonttimme (Kulmala 446-0001-0040) sijaitsee tuon kyseisen "mökkipuron" varrella. Purosta lienee turha puhua, koska kyseessä on pelkkä oja jossa vettä ei kulje kuin lumien sulamisen aikana ja lopun vuotta oja on täysin kuiva. Puron pohjoisosassa, jossa tonttimme sijaitsee, ei myöskään kasva ainuttakaan suojeltavaa pähkinäpensasta. Tonttimme rajoittuu tuohon ojaan ja olemmekin omalta puoleltamme jo vuosia sitten pihatöiden yhteydessä raivanneet kaiken risikon tuon kyseisen ojan pientareelta, joten siellä ei kasva enää mitään. Muutoinkin tonttillemme johtava tie seuraa tuota ojaa pohjoisosastaan, joten siellä ei ole luonnontilasta kasvustoa. Vastustamme tuon suojelualueen ulottamista pihapiiriimme asti, koska siellä ei ole mitään suojeltavaa ja koska se aiheuttaisi kohtuutonta haittaa anastamalla meiltä talomme etupihan. Kaavailtu suojelualue olisi 20 metriä leveä, jolloin se ulottuisi taloomme asti vieden meiltä koko piha-alueemme. Tonttimme on hyvin

kallioinen ja näin ollen piharakenteellisesti hyvin haastava. Kyseinen suojelualue veisi meiltä sen vähäisenkin tasamaan jota meillä tällä tontilla on. Jos tätä suojelualue hanketta tullaan kuitenkin jatkamaan, niin tulemme vastustamaan sitä, sekä vaatimaan korvausta menetetyistä piha-alueesta, siitä johtavasta tontin arvon alenemisesta sekä muista rasitteista joita tämä suojelualue meille aiheuttaa. Ehdottaisimmekin että suunniteltu suojelualue pidettäisiin muutoin ennallaan, mutta puron pohjoisosa jätettäisiin suojelualueen ulkopuolelle. Tällöin suojelualue voitaisiin rajata puron osalta sitä risteävään rantatiehen (Huhmarjärventie).

Vastaus

Muistutuksessa mainittu kiinteistö sijaitsee lainvoimaisella (ranta)asemakaava-alueella. Kaavassa rantaa koskee kaavamääräys S-2: "alueen osa, joka tulee säilyttää luonnontilaisena" ja purouomaa koskee kaavamääräys S-4: "...säilytettävä luonnontilaisena". Rantakaavan kaavamääräysten perusteena olevat luontoarvot on inventoitu jo 90-luvun alussa.

Luontoarvot inventoitiin uudestaan vuonna 2005 ja selvityksen mukaan noronotko olisi luonnonsuojelulain 29 § mukainen pähkinälehto ja lisäksi metsälain 10 § mukainen lehto ja noronvarsi. Luontokonsultti arvioi kohteen maakunnallisesti arvokkaaksi ja Vihdin kunta on tehnyt rajauspyynnön Uudenmaan ELY-keskukselle. Osayleiskaavaan on merkitty sama rajaus kuin asemakaavaan.

Kaavamerkinnoilla pyritään säilyttämään alueen merkittävät luontoarvot. Uudenmaan ELY-keskus tekee kohteelle oman rajauspäätöksensä, mikäli se katsoo sen yhä tarpeelliseksi. Rajaus on kuitenkin olemassa lainvoimaisessa (ranta)asemakaavassa, joten se merkitään myös osayleiskaavaan. Tuhoutuneet luontoarvot palautuvat ajan myötä, mikäli kohde jätetään luonnontilaan.

Kaavoihin merkittävät suojelurajaukset eivät muuta maan omistussuhteita. Puro ja ranta säilyvät edelleen yksityisessä omistuksessa myös sen jälkeen, kun Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt luonnonsuojelulain mukaisen rajauspäätöksensä. Kenenkään pihaa ei olla anastamassa, mutta maanomistajien toivotaan kunnioittavan luontoarvoja puutarhaa hoitaessaan.

Sellgren, Pelkonen, Sellgren-Hyrskke

Vihdin kunta suunnittelee Nummelan eteläosien osayleiskaavaa (Kaava 0249). Ehdotukseen sisältyy Verisuon maankaatopaikan varaus (38 ha).

Omistamillamme maa-alueilla on osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltainen merkintä (alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen sekä muuhun vastaavaan elinkeinotoimintaan liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusluonteinen rakentaminen rakennusjärjestyksen mukaisesti).

Lisäksi Enäjärveen rajoittuvalla maa-alueellamme on suojelukohde merkintä (luonnonarvoiltaan suojelun arvoinen kohde. Alueella ei saa suorittaa luonnonarvoja heikentäviä toimenpiteitä).

Katsomme, että Verisuon maankaatopaikka sekä välittömiltä että välillisiltä ympäristövaikutuksiltaan vaarantaa em. mainittujen kaavamerkintöjen toteuttamista maillamme sekä aiheuttaa meille pysyvää ja kohtuutonta haittaa (mm. haitalliset ja rehevöittävät päästöt laskuojaa pitkin).

Vihdin kunta asettaa maanomistajat eriarvoiseen asemaan ja aiheuttaa ympäristölle peruuttamatonta vahinkoa mikäli Verisuon maankaatopaikka toteutetaan. Näistä syistä esitämme, että Verisuon maankaatopaikka -varaus poistetaan osayleiskaavasta.

Vastaus

Muistutuksessa mainittu maa- ja metsätalousalue on Reuhoonlahden pohjukassa sijaitseva metsikkö. Kohteen osittainen merkitseminen luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi alueeksi perustuu vuonna 2010 tehtyyn luontoinventointiin, jonka perusteella rannan puoleinen osa on paikallisesti erittäin arvokas rantaluhta. Rantaluhtaan luontoarvot eivät vaarannu, vaikka virtaama ojassa kasvaisi tai ravinnearvot nousisivat. Maankaatopaikan ympäristöriskit arvioidaan ympäristönsuojelulain mukaisessa lupakäsittelyssä, jossa myös määrätään tarpeelliset toimenpiteet haittojen minimoimiseksi.

Sundström, Välimäki ym

Kaavoituksen tulee perustua todellisuutta vastaaviin karttoihin.

Hurrintietä ei ole merkitty osayleiskaavaehdotuksen karttaan kokonaisuudessaan. Se osa Hurrintietä, joka kulkee Hurrin tilan asuinrakennusten ohi ja yhtyy Verisuolle suunnitellulle maankaatopaikalle vievään tiehen, puuttuu. Kunnan kaavoitusarkkitehdiltä, Suvi Lehtorannalta saatujen tietojen mukaan tämä virhe johtuu siitä, että kyseisestä kohdasta ei ole olemassa kantakarttaa. Kuitenkin kyseinen tie on kokonaisuudessaan merkitty osayleiskaavaehdotuksen selostuksen sivun 2 karttoihin. Tie löytyy myös kunnan laatimista ulkoilukartoista. Kunnasta siis löytyy tieto Hurrintiestä kokonaisuudessaan. Mielestämme on kaiken kaavoitustyön minimivaatimus, että työn pohjana käytettävät kartat vastaavat todellisuutta. Toivomme, että Vihdin kunta korjaa virheen ennen osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä.

Yllä mainitun puutteen korjaaminen on merkityksellistä myös ajatellen niitä tulevia päätöksentekoprosesseja (esim. katusuunnittelu, ympäristölupa jne.), joissa käsitellään Verisuon maankaatopaikalle vievää liikennettä. Jo olemassa oleva, suoraan maankaatopaikalle vievä tie muodostaa yhden mahdollisen liikenneyhteysvaihtoehdon. Mikäli tieyhteyksiä käsittelevien päätöksentekoprosessien tukena käytetään puutteellista osayleiskaavakarttaa, vääristynyt tieto johtaa yhden tievaihtoehdon tarkastelematta jättämiseen. Näin osayleiskaavakartassa olevat virheet mahdollisesti kertautuvat. On otettava huomioon, että virallisesti hyväksyttynä ja velvoittavana dokumenttina osayleiskaavakartalla on oma painoarvonsa näissä päätöksentekoprosesseissa.

Huomautamme myös, että kaavaselostuksen sivun 64 pikkukartassa Verisuontiestä kyseinen osuus Hurrintiestä on jätetty pois. Näin ollen yllä mainitut ongelmat ovat jo osaksi toteutuneet, kun maankaatopaikan mahdollisia tieyhteyksiä on hahmoteltu.

Osayleiskaavaehdotuksen ja sen selostuksen tulee olla keskenään yhdenmukaiset ja sisältää vain sellaisia uusia rakenteita, joista päätetään yleiskaavaprosessissa. Mikäli kaavaehdotukseen tai sen selostukseen sisällytetään yleiskaavaprosessin ulkopuolella päätettäviä asioita, on erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja käsiteltävä tasapuolisesti.

Osayleiskaavaehdotuksen selostuksen sivulla 64 esitetään kartta Verisuontiestä. Tätä tietä ei ole kuitenkaan merkitty lainkaan itse kaavaehdotuskarttaan. Ehdotettu Verisuontie on paikallistie, mutta yleensä yleiskaavassa päätetään vain paikallisteitä suuremmista yhdysteistä. Olemme aikaisemmin ymmärtäneet, että osayleiskaavassa 0249 päätetään vain ja ainoastaan Verisuon maankaatopaikan sijainnista ja suoja-alueiden sijainnista. Kaavaehdotuksen selostuksessa (s. 64) todetaan, että Verisuon maankaatopaikan perustaminen ei vaadi asemakaavaa. Tämän toteamuksen takia asiasta voi saada sellaisen kuvan, että maankaatopaikan liikenneyhteydet päätetäänkin jo yleiskaavatasolla. Mikäli asia ei näin ole, ja maankaatopaikan liikenneyhteyksistä päätetään toisaalla, poistettakoon kaikki Verisuontietä koskevat maininnat ja kartat osayleiskaavaehdotuksesta ja sen selostuksesta. Mielistämme on harhaanjohtavaa, että osayleiskaavaehdotus ja sen selostus eivät ole keskenään yhdenmukaiset. Yllä mainitut seikat johtavat siten informaatiokatkokseen kuntalaisten ja kaavoittajan välillä: kuntalaiset eivät tiedä tarkalleen, mistä kaikista ollaan päättämässä eivätkä siten osaa välttämättä tuoda mielipidettä esille kaikissa kaavalla päätettävissä asioissa.

Mikäli maankaatopaikan liikenneyhteyksistä ei päätetä yleiskaavassa, herää kysymys, miksi osayleiskaavan selostukseen on sisällytetty asioita, jotka siihen ei lainkaan kuulu. Nykyisellään kaavaehdotuskartta ja kaavaselostus yhdessä luovat vääristyneet lähtökohdat siihen päätöksentekoon, jossa maankaatopaikan liikenneyhteyksistä todellisuudessa päätetään. Verisuontien sisällyttäminen kaavaselostukseen johtaa helposti mielikuvaan, että yleiskaavan hyväksyminen on samalla jonkin tasoinen siunaus Verisuontielle, vaikkei se virallinen päätös olisikaan. Tämä mahdollisuus on erityisen huolestuttava siksi, että yleiskaavaprosessin yhteydessä ei ole (ainakaan avoimesti ja kuntalaiset päätöksentekoon osallistaen) hahmoteltu mitään vaihtoehtoisia liikenneyhteyksiä. Huomautamme jälleen, että yleiskaavalla ja sen selostuksella on painoarvoa myöhemmissä päätöksenteossa. Siksi kaikkia mainintoja ja karttoja, jotka tuovat esille jonkin maankaatopaikan liikenneyhteysvaihtoehdon muiden kustannuksella, on vältettävä yleiskaavassa ja sen selostuksessa.

Jos ja kun maankaatopaikan liikenneyhteyksistä päätetään muualla kuin yleiskaavassa, kaikki asiaan liittyvä päätöksenteko ja kommentointi jätettäkään näihin prosesseihin. Toivomme siis, että kaavaselostuksesta poistetaan kaikki maininnat Verisuontiestä. Näin vältetään väärinkäsitykset. Samalla

kaikille mahdollisille maankaatopaikan liikenneyhteyksille voidaan taata puolueeton ja ennakkoluuloton käsittely niissä päätöksentekoprosesseissa, joissa kyseistä uusista rakenteista todellisuudessa päätetään.

Mikäli maininta Verisuontiestä jätetään selostukseen, on mielestämme kunnan varmistettava, että yllä mainittujen väärinkäsitysten mahdollisuus minimoidaan. On myös huomattava, että maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että kaavaselostuksessa "esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot (MRL §40). Selostuksessa tulisi siis esitellä tasapuolisesti useita liikenneyhteysvaihtoehtoja. Mikäli esitetään vain yksi vaihtoehto (Verisuontie), on perusteltava, miksi muita vaihtoehtoja ei ole tarkasteltu. Muuten yhtä vaihtoehtoa korostetaan muiden kustannuksella. Mikäli kaavaselostuksessa mainitaan vain yksi vaihtoehto, selvitetäkään siinä myös tarkkaan, mitä osayleiskaavan hyväksyminen tarkoittaa tämän vaihtoehdon kannalta (esim. kirjoitettava auki, että kyseessä ei ole kannanotto tai alustava hyväksyntä Verisuontien puolesta eikä yleiskaavan yhteydessä ei ole selvitetty muita vaihtoehtoja perusteellisesti).

Jos maankaatopaikan liikenneyhteyksiä on käsiteltävä yleiskaavan yhteydessä, kaikkia tieyhteysvaihtoehtoja olisi hyvä käsitellä neutraalisti, tasapuolisesti ja monesta eri näkökulmasta. Muuten yleiskaavasta muodostuu kannanotto jonkin vaihtoehdon puolesta. Tässä mielessä erityisen huolestuttavana ja kyseenalaisena pidämme kaavaselostuksen sivun 64 lausuntoa: "Alueelle - - on löydetty sopiva tieyhteyden paikka." Miksi kaavaselostuksessa otetaan kantaa ehdotetun Verisuontien sopivuuteen maankaatopaikan liikenneyhteydenä kuulematta kaikkia asianosaisia?¹ Onko Verisuontie arvioitu ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tai muussa vastaavassa yhteydessä sopivaksi maankaatopaikan liikenneyhteydeksi? Ilmeisesti näin ei ole, koska lausunnon yhteydessä ei ole asianmukaisesti viitattu mihinkään toiseen dokumenttiin. Kohdassa 3 mainitut seikat tekevät kyseenalaiseksi Verisuontien sopivuuden maankaatopaikan liikenneyhteydeksi ja osoittavat, että asiassa tulisi tehdä laajempia selvityksiä, ennen kuin tieyhteys todetaan sopivaksi. Verisuontien "hyvyys" maankaatopaikan liikenneyhteydenä todettakoon siis asianmukaisissa päätöksentekoprosesseissa ja niihin liittyvissä arvioinneissa. Ennenaikaiset kannanotot tulisi poistaa kaavaselostuksesta kokonaan. Mikäli kunta katsoo jostakin syystä aiheelliseksi jättää tällaisen selkeän puolueellisuuden kaavaselostukseen, on sen yhteyteen selkeästi merkittävä ainakin seuraavat asiat: mihin mielipide perustuu, kenen mielipide on kyseessä ja keitä kaikkia on kuultu ja on jätetty kuulematta kyseistä mielipidettä muodostettaessa. Mikäli yleiskaavan selostuksessa esitetään kannanottoja jostakin yleiskaavan ulkopuolella päätettävästä asiasta, tulisi kuntalaiset saattaa tästä tietoisiksi ja antaa heille mahdollisuus tuoda oma mielipiteensä esille kaavaselostuksessa.

¹ Asianosaiset sisältänevät ainakin kaikki ne maanomistajat, joiden maiden läpi Verisuontie kulkee sekä kaikki ne, joiden kotien ja pihojen ohi maankaatopaikan liikenne ajaa päästäkseen Verisuontien alkuun. Lisäksi erityisryhmänä pitäisi ottaa huomioon Huhmarnummen koulun ja päiväkodin lasten

vanhemmat, mikäli maankaatopaikan raskas liikenne ajaa Porintieltä ylös Palojärven liittymästä ja sieltä Pihtisillantietä koulun ja päiväkodin ohi päästäkseen Verisuontielle.

Mikäli osayleiskaavan selostukseen liitetään mielipiteitä Verisuontien ja/tai muiden maankaatopaikalle vievien liikenneyhteyksien osalta, haluamme tuoda esiin seuraavaa:

Kaavaselostuksessa ei mainita mitään maankaatopaikan liikenteen mahdollisista vaikutuksista ihmisiin tai ympäröivään luontoon (turvallisuusnäkökohdat, melu, pöly jne.). Korostamme tässä yhteydessä, että Verisuon maankaatopaikan liikennettä tulee arvioida koko matkalta eli aina Porintieltä saakka. Nykyisestä kaavaehdotuksesta tai selostuksesta ei lainkaan selviä, mitä kautta maankaatopaikan liikenne kulkee Porintieltä Verisuontien alkuun.

Haluamme esittää erityisen huolemme siitä, että Verisuon maankaatopaikan liikenne ohjautuisi Porintieltä nykyisen Pihtisillantien Huhmarnummen puoliselle osuudelle. Pihtisillantiellä ei ole katuvaloja eikä jalkakäytävää tai muuta kevyenliikenteenväylää. Lisäksi Pihtisillantie on kapea ja sillä on erittäin runsaasti päällystevaurioita. Aivan tien vieressä sijaitsee Huhmarnummen koulu ja päiväkotit. Mielestämme lasten turvallisuus vaarantuu kohtuuttoman paljon, mikäli maankaatopaikan liikenne sallitaan tällaisella tieosuudella aivan koulun ja päiväkodin vieressä.

Osayleiskaavassa on kyllä merkitty uusi Huhmarintie, jota pitkin maankaatopaikan raskas liikenne voisi ajaa ja lisäksi Pihtisillantielle on merkitty kevyenliikenteen väylän tarve koulun läheisyyteen. Näistä muutoksista päätetään kuitenkin vasta asemakaavaprosessissa. Maankaatopaikan toiminnan aloittaminen puolestaan ei vaadi enää asemakaavaa. Näin ollen maankaatopaikan toiminta saattaa käynnistyä vuosia ennen Pihtisillantien kevyenliikenteen väylän ja koko Huhmarintien rakentamista. Maankaatopaikan raskas liikenne tulee kaikissa tapauksissa pitää poissa sieltä, missä sitä ei voida kulkemaan toista reittiä kuin Huhmarnummen koulun ja päiväkodin vierestä.

Mitä tulee itse maankaatopaikalle vievään viimeiseen tieosuuteen, Verisuontielle vaihtoehtoinen yhteys maankaatopaikalle voisi kulkea Lusilantietä aina Lusilaan suunnitellun pientaloalueen ohi ja kääntyä Lusilantieltä Reuhoonlahden luhtanevan (suojelualue 31) kohdilta. Täältä tieyhteys voisi kulkea maatalousalueella ja yhtyä maankaatopaikalle vievään Hurrintiehen Hurrin haan (suojelualue 33) tuntumassa. Tämänkin tieyhteyden kannalta on toki selvitettävä raskaan ajoneuvoliikenteen reitti aina Porintieltä maankaatopaikalle asti. Tämän reitin käyttö maankaatopaikan liikenneyhteydenä tarkoittaisi, että liikenne ohjautuisi lähinnä maankaatopaikan omistajan omien maiden halki. Näin maankaatopaikan liikenteestä aiheutuvia haittoja ei kokonaisuudessaan ulkoistettaisi muille kuntalaisille. Mielestämme olisi kohtuullista ja oikeudenmukaista, että yksityinen liiketoiminnan harjoittaja kantaisi itse kyseisestä liiketoiminnasta aiheutuvat kustannukset ja haitat mahdollisimman pitkälle (eli haitat kohdistuisivat samaan tahoon, joka toiminnasta taloudellisesti hyötyykin).

Vastaus

Osayleiskaavakarttaan on merkitty kaavamääräyksinä vain valtatie, maantiet ja yhdystiet sekä kevytliikenteen runkoverkko. Kaavan pohjakarttana on maastokartalta liikenneverkko, rakennukset, korkeuskäyrät ja kiinteistörajat. Maastokartassa olevia puutteita korjataan ja täydennetään jokaisessa kaavavaiheessa. Kaavasunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa on ollut tiedossa Verisuon kiertävä tieyhteys.

Kaavaehdotusselostuksen sivulla 64 olevassa kartassa on osoitettu mustalla viivalla kaavakartan määräyksiin sisältyvät valtatie 2, yhdystiet ja kevytliikennetiet, sekä punaisella viivalla vireillä ollut yksityistieoimituksen mukainen linjaus. Tämän kuvan tarkoitus ei ollut esitellä paikallistieverkkoa ja erilaisia vaihtoehtoja, vaan osoittaa se yksityistien paikka, mikä sillä hetkellä oli lupakäsittelyssä vireillä. Koska linjausta ei ollut tutkittu kaavatyössä, eikä se missään tapauksessa ole yhdystietasoinen yhteys, sitä ei voi merkitä kaavakartalle kaavamääräyksellä.

Kaavaselostuksessa voidaan kertoa erilaisista kaavan sisältöön liittyvistä asioista laajemmin. Kyseinen tiekuva on toiminut informatiivisesti jo ennen hankkeen omien lupa-asiakirjojen virallista kuulemismenettelyä. Mikäli kuvaa ei olisi sisällytetty kaavaselostukseen, tieto vireillä olevasta yksityistieoimituksesta olisi jäänyt vain niiden maanomistajien tietoon, joille tuli kutsu tietoimitukseen.

Yleiskaavassa ei ole otettu kantaa siihen mitä reittiä kukin asukas tai yritys saa autoillaan ajaa. Liikennesuunnittelua ja kulkutapajakaumaa on arvioitu kokonaisuutena ja ainoastaan luonnosvaiheen Ideapark-hankkeen liikenne arvioitiin hanketasolla erikseen. Maankaatopaikan toiminnan aiheuttamat liikennemäärät ja niistä aiheutuvat haitat arvioidaan osana hankkeen ympäristölupaa.

Verisuon maankaatopaikkahankkeen osalta kaavakartalle ja kaavamääräyksiin on sisällytetty vain ne merkinnät ja määräykset, joista päätetään osayleiskaavassa. Kaavaselostus sisältää enemmän taustatietoa, mutta sen sisältöä ei vahvisteta.

Kaavaselostukseen lisätään informaatiota siitä mistä kaavalla päätetään, mitä muita päätöksentekoprosesseja mahdollisiin toteuttamishankkeisiin liittyy ja kuinka asukkaat ja maanomistajat voivat vaikuttaa päätöksentekoon eri vaiheissa.

Suonpää Jorma

Rauhalan tilat 1/38 ja 1/69 ovat ositetut 23.8.1981. Osituksessa omistukseeni tuli tontti 927-446-1-154. Viimeisimmässä kaavaehdotuksessa on tämän tontin kautta linjattu maantie ja viheralue, jotka käyttävät tontistani lähes kaiken rakennuskelpoisen maan, jättäen jäljelle vain palan kalliota.

Em. syistä johtuen en voi hyväksyä maantien ja viheralueen linjausta nykyisessä muodossaan, vaan vaadin niiden siirtämistä toiseen paikkaan. Olemme jo aikaisemmin ehdottaneet tie linjaamista tontin 1:69M602 kautta, Pentti ja Jorma Suonpään kirje kaavoitustoimistoon Suvi Lehtorannalle 11.1.2011. Mielestäni tällä linjauksella aiheutuu mahdollisimman vähän

haittaa alueen tonteille ja muille ympäristön palstoille. En myöskään usko, että ehdotuksessa esitetty pieni kalliioleikkaus olisi nykyaikana mikään este, täytemaata tien rakentamiseen kuitenkin tarvitaan.

Vastaus

Alkuperäisen tilan teoreettinen hajakennusoikeus on kolme rakennuspaikkaa. Tila on kuitenkin maanomistajan toimesta lohkottu viiteen osaan, joista kahdelle on jo rakennettu. Mikäli suunnittelutarveratkaisun edellytykset täyttyvät ja jollekin näistä kolmesta rakentamattomasta kiinteistöstä rakennetaan talo, kaksi kiinteistöä jää ilman rakennusoikeutta. Suunnittelu- tarveratkaisun turvin ei siis saada sellaista lopputulosta, joka olisi perikunnan toiveiden mukainen.

Sama tilanne koskee myös eteläisempää kiinteistöä. Myös se on lohkottu useampaan osaan kuin mitä suunnittelutarveratkaisulla on edes teoreettisesti mahdollista rakentaa.

Kiinteistöjen lohkomisessa ei ole huomioitu tulevaa kaavoitusta ja ympäröivien kiinteistöjen maankäyttöä. Emätilasta lohkotuille kiinteistöille ei voi myöntää uusia rakennuslupia ennen kuin koko alueen maankäyttö on ratkaistu tarkemmalta kaavasunnittelulla. Osayleiskaavalla ei ratkaista uuden yhdystien linjausta, joten alueen rakentaminen edellyttää asemakaava- ja katusuunnittelua.

Riittävän laaja, jatkuva ja yhtenäinen virkistysalue on ehdotoman tärkeä tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa. Kaikkia virkistyspalvelutarpeita ei voi toteuttaa pienillä korttelipuistoilla.

Tekeillä olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa Torholan ja Huhmarnummen alueet tullaan merkitsemään raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Tämä edellyttää muutoksia osayleiskaavan ajoitusmääräyksiin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Torholan alueen asemakaavoittaminen alkaa vasta kun ratasuunnittelu on pidemmällä.

Suonpää Pentti #1

Osayleiskaavassa ehdotettu tilan 1:38 halkaiseva maantie on sijoitettu siten, että se tuhoaa täysin kaksi parasta rakennuspaikkaa. Pyydämme tien sijoittamista tilalle 1:69, jossa sille on sopiva paikka rinteiden pohjoispuolisessa notkelmassa (liite 1). Rakentamisen kannalta se on vähäarvoista maata. Katselmuksen voimme tehdä lumien lähdettyä yhdessä Teidän ja tiesuunnittelijan kanssa. Jos viherväylän jättäminen on pakollista, noin 20-30 m:n levyinen kaistale sopii tien eteläreunalle rinteiden alareunaan.

Tämä noin 1,2 ha:n alue (Pikkupelto) kuuluu kantatilaan, jonka omistaa äitimme Saara Väyrynen. Hän ei vastusta tien sijoittamista ehdotettuun paikkaan. Tämän tontin (kartalla 1:69 M602) pohjoisreunaan on suunniteltu vähintään 5000 m²:n tonttia yhdelle äitimme jälkeen tulevalle perilliselle. Tonttikartassa (liite 2) olevan tontin 1:38 M602 omistaa Jorma Suonpää ja tontin 1:38 M603 Pentti Suonpää. Pyydämme tiesuunnitelman muutoksen käsittelyä kiireellisenä, jotta tonteille tilalla 1:38 suunnitellut rakennuspaikat eivät vaarantuisi.

Vastaus

Sama vastaus kuin edellä (Jorma Suonpään muistutukseen).

Suonpää Pentti #2

1. Pyydän Vihdin kunnan kaavoittajia ottamaan huomioon, että Huhmarin urheilukenttä tulee jäämään suunnitellun rautatien alle. Uusi korvaava kyläkenttä pitäisi sijoittaa Huhmarnummen koulua vastapäätä Pihtisillantien itäpuolelle, missä sille on sopiva paikka hiekkamontussa.

2. Samaan hiekkamonttuun on jäänyt pieni lampi, jota esitän säilytettäväksi. Lampi sijaitsee suunnitellulla viherväylällä, mutta lähellä tulevaa maantietä.

3. Huhmarnummen koulusta noin 200 metriä pohjoiseen Pihtisillantien varressa metsässä on säilynyt kivinen kilometripylväs, jolla saattaa olla ikää jo toistasataa vuotta. Se jäi paikalleen, kun Turuntie rakennettiin 1935 ja samassa yhteydessä Nummelan tie oikaistiin Huhmarnummen poikki. Pylvästä on yhä luettavissa silloiset kilometrimäärät Helsinkiin ja Vihtiin. Tuolloin ajettiin hevosilla Helsinkiin torille Kaukalahden kautta. Esitän kilometripylvään kunnostamista paikalleen vanhan tien muistomerkeksi.

Vastaus

Huhmarnummen koulu- ja liikuntapuolen palveluille on varattu osayleiskaavassa noin 6 hehtaaria, josta suurin osa on laajentamisvaraa. Lisäksi virkistysalueen kaavamääräys sallii erilaisten virkistystä palvelevien rakenteiden rakentamisen, kuten urheilukentät ja kuntopolut. Pieni lampi sisältyy virkistysaluevaraukseen.

Kilometripylvään esille ottamisesta neuvotellaan museon kanssa. Vanhan Meritien linjaus on osoitettu kaavakartalla historiallisen tien kaavamääräyksellä.

Suonpää Pentti #3

Maantie ja viherväylä osayleiskaavaehdotuksessa on sijoitettu siten, että ne leikkaavat rakennuspaikoiksi tarkoitetuista tonteista 1:154 Kotikallio, 1:155 Raitarinne ja 1:156 Etupelto kohtuuttoman suuren osan. Tontin 1:154 omistaa Jorma Suonpää, tontin 1:155 Pentti Suonpää ja tontin 1:156 Raimo Suonpää. Tämän vuoksi ehdotan tien ja viherväylän siirtämistä tilalle 1:161 Pikkupelto, jossa ne voidaan sijoittaa kalliorinteen pohjoispuoliseen notkelmaan tilojen 1:160 Kallionpää ja 1:158 Välimäki pohjoista rajaa sivuavaksi.

Kiinteistö 1:161 Pikkupelto (entinen Rauhala 1) kuuluu kantatilaan 1:38 Rauhala, jonka omistaa Saara Väyrynen (entinen Matikainen). Kiinteistön Pikkupelto pinta-ala on tarkistustamittausten jälkeen 1,22 ha. Saara Väyrynen ei vastusta tien ja viherväylän johtamista Pikkupellon poikki, mutta pitää tärkeänä, että tämän kiinteistön pohjoisreunaan muodostetaan yksi noin 5000 m²:n rakennuspaikka.

Lauri Suonpäältä jäi Torholan kylään kaksi tilaa, Rauhala 1:38 ja Rauhala 1:69. Perikunta jakoi tilat ositus- ja perinnönja-

kotilaisuudessa 23.08.1981. Tilasta Rauhala 1:38 erotettiin neljälle perilliselle tontti välittömiä rakennushankkeita varten. Samoin tilasta 1:69 erotettiin neljä tonttia myöhempiä hankkeita varten. Kantatila jäi Saara Väyrysen omistukseen. Kukin perillinen sai hallintaoikeuden tonteilleen heti.

Vihdin kunta hyväksyi vuonna 1981 haetut rakennusluvut omakotitaloille tiloille 3, 4 ja 5 ja vapaa-ajanasunnolle tilalle 2. Uudenmaan lääninhallitus hylkäsi luvat omakotitalojen osalta perusteella, että Torholaan ei saanut muodostua taajamaa. Vuonna 1986 Vihdin kunta osoitti tilalle 1:38 kaksi rakennuspaikkaa (tilat 3 ja 4), mutta lohkomisen ja jaon tasapuolisuuden vuoksi tarve oli kolmelle. Sen jälkeen Torholan kylä on ollut rakennuskiellossa. Kiinteistölle 1:38 on 30 vuoden kuluessa saatu rakennuslupa uusille rakennuksille vain purettujen saunan ja halkovajan tilalle. Odotusaikaa rakennushankkeiden aloittamiselle omalle perintömaalle on pidettävä kohtuuttomana.

Jotta edellä mainitut lohkotut tontit pysyisivät rakentamiskelpoisina, esitän, että Vihdin kunta kaavoittaa maantien ja viherväylän esittämälläni tavalla. Maantien rakentamista pidän tarpeellisena.

Vastaus

Sama vastaus kuin Jorma Suonpään muistutukseen, ks. s 41

Suonpää Pentti #4

Huhmarin alue, kaupallisen keskuksen sijainti

Huhmariin Alhonpään tilan maille suunniteltu Ideapark-hanke ei ole edennyt. Syynä on sen sijainti asutuskeskuksen ulkopuolella ja maanomistajan vastustus.

Kaavasunnitelmassa Huhmarin alueelle on sijoitettu laaja kerros- ja pientaloalue 15000 asukkaalle. Mitään kaupallisia palveluja sille alueelle ei kaavan mukaan tulisi. Ympäristöministeriö vaatii, että palvelut ovat keskellä kylää asukkaiden saatavilla ilman autokyytejä. Miksi kauppakeskusta ei voisi rakentaa kerrostaloalueen keskelle?

Oheisessa kaavakartassa on ehdotukseni Ideaparkin tai kauppakeskuksen paikaksi. Alue on kallioiden reunustamaa pahoin rytöytynyttä notkoaluetta, johon nyt on kaavailtu viherväylää. Mielestäni pohjoisempi viherväylä riittää ulkoilutarkoituksiin eikä eläimillä pitäisi olla mitään asiaa taajaman keskusta. Alueen omistussuhteista en tiedä, mutta uskoisin maanomistajien vaihtavan mielellään viherväylän kaupalliseen käyttöön.

Pysäköintipaikat voisi rakentaa notkon pohjalle kannen alle ja kallioluoliin. Kerrostalot tulisivat tiiviisti kauppakeskuksen molemmin puolin kallioiden rinteille. Alueen halkaisevaa maantietä pitäisi siirtää länsisuuntaan ja sen pitäisi johtaa suoraan Porin moottoritiele. En tarkoita kaupan suurmyymälää enkä market-myymlääkään, vaan kaupunkimaista keskusta- tai torialuetta, jossa asukkaat voisivat käydä kävelyllä.

Ympäristöministeriö on oikeassa siinä, että kauppakeskusta ei pidä keskittää syrjäisille alueille, minkä vuoksi oman auton käyttö on pakollista. Jotta jälleen ei rakennettaisi uutta "kerrostaloja metsässä" - lähiötä ilman virikkeellistä ympäristöä ja palveluja, esitän Vihdin kunnanhallitusta selvittämään kartassa kuvatun alueen sopivuutta kaupalliselle keskukselle tai jopa Ideaparkille.

Vastaus

Huhmarin asemavaruksen yhteyteen on merkitty 23 hehtaarin suuruinen keskustatoimintojen ja lähipalveluiden alue (C). Tälle alueelle, tulevan juna-aseman ympärille, voi sijoittaa erilaista palvelurakentamista. Kaavamääräys ei salli päivittäistavarakaupan suuryksikköä. Kaikki Huhmarin asuinkerrostaloalueet (AK) ovat kilometrin säteellä aseman keskustatoimintojen varauksesta, mitä voi pitää hyvänä etäisyytenä lähipalveluiden saavutettavuudelle.

Yleiskaavatyötä varten on tehty kaupallisten palveluiden selvitys, jossa on tarkasteltu palveluiden saatavuutta koko Vihdissä ja miten Nummelaan sijoitettavat kaupan palvelut vaikuttavat kaupan kehitykseen Vihdin muissa taajamissa ja naapurikunnissa. Yleiskaavassa esitetty palveluverkko perustuu tehtyihin selvityksiin. Kaavan tavoitteena on vahvistaa Nummelan asemaa monipuolisten palveluiden keskittymänä. Höytiönnummelle ja Huhmariin rakentuu alakeskukset, joiden palvelut on tarkoitettu lähialueiden asukkailla vähentämään päivittäistä liikennetarvetta Nummelan keskustaan. Lisäksi Huhmariin on tarkoitus sijoittaa valtateiden risteysalueelle tilaa vaativaa kauppaa, joka on liikennehakuista toimintaa. Tähän sijoittuu sellainen kaupan toiminta, jota ei kokonsa ja luonteensa takia ole mahdollista sijoittaa tiiviiseen keskustaan. Tällainen toiminta ei myöskään sovi tiiviin asuntoalueen keskelle.

Asuinkerrostalojen alueelle voi sijoittaa yleiskaavan sitä estämättä pienempää palvelurakentamista, mikäli asemakaavasunnittelun yhteydessä sellainen katsotaan tarpeelliseksi.

Notkoon merkitty virkistysalue on tärkeä yhteys olemassa olevalta koululta ja tulevalta asemanseudulta Tervalammelle ja siitä edelleen Nuuksiin. Pohjoisempi virkistysyhteys yhdistää Huhmarin Enäjärven suuntaan. Näiden yleiskaavaan merkittyjen virkistysalueiden lisäksi asemakaava-alueet tulevat sisältämään puisto-, leikki- ja suojaviheralueita.

Porintielle (valtatie 2) ei ole mahdollista tehdä uutta liittymää Huhmarin ja Nummelan liittymien väliin.

Huhmarin tiivis asuntoalue alkaa rakentua vasta kun joukko-liikennetarjonta mahdollistaa autottoman asumisen alueella. Merkittävä asukasmäärän kasvu tuo alueelle paremmat palvelut. Tekeillä oleva maakuntakaava tulee edellyttämään, että alueen rakentuminen voi käynnistyä vasta kun Länsiradan toteuttamisesta on tehty päätös. Liikennevirasto puolestaan edellyttää, että alueella on riittävä asukas pohja, ennen kuin Huhmariin tulee oma juna-asema. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Huhmarin uusia asuntoalueita ei päästä toteuttamaan 10-20 vuoteen.

Suonpää Raimo

Osayleiskaavaehdotuksessa on maantie ja viherväylä sijoitettu siten, että omistuksessani olevasta kiinteistöstä 927-446-1-156 suurin osa jää viheralueen alle. Tästä syystä pidän parempana tien ja viheralueen linjaamista Pentti ja Jorma Suonpään ehdottamalla tavalla (kirje kaavoitustoimistoon Suvi Lehtorannalle 11.1.2011) kiinteistön 927-446-1-161 kautta. Lisäksi vaadin, että kerrostaloalueen rajaa siirretään siten, että kiinteistö 927-446-1-156 merkitään pientaloalueeksi (tehokkuusluku voisi olla esim. 0,2).

Jos tie ja viherväylä kuitenkin jäävät osayleiskaavaehdotuksen mukaiselle paikalle, niin pyydän, että ko. alue kavennettaisiin niin että kiinteistöt 927-446-1-154, 927-446-1-155 ja 927-446-1-156 säilyvät rakennuskelpoisina ja tie ja kavennettu viheralue sijoitetaan kiinteistöjen rajoja noudattaen.

Vastaus

Yleiskaavan merkinnät ohjaavat asemakaavasunnittelua ja kyseessä olevien kiinteistöjen kohdalla yleiskaavan tulkinta etenee seuraavasti:

- Torholantien ympäristön olemassa olevan pientaloalueen ympärille suunnitellaan pääasiassa pientalorakentamista.
- Rakentamattomat alueet Torholan ja tulevan juna-aseman välissä rakentuvat tehokkaammin asuinkeuhkoalueena.
- Nykyinen Pihtisillantie korvataan uudella yhdystiellä. Tältä yhdystieltä suunnitellaan uusi tielinjaus, joka yhdistää Huhmarin ja Tervalamentien.
- Huhmarin keskusta-alueelta on oltava yhtenäinen rakentamaton virkistysalueyhteys pohjoiseen, Enäjärven suuntaan.

Yleiskaavalla ei osoiteta rakennuspaikkoja, vaan ne määritellään vasta asemakaavoituksen yhteydessä. Asemakaavatyön yhteydessä tarkentuvat virkistysalueen rajat ja katusuunnitella uuden katulinjauksen paikka.

Muistutuksessa ei ole esitetty sellaisia syitä, joiden vuoksi yleiskaavassa esitettyjä rajoituksia tulisi muuttaa. Muistutuksessa esitetty kiinteistöjako on tehty sen jälkeen kun kaava-alueelle on jo asetettu rakennuskielto kaavan laatimista varten. Kiinteistöjä ei ole lohkottu rakentamiskohteiksi, eikä niitä siksi käsitellä olemassa olevana rakentamisena kaavan vaikutusten arvioinnissa. Ks. myös vastaus Jorma Suonpään muistutukseen s. 41

Tuomi, Tuomi, Leppänen

Me allekirjoittaneet vastustamme tekemäänne Nummelan eteläosien osayleiskaavaa 0249:ää peltojemme sekä metsämme osalle tulevalta osalta. Omistamme Peräkylä nimisen tilan RN:n 1:196.

Tässä ensin vähän tietoja menneistä: Meidät ja n.120 muuta on vuonna 1978 pakkosiiretty Lohjan kunnasta Vihtiin maanomistuksineen vasten kaikkien tahtoa valituksista piittaamatta. Palautan teidän mieleenne ne muutamat painostustoimet ja valheet jotka on sillosten kunnanjohtajan Leinosen ja

kaavoitusjohtajan Raivolan suusta silloin kuultu: Tervetuliaispuheessaan Leinonen sanoi pakkoliitetyille uusille kuntalaisille että ”Teille ei tapahdu mitään muutoksia nykyelämään, saatte asua kaikessa rauhassa entiseen tapaan.” Mutta jo kahden viikon kuluttua puheesta julkaistiin nähtävillä kaava jossa oli koko meidän maille mitä ihmeellisempiä muutoksia, jotka löydätte sieltä virastostanne. Kun veimme kaavavalitusta niin kaavoituspäällikkö kysyi meiltä, kauanko aiomme elää ja vastustaa heidän suunnitelmiaan.

Ostaessamme tämän Peräkylän tilan Matti ja Martta Peräkylältä vuonna 1973, jotka olivat vaimoni vanhempia. Meidän kaupunkirajassamme on yhtenä ehtona että tämä heidän raivaamansa Karjalan siirtolaisille annettu korvaustila pidetään jatkossakin tällä suvulla, siksi mekin Olli ja Valma Tuomi olemme testamentanneet tilan tyttarellemme Eija Leppäselle ja hänen tyttarelleen Riinalle ja Reetalle sopimuksella että pitävät tilan itsellään sitä pirstomatta. Pellot ovat olleet koko ajan maatalouskäytössä ja viljeltyinä ja viime vuoden keväällä uusittiin vuokrasopimus joka takaa peltojen viljelyn jatkossakin.

Ei siis mitään teollisuushalleja ja junarataa pelloillemme eikä metsäämme.

Tässä perusteita kaavamuistutuksen pohjaksi:

1. Maakuntakaavassa ratolinjaus tullaan esittämään ilmeisesti vasta toukokuussa.

(kysytty maakunnasta Hannele Seliniltä) Miten se nyt jo voi olla mukana osayleiskaavasunnitelmassa??

2. Vihdin kaavassa esitetty ratolinjaus (RHK/ Liikennevirasto valmistunut 23.06.2010) on tuotu kaavaprosessiin mukaan niin myöhään ettei osallisilla ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa kaavan sisältöön siten kuten laki määrää.

3. Kaavaehdotuksesta ei ole tiedotettu asianmukaisesti: maanomistajien, joiden alueen päältä suoraan ratolinjaus kulkee, tulisi saada postitse tieto kaavaehdotuksesta. Näin ei ole tapahtunut. Näiden asioiden laillisuuden aiomme selvittää.

Vastaus

Ratalinjausta ei päätetä kunnan omassa kaavatyössä. Osayleiskaavaan on merkitty ESA-radalle (Länsiradalle) tarpeelliset varaukset perustuen Liikenneviraston tekemään ESA-radan alustaan yleissuunnitelmaan. Yleissuunnitelma ja rataan liittyvä ympäristövaikutusten arviointi tehtiin 2009-2010. Uudenmaan ELY-keskus ja Liikennevirasto hoitivat tiedottamisen ja kuulemisen YVA-lain edellyttämällä tavalla. Liikennevirasto on lausunnoissaan edellyttänyt, että kunta huomioi ratavarauksen kaavasunnitelmissaan.

Ratalinjaukseen liittyvä osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet ovat olleet osa radan alustavaa yleissuunnitelmaa ja YVA-prosessia. Valtio on tiedottanut hankkeesta kahteen kertaan vuosina 2009-2010 Luoteis-Uusimaa lehdessä,

Länsi-Uusimaa lehdessä ja Vihdin uutisissa. Asukastilaisuuksia järjestettiin mm. 17.9.2009, 10.3.2010 ja 15.9.2010 Kuoppa-nummen koululla. YVA-selostus kuulutettiin virallisesti nähtäville 30.8.-29.20.2010 välisenä aikana, Vihdissä materiaali oli nähtävillä pääkirjastolla Nummelassa.

Ottamatta kantaa siihen minkälaiset vaikutusmahdollisuudet yksittäisellä maanomistajalla on valtion ratahankkeisiin, niin vaikuttaminen tapahtuu ratasuunnittelun ja YVA-prosessin myötä. Vihdin kunnan omassa kaavasunnittelussa ei päätetä ratalinjausta, mutta muuhun kaavan sisältöön on osallisilla ollut runsaasti mahdollisuuksia vaikuttaa.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 § edellyttää kaavaehdotuksen nähtävillä pitämistä 30 päivän ajan. Vihdin kunta piti Nummelan eteläosien osayleiskaavan nähtävillä 45 päivän ajan, jotta kaikilla osallisilla olisi enemmän aikaa tehdä kaavamuistutus. Samaisella asetuksella määrätään, että kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista. Nummelan eteläosien osayleiskaavan yhteydessä on noudatettu tätä laajempaa tiedottamista jo luonnosvaiheesta lähtien. MRA 19 § edellyttää kirjeen lähettämistä maanomistajalle vain siinä tapauksessa, että yleiskaava ohjaa suoraan rakentamista ja silloinkin vain niille maanomistajille, jotka asuvat ulkopaikkakunnalla. NEOYK on yleispiirteinen aluevarauskaava, joka ei suoraan ohjaa rakentamista, mutta kaavan yhteydessä on silti toimitettu kirje kaikille ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille, joiden yhteystiedot ovat olleet saatavilla kiinteistötietojärjestelmässä.

Junaratavarauksia jää tilan Peräkyliä alueelle siten kuin Liikennevirasto sen merkitsemistä edellyttää. Yleiskaavan teollisuusalueen varaus edellyttää asemakaavan laatimista. Ennen asemakaavan laatimista maan tulisi siirtyä kunnan omistukseen tai kunnan tulisi tehdä maanomistajan kanssa kaavoituksen käynnistämissopimus. Sitä odotellessa alueelle ei saa rakentaa siten, että vaikeutetaan teollisuusalueen suunnittelusta. Maa- ja metsätalous ei ole sellaista toimintaa, joten peltoviljely ja metsätyöt voivat jatkua alueella normaaliin tapaan kunnes asemakaava aikanaan saadaan tehtyä. Näin ollen maanomistajalle ei aiheudu yleiskaavan teollisuusaluemerkinnästä kohtuutonta haittaa.

Tuomikoski Timo

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotus on nähtävillä MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti 1.3. - 14.4.2011 välisenä aikana. Pyydämme kunnioittaen kirjallisena muistutuksena saada lausua seuraavaa.

Muistuttaja omistaa kaava-alueella tilan Kauhunkallio1:222, jonka pinta-ala on 59,1368 hehtaaria. Muistuttaja on kaava-alueen suurimpia yksityisiä maanomistajia.

Nyt nähtävillä olevassa kaavaehdotuksessa muistuttajan tilan alue on osittain varattu TP - kaavamerkinnällä työpaikka-alueeksi ja pieneltä osin AP -kaavamerkinnällä pientaloalaksi asuntoalueeksi. Suurin osa tilan pinta-alasta on varattu

M - kaavamerkinnällä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja M-alueen sisällä on lisäksi noin 15 hehtaarin suuruinen S 27 suojelukohde. Lisäksi tilan lävitse kulkee ulkoilureittivarauksia.

Muistuttaja esittää TP-kaavamerkintäalueiden laajentamista oheisen liitekartan punaisen värityksen suuntaisesti ja AP -kaavamerkintäalueen laajentamista oheisen liitekartan ruskean rasteroinnin suuntaisesti.

MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon mm. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys. Nyt käsiteltävä alue on yksi Nummelan taajaman laajentumissuunnista.

Alue sijaitsee valtaliikenneväylien välittömässä läheisyydessä ja tilan Turun moottoritiehen ja vanhaan Turuntiehen rajoittuvat alueet soveltuvat erittäin hyvin työpaikkarakentamiseen yhdyskuntarakenteen ja tilakohtaisten ominaisuuksien puolesta vahvistaen samalla kunnan elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksia.

TP -alueiden tulee olla riittävän laajat, koska yleiskaavan tarkastelujakso ulottuu ainakin vuoteen 2030 saakka. On ennakoitavissa, että keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien läheisyydessä sijaitsevien työpaikka-alueiden kysyntä tulee kasvamaan.

Vihdin kunnan alueella on puutetta keskeisellä paikalla sijaitsevista yhtenäisistä hyvin suunnitelluista TP - alueista ja nyt osayleiskaavalla on mahdollisuus luoda edellytykset riittävän tonttivarannon aikaansaamiseksi.

Kokonaisharkinnassa ja kaavan kohtuullisuutta arvioitaessa on huomattava, että muistuttajan tilan pinta-alasta noin 25 % on rajoittavan noin 15 ha suuren S 27 merkinnän sisällä. Myös kohtuullisuuden vuoksi TP- ja AP - alueita tulisi kaavoittaa lisää.

Kaavaehdotuksessa olevien AP-alueiden esitetyllä vähäisellä laajenuksella luodaan mahdollisuus muodostaa länteen avautuvia tasokkaita rakennuspaikkoja olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen ekologisesti kestäväan paikkaan työpaikka-alueiden läheisyyteen.

AP - kaava-alueen laajentamisella turvataan asumisen tarpeet ja mahdollistetaan se, että kuntaan työpaikka-alueiden ja suunnitellun ratayhteyden läheisyyteen voidaan houkuttaa hyviä veronmaksajia laajentuvan kunnan kuntapalvelujen turvaamiseksi.

TP/AP -alueiden lisääminen muistutuksessa esitetyllä tavalla tai sen suuntaisesti tukisi kaavan tavoitteita ja johtaisi omaisuuden suojan- ja yhdenvertaisuuden kannalta parempaan lopputulokseen.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksessa muistuttajan tilan rakentamiseen varattu ja asemakaava-alueeksi myöhemmin tarkoitettu alue on suhteessa tilakohtaisiin erityistekijöihin ja verrattuna aluetta muihin alueentiloihin,

liian alhainen.

Tilan alueelle jäävät varsin laajat M - alueet ja alueen sisällä oleva noin 15 ha suuruinen S 27 suojelukohde turvaavat joka miehen oikeudella tapahtuvat lähivirkistystarpeet ja jättävät riittävät rakentamiselta vapaat alueet tilan alueelle.

Muistuttaja esittää kaavaehdotuksessa olevan ulkoilureittivarauksen siirtämistä maastossa tarkoituksenmukaisempaan paikkaan siten, että reitti kulkisi S 27 suojelualueen pohjoispuolelta haarautuen tilan rajalinjaa pitkin oheisen liitekartan sinisen katkoviivan suuntaisesti.

Esitetty paikka turvaa ulkoilun ja virkistystarpeet ja sijaitsee maastossa tarkoituksenmukaisemmalla paikalla.

Kohtuullisemman lopputuloksen aikaan saamiseksi pyydämme, että nyt nähtävillä olevaan osayleiskaavaehdotukseen tehdään edellä esitetyillä kunnan elinkeinoelämän ja tilan jatkokehittämisen turvaavia muutoksia muistuttajan tilan alueella.

On huomattava, että merkittävä osa muistuttajan tilan kaava-alueen maapinta-alasta jää edelleen vakituiseen rakentamiseen ulkopuolelle M - alueeksi. Muistutuksessa esitetyillä ratkaisuilla maanomistajan omaisuudensuojan, yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan vaatimukset tulisivat huomioon otetuiksi.

Pyydämme, että edellä esitetyt muutosehdotukset otetaan huomioon osayleiskaavaehdotuksen jatkovalmistelutyössä. Muistuttaja on myös valmis neuvottelemaan kaavoittajan kanssa kaikista kaavoitukseen liittyvistä ratkaisuista kohtuullisen ja suunnittelullisesti tarkoituksenmukaisen kunnan elinkeinoelämän kehittymisen tarpeet turvaavan ratkaisun löytämiseksi.

Vastaus

Syrjämäki ja Kauhumäki muodostavat yhdessä maisemallisesti merkittävän selännealueen. Kauhumäki yhdessä Kauhussuon kanssa muodostaa maakunnallisesti arvokkaan luontokokonaisuuden. Luonto- ja maisema-arvot ovat tässä kohden niin merkittäviä, että ne ohjaavat voimakkaasti rakentamismahdollisuuksia. Vanhan Turuntien varressa oleva työpaikka-alue on rajattu siten, että se ei ulotu Kauhussuon lähivaluma-alueelle. Yöviläntien työpaikka-alue on sijoitettu Syrjämäen itärinteelle siten, että se nousee puoleenväliin korkea kalliiseläntä. Yöviläntien asuntoaluetta on jatkettu etelään liikennemelualueen tuntumaan saakka. Aluevaraukset ovat näillä kohden osoitettu yleiskaavatarckuudella niin laajoiksi kuin mahdollista. Mikäli kiinteistön pinta-alasta suurin osa on rakentamiseen huonosti soveltuva, se väistämättä näkyy tehdyissä maankäyttöratkaisuissa. Kauhumäki-Syrjämäki selänneen maisemallisen merkittävyyden takia lähtökohdaksi ei ole otettu massiivisia kallioliouhintoja.

Osayleiskaavaan merkityt ulkoilureitit ovat ohjeellisia ja edellyttävät jatkosuunnittelua lopullisen linjauksen löytymiseksi. Kauhumäen alueella on tarve saada etelä-pohjoissuuntainen yhteys sekä yhdistää alue Kattilämäentielle lounaaseen.

Kumpikin reitti yhdistää asunto- ja kesämökkialueita aina Siuntion saakka Vanhalle Turuntielle.

Valmisteilla olevassa Uudenmaan 2. vaihekaavakartassa Kauhumäki-Syrjämäki selänneen maakunnallista merkittävyyttä ollaan lisäämässä siten, että ulkoilureittimerkintä muuttuu virkistysyhteysmerkinnäksi, joka sisältää myös ekologisen yhteystarpeen.

Ukkola Riitta, Emma

Osoitteessa Erämaantie 113 sijaitseva tila (Reuna 1-128) ja sitä ympäröivä alue on esitetty kaavassa teollisuusalueeksi, johon sijoitetaan teollisuutta ja varastointia.

Kaavasta lopullisesti päätettäessä toivomme otettavan huomioon alueen luonnon monimuotoisuuden, maiseman ja asukkaat:

1. Alueella on paljon luonnontilassa olevaa metsää ja pohjavesialuetta, johon teollisuus tai raskaat varastohallit eivät sovi turmelematta alueen kasvistoa ja eläimistöä.
2. Asukkaat ovat hakeutuneet alueelle asumaan arvostaen alueen maaseutumaisemaa. Yllämainitussa osoitteessa on iso hyvin hoidettu puutarha mutta myös luonnon tilassa olevia osia monimuotoisine lajistoineen. Alueella on myös runsaat sienijä- ja marjamaat. Kaavan toteutuminen muuttaa asuinymäristön täysin eri tyyppiseksi.
3. Uuden teollisuusalueen vaatiman tie- ja raideliikenteen lisääntymisen vuoksi alueen melu ja värinähaitat tulevat lisääntymään ja niiden eliminointi asutuksilta on kallista ja hankalaa. Myös ilmanlaatu huononee liikenteen lisääntyessä.

Vastaus

Alueen luontoarvot on inventoitu kaavatyön yhteydessä useaan kertaan. Herkät ja arvokkaat luontokohteet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja kohteiden rajaukset merkitty kaavakartalle. Kunkin kohteen numeroindeksi viittaa kaavaselostuksessa olevaan tarkentavaan kuvaukseen, jossa kerrotaan minkälaisia hoito- tai suojelutoimenpiteitä kohteen luontoarvot edellyttävät.

Nummelan työpaikka- ja asuntoalueiden kasvaminen johtaa väistämättä maaseutumaisen ympäristön muuttumiseen taajamaksi.

Erämaantiellä olevasta asuinrakennuksesta on alle 70 metriä matkaa junaraitteeseen. Meluun ja värinään liittyvät määräykset estävät alueen kehittämisen asumiskäyttöön ja kun radan toisella puolella jo on hyvin toimiva teollisuusalue, radan varsi on merkitty myös tässä kohden teollisuusalueeksi. Alue sijaitsee pohjavesialueen reunassa, mikä on huomioitu niin kaavakartalla kuin kaavamääräyksissä.

Venäläinen, Nikula-Venäläinen

VAT:n mukaan uusia huomattavia asuin-työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen jo olemassa olevasta. Alue, joka on suunniteltu Huhmariin, jota tarkoitushakuisesti on alettu kutsumaan Etelä-Nummelaksi. Tämä on kaavoitettu 40000 asukkaan asumisalue. Tämä kaava on suunniteltu kaupan suuryksiköitä sekä junarataa varten, jonka toteutuminen on hyvin epätodennäköistä.

Yva:n kannattavuuslaskelmien mukaan, tämän radan kannattavuusluku on vain 0.11-0.12 -kun kannattavuuden alaraja on 1, joten junaradan toteutuminen on hyvin epätodennäköistä.

Vastaus

Osayleiskaavalla osoitetaan tulevaisuuden rakentamisalueet. Uusi Espoo-Salo ratayhteys on mukana lainvoimaisessa maakuntakaavassa ja Vihdin kunnan velvollisuutena on huomioida rata ja sen tuoma taajamarakenne omassa suunnitlussaan. Vaikka radan toteutuminen olisi kaukana tulevaisuudessa, tulee se huomioida maankäytössä jo nyt.

Nummelassa on jo kaksi kaupan suuryksikköä, joista toinen sijoittuu kaava-alueen pohjoisimpaan nurkkaan. Huhmariin suunniteltu kaupan alue tulee tarjoamaan sijoittumismahdollisuuksia sellaisille palveluille, jotka eivät tilatarpeensa tai luonteensa vuoksi sovellu keskusta-alueelle. Tällaisia ovat mm. isot autokaupat, puutarhamyymälät, huonekalukaupat yms.

Vaikka kaavan nimi viittaa Nummelan eteläosiin, paikalliset nimet säilyvät käytössä.

Vihdin Luonto ry

Muistutus on saapunut myöhässä

Yhdistyksen hallitus on käsitellyt kaavaluonnosta kokouksissaan ja esittää seuraavaa:

1. Olemme huolestuneita suunnitellun maankaatopaikan mahdollisista vaikutuksista Enäjärven tilaan, varsinkin kun edellisestä vastaavasta läjitys paikasta oli huonot seuraukset. Paikalle ei saa antaa lupaa tuoda muita kuin puhtaita maamassoja. Rakennushanketta on valvottava hyvin ja sen suunnittelussa on huomioitava lähistöllä oleva suojelukohde S33. On tulevaisuudessa huolehdittava että suunniteltu ajotie rakennetaan ennen alueen käyttöönottoa. Mielestämme hankke on niin merkittävä että siitä on tehtävä YVA-selvitys.

2. Kaavaluonnoksessa ei ole riittävästi kevytväyliä. Esitetyt työpaikka-alueet eivät ole yhdistetty keskenään ja asuinalueisiin sujuvilla kevytväylillä, ellei radan suuntaisesti sellaista saada. Pidämme tärkeänä että kevytväylät rakennetaan samanaikaisesti asunto/työpaikka-alueiden rakentamisen kanssa. Viittaamme kunnan ilmastostrategiaan.

3. Varatut viheralueet ovat kovin kapeita ja tulevat käytännössä kulumaan ja luontoarvoiltaan heikentymään, ellei niille

rakenneta polkuja, joille suuntautuva liikkuminen suojelisi alueita kulumiselta. (vrt harjun nykytila)

4. Asuinalueilla olisi kunnan toimesta ratkaistava lämmitysmuoto ja kunnan toimesta perustettava kullekin alueelle lämpöratkaisu (maalämpö, kalliolämpö, hake- tai pellettilaitos olosuhteista riippuen) ja tonttien myynnin yhteydessä siirtää laitos asukkaiden hallintaan. Näin kunta ei sitois rahaa laitoksiin kuin muutamaksi vuodeksi. Asukkaille menettely toisi etua halvempaan energiana. Yksittäiset rakentajat eivät voi tällaisia yhteishankkeita käynnistää käytännön syistä. Viittaamme kunnan ilmastostrategiaan.

5. Kaavaluonnoksessa on kiitettävästi huomioitu luontokohteita, mutta niitä yhdistämään tarvittaisiin luontopolku tai muu kulkuväylä tarjoamaan asukkaille luontoelämyksiä ja liikuntareittejä.

Vastaus

Kallioulouhintahankkeita voi jatkossa tulla vireille missä tahansa, jossa ei ole lainvoimaista asemakaavaa. Vihdin kunnan kanta on, että Verisuolla vireillä olevat maankaatopaikka- ja louhintahanke ei vielä yhdessäkään ylitä sitä rajaa, mikä edellyttää YVA-lain mukaisen arvioinnin suorittamista. Asiasta tekee päätöksen Uudenmaan ELY-keskus.

Maankaatopaikan toiminnan aloittaminen edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslupaa. Valmistelun tekee Vihdin kunnan ympäristövalvonta ja lupaviranomaisena on ympäristölautakunta.

Kaavakartalla ei ole osoitettu erikseen yhdysteiden yhteyteen rakennettavia kevytliikenteen väyliä, vaan ne sisältyvät kaavamääräykseen. Asemakaavasunnittelun yhteydessä tehdään katusuunnitelma, johon kevytliikenteen väylät kuuluvat. Autottoman liikkumisen reiteistä on kaavaselostuksessa oma liitekartta, jossa näkyvät merkittävimmät yleiskaavataso reitit. Jo siitä näkyy, että kaikki alueet ovat linkitettyjä toisiinsa kevytliikenteen kulkuyhteyksillä, mikäli kaikki reitit joskus toteutetaan. Autotonta asumista tutkitaan lisää tekeillä olevassa selvityksessä ja mikäli alueella todetaan uusia yhteystarpeita, ne otetaan mukaan suunnitteluun.

Puistot ja lähivirkistysalueet sisältyvät asuinalueiden mitoitukseen, eikä niitä ole kaavakartalla osoitettu. Osayleiskaavassa näkyvät laajat yhtenäiset virkistysalueet sekä rakenteen kannalta merkittävät kapeammat yhteydet, jotta ne tulevat huomioiduksi asemakaavoituksessa. Yleiskaavan virkistysaluevarauksia on yhteensä yli 200 hehtaaria. Luontoarvot on huomioitu ja kulutukselle herkat kohteet on kuvailtu kaavaselostuksessa erikseen. Herkille kohteille edellytetään poluston rakentamista. Verkosto kattaa lähes kaikki luontokohteet.

Yleiskaavalla ei ratkaista lämmitysmuotoa. Yleiskaava mahdollistaa tiiviin rakentamisen erityisesti kaukolämpö- tai kaasuverkkoon helposti liitettävillä alueilla.

Virkkunen Mimosa, Jussi

Kuikunmäen 2: 169 luoteisrinne ja huomattava osa rannastamme on merkitty virkistysaluemerkinnällä. Pidämme kyseistä virkistysaluemerkintää kohtuuttomana ja maanomistajien tasapuolista kohtelua loukkaavana huomioiden sen, että kyseisessä kaavaehdotuksessa tilamme on yli kymmenestä yksityisestä, Enäjärven rantaan rajoittuvasta kiinteistöstä ai- noa, jolle tämä rajoitus on laitettu. Kyse on tässä tapauksessa vieläpä ympärivuotiseen asumiseen liittyvästä rakennetusta rannasta. Tässä yhteydessä on mainittava, että Vihdin kunnalla on tilamme koillisrajalla jo Nummelan portin/Kilsoinniitun kosteikkoalue luontopolkuineen virkistysalueena. Lisäksi olemme jo aiemmin ilmoittaneet valmiutemme yhteistyöhön Vihdin kunnan kanssa suunniteltaessa kevyen liikenteen väylää Meritienahteen alueelta Porintien yli Yläkuikka- ja Kuikunmäki -tilojemme luoteisrinteen läpi mainitulle kosteikkoalueelle. Vaadimme virkistysaluemerkinnän muuttamista maa- ja metsätalousalueeksi tai pientalovaltaiseksi alueeksi. Kuikunmäki 2: 169 tilakeskuksen rantaan ulottuva lähiympäristö on kaavaehdotuksessa luokiteltu myöhemmin asemakaavoitettavaksi alueeksi. Näin ollen kyseessä olevan alueen käyttötarkoituksen voi puntaroida tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Kuikunmäki 2: 169 ja tilan 1 :31 raja-alueelle on kaavaehdotuksessa sijoitettu rantaan päätyvä ulkoilureitti. Vastustamme tätä ja ehdotamme rantaan johtavan reitin siirtämistä Lusilan tietä 400 m koilliseen Reuhoonlahden alueelle kohtaan, jossa tie muutenkin kulkee läheltä rantaa ja joka on rakentamaton. Ulkoilureitin siirto on välttämätön, jotta rantamme säilyy viihtyisänä meille asukkailla ja rauhallisena pesimäpaikkana useille harvinaisillekin eläimille (piisami, saukko, vesikko) ja runsaalle linnustolle. Lisäksi ehdotamme, että ulkoilureitti merkitään kaavaehdotukseen kulkemaan Lusilantien vartta Kuikun risteys sillan yli, jolloin se yhtyy luontevasti Huhdanmäentien vartta kulkevaan kevyenliikenteen väylään. Näin reitti nivoutuu myös Porintien länsipuolella oleviin ja sinne suunniteltuihin ulkoilureitteihin.

Vastaus

Verrattuna kaavaluonnoksessa Enäjärven rantaan osoitettuun virkistysalueeseen, on aluerajausta pienennetty palautteen johdosta minimiin, joka ei kata enää edes arvokkaaksi luontokohteeksi merkittyä aluetta. Loppuosa on merkitty maanomistajan toiveiden mukaisesti asuinpientaloalueeksi. Rantaan rakentamisen sijoittelu ja mitoitus tulee kuitenkin uudelleen tarkasteltavaksi asemakaavavaiheessa.

Kyseinen virkistysalue on merkitty maakuntakaavaan viheryhteystarpeella, jonka kaavamääräys kuuluu seuraavasti: ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet. Viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen siten, että olemassa

olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön.”

Lusilantie on yhdystie, jonka kaavamääräykseen kuuluu kevytliikennetien rakentaminen. Näin ollen sen varteen ei tarvitse enää tehdä erillistä ulkoilureittiä.

Rantaan ulottuva ulkoilureittiyhteys on tarkoitettu palvelemaan Lusilantien varteen muodostuvaa asutusta. Yhteyden siirtäminen Reuhoonlahteen maa- ja metsätalousalueelle ei ole perusteltua.

Virkkunen, Sarva

1. Huhmariin suunniteltu tie, joka tulee korvaamaan nykyisen Pihtisillantien Huhmarnummen läpi kulkevana päätienä, on kaavaehdotukseen merkitty kulkevaksi lähes koko matkataan omistamamme tilan Kuikka nro 2:201 maiden alueella. Vaadimme, että tielinja muutetaan kulkemaan pitkin Huhmarnummentietä ja kääntymään siitä luoteeseen noudatellen tilojen 2: 134 ja 2:201 koillisrajaa, kääntyen siitä tilojen 2:201 ja 2:203 rajamailla Katajasuon yli. Tällä linjauksella toteutuu maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja tielinjauksesta aiheutuva haitta jakautuu oikeudenmukaisemmin alueen maanomistajien kesken.

2. Ehdotamme Huhmarnummen läpi kaavaehdotuksessa merkityn eteläisemmän virkistysaluekäytävän alkavaksi Huhmarnummen uuden päätien itäreunalta, jolloin tilan Kuikka 2:201 nykyisen koulun äärellä olevat, parhaiten rakentamiseen soveltuvat alueet jäisivät paremmin hyödynnettäviksi kerrostalorakentamiseen. Kyseinen muutos ei kuitenkaan estä AK-alueen läpi menevää ulkoilureittiä.

3. Kaavaehdotuksessa omistamamme tilan Hakala 1:196 pohjoisosaan laitettun virkistysalueen ehdotamme muutettavaksi maa- ja metsätalousalueeksi. Muutos mahdollistaa tulevaisuudessa tämän rinnakkaistien varrella olevan alueen hyödyntämisen tarvittaessa tehokkaampaankin kaavalliseen käyttöön kuin yleiskaavaan jäävä virkistysaluemerkintä sallisi.

Vastaus

Osayleiskaavan uusien tieyhteyksien linjaukset suunnitellaan tarkemmin asemakaavatyön yhteydessä katusuunnitelmalla tai erillisellä tiesuunnitelmalla (esim. maanteiden kevytliikennetyhteydet). Kaavan tieyhteydet ja niiden toteuttamisen ajoitus ovat olleet mukana liikennesuunnitelmassa ja vaikutusten arvioinnissa. Pihtisillantielle tarvitaan korvaava uusi yhteys. Sen linjauksen vaikuttavat maastonmuodot ja tuleva maankäyttö, ei kaavan laatimishetkellä voimassa olevat kiinteistörajat. Uuden yhdystien varteen tuleville kortteleille tulee enemmän rakennusoikeutta kuin kaukana tiestä oleville kortteleille, jotta yhdystien varteen olisi mahdollista toteuttaa palveleva joukkoliikennetyhteys.

Huhmarin keskustan ympäristö on suurimmaksi osaksi hyvää rakennusmaata, mikä näkyy rakentamiseen tarkoitettujen alueiden laajoina aluevarauksina. Riittävän laajat virkistysalueet

ovat hyvän ympäristön edellytys. Yleiskaavakartalla osoitetut yhtenäiset virkistysalueet ovat Huhmarnummella jo niin ka-peita, että niiden vähentäminen vaarantaisi jo maankäyttö- ja rakennuslain kaavalle asettamien velvoitteiden toteutumisen. Asuntoalueiden mitoitus sisältää lähivirkistysalueet ja puistot.

Maa- ja metsätalousalueita ei asemakaavoiteta. Asuntoalueen ja virkistysalueen raja tarkentuu asemakaavoituksessa.

Virtanen Tarja

1. VT1 ja VT2 länsipuolen P-alue

Alueelle on kaavoitettu suuri yhtenäinen 45 ha P-alue. LSL mukaan ei ole mahdollista kaavoittaa yleiskaavassa yhtenäistä laajaa työpaikka-aluetta kuten kaavaehdotuksessa sanotaan (s.59).

Kaavaehdotuksen S29-alueen raja on liian pieni, eikä kata kaikkia havaintoalueita tai kolopuita. Alueelle on vireillä myös LSL10 mukainen rauhoittaminen. Vihdin kunta on antanut rauhoitushakemukseen seuraavan lausunnon: "Haettu rauhoitusalue ei edellä mainituilla perusteilla yksistään riitä liito-oravan elinvoimaiseksi lisääntymisalueeksi. Koska kaikki tiedetyt elinympäristöt ovat kuitenkin jo lailla suojattuja ilman erillistä rauhoituspäätöstäkin, on hakemus tällä perusteella tarpeeton. Tarkkaan tietoon pohjautuen voidaan liito-oravan elinalueet suojata myös kaavoituksellisin keinoin ilman erillisen suojelu-alueen perustamista". (Vihdin kunnan vastine LSL§10 mukaiseen rauhoitusasiaan, s. 2, ympä 19.8.2008.)

Miten Vihdin kunnan lausunto näkyy kaavaehdotuksessa?

Alueelta puuttuu myös 45 ha yhtenäisen pinta-alan hulevesien EV-alue.

Perustelu: Alueella on lukuisia LSL 49 kohteita ja nämä tulee huomioida jo yleiskaavoituksessa. Asemakaava tehdään yleiskaavan perusteella, eikä tähän asemakaavaan ole enää mahdollista lisätä esim. EV-alueita kulkuyhteyksiä varten.

- Alueella on myös LSL10 kohteita mitä ei ole merkitty kaavaehdotukseen. LSL 49 ja LSL 10 raja on erilainen.

- Yleiskaavoissa LSL 49 ja LSL 10 alueet merkitään M-merkinnällä, ei P- tai TP-merkinnällä. Myös kulkuyhteydet ja ruokailualueet kuuluvat yleiskaavassa.

Asutut liito-oravanesiintymät, eli lisääntymispaikat, ovat luonnonsuojelulain 49 § nojalla suojeltuja eikä niitä saa heikentää tai hävittää. Esiintymien yhteyteen on jätettävä riittävästi ruokailualueita. Esiintymien ja ruokailualueiden väliin on taattava toimivat viheryhteydet. Huhmarin kaava-alueelta on säilytettävä toimivat viher- tai metsäyhteydet muihin metsiin ainakin lännen suuntaan. (Vihdin kunnan teettämä liito-oravaselvitys P-alueelta, Keiron, s. 18.)

Kaavassa voidaan käyttää tämän selvityksen esiintymien rajauksia, mutta usein tarvitaan lisäksi suojavyöhykettä riippuen ympäröivän alueen käyttötarkoituksista. Koska suunniteltu käyttö alueella muuttaa metsiä pysyvästi, esiintymät nume-

rot 1, 3, 4 ja 7 säilytetään metsinä, joiden ympärille jätetään riittävä suojavyöhyke. Suojavyöhykkeiden avulla estetään tuulenskaatojen syntyminen liito-oravan käyttämään metsikköön. Suojavyöhyke parantaa liito-oravan elinoloja mm. vähentämällä ilmasto-olosuhteiden vaihtelua ja suojaa pedoilta. (Vihdin kunnan teettämä liito-oravaselvitys P-alueelta, Keiron, s. 18.)

Esiintymien yhteyteen tai läheisyyteen jätetään riittävästi ruokailualueita. Kohteet 2, 5, 6, 8 ja 9 ovat mahdollisia ruokailualueita. Näistä on ensisijaisesti säilytettävä kohteet 5 ja 8, mutta koska rajattu metsäpinta-ala on pieni, on suositeltavaa säilyttää niistä suurin osa. (Vihdin kunnan teettämä liito-oravaselvitys P-alueelta, Keiron, s. 18.)

Tähän asiaan liittyy useita lausuntoja: Uudenmaan Ely-keskus 3.2.2011 UUDELY/25/07.01/2011, Keiron 7.11.2008, Uudenmaan ympäristökeskus 21.5.2008, Uudenmaan ympäristökeskus 26.3.2008.

- Kaavaehdotuksen P-merkintä on yleiskaavatasoisesti laitton, eikä voi saada oikeusvaikutteisuutta (HO). Pelkkien S29-kohteiden esittäminen kaavaehdotuksessa ei noudata LSL, vaan alueelta tulee yleiskaavaan osoittaa vaihtoehtoisia kulkureittejä, jotka on merkitty M tai EV- merkinnällä. Myöskään s-kohteiden välillä ei ole osoitettu kulkuyhteyksiä.

Huomattavaa on myös, että koko 2100 ha kaavaehdotusalueella ei ole toista vastaavaa TP/P aluetta jonka sisällä olisi S-kohde.

- Johtuen liito-oravista tulisi koko Alhonpään alue jättää M-alueeksi.

- EV-alueen osalta kaavaehdotus ei täytä kaavoituksen hulevesien suunnittelumääräystä.

2. Hulevesien toimintasuunnitelma P-alueella

"Osayleiskaavan määräyksiin on sisällytetty suunnittelumääräys hulevesien hallintasuunnitelman tekemisestä kaikille asemakaavoitettavaksi tarkoitetuille rakentamisalueille. Hulevesien hallintasuunnitelmassa selvitetään maankäytön aiheuttamien hulevesien määrä ja valumareitit sekä tehdään esitys alueen hulevesien hallintamenettelyistä ja huomioimisesta asemakaavatyössä. Osayleiskaavan aluevarauksissa on huomioitu hulevesien käsittelyn vaatima tilantarve. (Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A, kaavaehdotus, s.34, Suvi Lehtoranta)

Miksi isompi EV-alue on poistettu VT1 ja VT2 risteysalueen länsipuolelta. Vuoden 2007 0249A kaavaehdotuksen selostuksessa sanotaan, että: "Huhmarin suojaviheralue sijaitsee kahden mäen välisessä notkossa. Maaperä on savea, joten siihen ei voi sijoittaa pintaveden imeytyskenttää. Valumavesiä on tarkoitus kerätä yhteen tai useampaan vesialtaaseen. Vasta seisotettu vesi, josta kiintoaines on sitoutunut pohjaan, valutetaan edelleen puroa pitkin Kypärijärveen" (Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A, s. 34).

Miten hulevesien käsittely on kaavaehdotuksessa hoidettu?

Kaava-aluehan kuuluu Siuntionjoen vesistöön, joka on erityis-suojeltava jokivesistö. P- alueelle on sijoitettu pieni EV-alue suoraan VT1 reunaan. Kaavoituksen suunnittelumääräyksenä on kuitenkin tehdä täysimittainen hulevesikuormituksen torjuntasuunnitelma, mikä tässä tapauksessa tarkoittaa noin 70 ha hulevesien käsittelyä ennen kuin tämä vesi laskee Kypärijärveen. Kaavaan merkitty pieni EV-alue ei täytä edes minimivaatimuksia.

EV-alueen koon lisäksi kaavassa täytyy huomioida, että Tielaitos on tehnyt meluntorjuntasuunnitelman kyseiselle alueelle VT1 pohjoispuolelle (Tiehallinto, Meluntorjunnan toimintasuunnitelma U33 Kuusela, 25.2.2008). Tämän suunnitelman mukaan suoraan EV-alueen päälle rakennetaan tsv+ 5 metriä korkea meluvalli. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kun savimaalle rakennetaan maa-ainesvalli, jonka korkeuden on tarkoitus pysyäkin 5 metrissä, niin meluvallin reunan luiskakaltevuus on jopa 1:6. Lisäksi täytyy huomioida, että VT1 tienpinta on huomattavasti korkeammalla kuin alue jolle meluvalli perustetaan (EV-alue) mistä johtuen meluntorjuntasuunnitelmassa lähtöä joudutaan jo korottamaan huomattavasti (tsv), mikä lisää pohjapinta-alan kokonaistarvetta.

Käytännössä siis meluvallin pohjapinta-ala täyttää lähes koko EV-alueen.

Lisäksi täytyy huomioida, että Keironin selvityksessä suoraan VT1 pohjoispuolen reunamaan, samalle alueelle, on merkitty puustoinen säilytettävä liito-oravien kulkureitti (Huhmarin työpaikka-alueen liito-oravaselvitys, 2008). Tämä tarkoittaa sitä että pakollisen puustoyhteyden säilyttäminen ja meluvallin rakentaminen käyttävät EV-alueen pohjapinta-alan.

Kaavaehdotuksessa sanotaan: "Nummelan eteläosien osayleiskaavan toteuttamisessa on panostettava merkittävästi siihen, kuinka rakennetulla alueella järjestetään sade- ja sulamisvesien käsittely" (0249 kaavaehdotuksen selostus, s.120). Kaavakartan sisältö ja kaavaehdotuksen sanallinen sisältö ovat täysin ristiriidassa keskenään.

Kaavakarttaehdotus ei noudata ympäristölautakunnan hulevesien käsittelylle annettua suunnittelumääräystä eikä noudata edes kaavaehdotuksen sisältöä. Hulevesisuunnitelma on P-alueen osalta liian pieni alueen mitoittamiseen nähden. EV-alueelle sijoittuu myös em. toiminnot mikä pinta-alatarve täytyy huomioida kartassa.

Kaavaehdotus on myös ristiriidassa P-alueelta tehdyn hulevesiselvityksen kanssa (Etelä-Nummelan pintavesiselvitys, 21.12.2009, Pöyry). Selvityksessä todettiin, että suurin valumiskertoimen muutos havaittiin alueella C3, jossa valumiskerroin kasvaa 100% (s. 18). Tämä alue laskee suoraan Kypärijärveen, jossa todettiin olevan koko kaava-alueen paras ekologinen tila. Tutkimuksen mukaan siis koko kaava-alueen suurimmaksi riskitekijäksi hulevesikuormituksen osalta rakentuu Kypärijärvi ja miten se kestää voimakkaan vesistökuormituksen.

P-alueelta on valmistunut pintavesiselvitys 21.12.2009 ja selvitys toteaa, että ko. alueenrakentaminen aiheuttaa mer-

kittäviä haittoja Kypärijärvelle. Miten 1.5 vuotta selvityksen jälkeen P-alueelta on käytännössä poistettu kaikki hulevesien käsittelyyn tarkoitetut EV-alueet? Selvityksen mukaan alueella on korostettu tarve huolehtia syntyvistä hulevesistä. Karttaehdotus on virheellisesti laadittu ja laiton.

3. Honkasalon kalliolouhos

Kaavaehdotuksen mukaan ko. alueen louhoshanke ei ole kaavallinen ratkaisu ts. MRL perustuva ratkaisu (kaavaehdotus, s. 18). Kun louhoshanke on kuitenkin otettu mukaan kaavakarttaehdotukseen, niin siihen liittyen täytyy myös kaavaehdotusta muuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa ko. alueen asukkaiden tai muiden huhmarilaisten elinoloihin.

Jos kalliolouhos aloittaa toimintansa niin jatkuva raskas rekkaliikenne tulee vaikuttamaan Huhmarin alueen liikennejärjestelyihin, teiden kuntoon, elinoloihin ja liikenneturvallisuuteen. Huhmarissa on kyläkoulu, johon koululaiset kulkevat tietä 110, josta raskas rekkaliikenne alkaa kulkea. Tieltä 110 puuttuu kevyenliikenteen väylä mitä ilman tie on luokiteltu vaaralliseksi tieksi. Ja rekkaliikenne vaikuttaa myös niiden lasten koulumatkan turvallisuuteen, joilla on kuljetavanaan kevyenliikenteen väylä sillä he joutuvat ylittämään tiet ja risteysalueet rekkaliikenteen seassa. Rekkaliikennettä ohjautuu automaattisesti myös VT2 ja 110 risteysalueelle. Huomioitavaa on myös, että VT2 ja 110 ramppijärjestelmää ei ole rakennettu raskasta 2-vaunuliikennettä varten vaan kaarteet ovat liian pieniä mistä johtuen liikenne saattaa vaikeutua risteysalueella kokonaan.

4. Verissuon maankaatopaikka

Maankaatopaikka tulee poistaa kaavaehdotuksesta kun sen kanssa ei ole voitu varmistaa, ettei läpiajoliikennettä tule kemaan Pihtisillantietä pitkin. Pihtisillantie on Huhmarin alakoulu ja päiväkotilasten kulkuväylä, eikä se sovellu raskaan rekkakaluston kulkuväyläksi. Lapset juoksevat myös ajoittain tiellä mikä vaarantaa lasten turvallisuuden. Lapsia kulkee myös Kuralantien kautta Pihtisillantielle ja sitä kautta kouluun, eli Pihtisillantietä ei voi valjastaa rekkaliikenteelle.

5. Siirtoviemärilinjaus

Siirtoviemärilinjaus ei voi sijoittaa s29 läpi. Linjaus on laiton.

6. Melurajat

VT1 ja VT2 risteysalueelle sijoitettu P-alueen melurajat eivät kuvasta todellista tilannetta nyt eivätkä vuonna 2030 jos Län-sirata toteutuu. Kaavaehdotuksessa koko P-alue on merkitty melualueeksi (yli 55 dB).

Tielaitos on kuitenkin tehnyt meluntorjuntasuunnitelman kyseiselle alueelle VT1 pohjoispuolelle (Tiehallinto, Meluntorjunnan toimintasuunnitelma U33 Kuusela, 25.2.2008). Tämän suunnitelman mukaan rakennetaan tsv+ 5 metriä korkea meluvalli. Tiehallinnon käytännön meluntorjuntatoiminta on myös edennyt kohti P-aluetta sillä meluntorjunta aloitetaan jo Veikkolassa (Uudenmaan ELY-keskus, Vt1 varustaminen melusteillä Veikkolan kohdalla, 16.3.2011).

Melutaso P-alueella on uusimman mittauksen mukaan 44.9 dB (7-22) (Promethor, Tiehallinnon tilaustutkimus). Mit-

taustulos antaa yhteismeluvarvon VT1:stä ja VT2:sta. Veikkolan jälkeen tuleva tsv+5 metrinen meluvalli pudottaa entisestään melutasoa. Lisäksi täytyy huomioida, että suoraan VT1 pohjoispuolelle on LSL mukaan kasvatettava puustoyhteys mikä entisestään laskee alueen melutasoa. Lisäksi tulee huomioida, että VT2 länsipuolen asutuksen ja VT2 välissä on korkea kallioseinämä koko matkalta. Jo olemassa olevien kallioiden sekä VT1 tienvarsialueelle rakennettavien meluvallien väliin jäävä asutus ei ole melualueita.

Kaavaehdotuskartan esittämä 55 dB meluraja-arvio ei perustu mitattuihin tietoihin vaan virheelliseen mallinnukseen.

7. Lähdealueet P-alueella

VT1 ja VT2 risteysalueen länsipuolella on isompi lähdealue, jota ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa (metsälaki ja vesilaki).

8. Suojelupäätökset

Suojelupäätöskohdasta puuttuu P-alueelle sijoittuva LSL § 10 mukainen rauhoitusasia, joka ratkaistaan lähipäivinä. Vaikka suojelupäätöstä ei ole vielä kaavan nähtävillä oloaikaan mennessä tehty niin suojelualuerajaus täytyy ottaa huomioon kaavoituksessa. Tämä perustuu siihen, että Uudenmaan ELY-keskus on jo kuitenkin hyväksynyt alueen prosessin aikana LSL § 10 mukaiseksi alueeksi. Kaavoitus on LSL alisteinen, eikä kaava täytä oikeusvaikutteisuuden kriteerejä mikäli näin ei toimita.

P-alueen rauhoitusasian puuttuminen kaavaehdotuksesta lienee tarkoitushakuista toimintaa sillä vastaavanlainen tapaus löytyy kohteesta S 39. Tämä kohde on merkitty 2 kertaan kaavaehdotukseen. Kaavaehdotuksessa S 39 kohteesta sanotaan: "Uudenmaan ELY-keskus ei ole vielä kaavaa laadittaessa tehnyt alueesta suojelupäätöstä"(kaavaehdotus s. 55). Toinen merkintä samasta suojelupäätös asiasta sivulla 98.

Vastaavasti P-alueella sijaitsevasta LSL 10 mukaisesta suojelupäätösasiasta ei ole kohdassa S 29 mitään mainintaa.

Kaavaehdotus sisältää kaavoituksen sisältöön merkittävästi vaikuttavia puutteita ja virheitä.

9. Maanomistus

Kaavaehdotuksen s. 27 on virhe. Maanomistuskohdassa on P-alueen kohdalla merkintä sopimusalueesta. Alueesta ei ole 0249 kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana (-14.4.2011) minkäänlaista lainvoimaista maankäyttösopimusta. Sen sijaan s. 27 esittämällä alueella on useita maanomistajia, joilla ei yhdelläkään ole Vihdin kunnan tai muun tahon kanssa kaavaehdotuksen viittaamaa maankäyttösopimusta. Varsin karkea virhe.

10. Palajärven työpaikka-alue

TP-alue on voimassa olevan maakuntakaavan vastainen. Uusien erillisten isojen työpaikka-alueiden perustaminen irrallisen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta ei ole VAT:n mukaan mahdollista. Alue ei ole edes taajama-alueita maakuntakaavassa mistä johtuen sen kaavoittaminen TP-alueeksi ei ole mahdollista.

Samaan asiaan on Uudenmaan ELY-keskus antanut 20.10.2010 lausunnon: "Palajärven työpaikka-alue on muusta yhdyskuntarakenteesta irrallinen yksikkö ja siten yhdyskuntarakennetta hajauttavana ilmeisesti maakuntakaavan vastainen" (UJELY/4 3/07.01 /200 8).

Kaavaehdotuksen TP-alue on sekä maakuntakaavan että VAT vastainen.

11. Yleiskaavan mitoitus sekä ajoitus on virheellinen

Nummelan kehityskuvassa kasvutavoitteeksi on ilmoitettu 15 000 lisäasukasta (kunnanvaltuusto14.3.2005).

Kaavaehdotuksessa on 2100 ha kaava-alueelle, on ilmoitettu tulevan 24 000 asukasta/842 asuntotuotanto ha/ vuoteen 2030 mennessä (kaavaehdotus, s. 42). Kuitenkin ehdotukseen sisältyy peräti 2 Länsiradan juna-asemaa, joille vähimmäisasukasmäärä on 10 000 asukasta /1 km säde asemasta, eli pelkästään 1 km päässä Höytiönnummen ja Huhmarin asemista olisi jo yhteensä 20 000 asukasta lisää. Tämän lisäksi ehdotuksessa on laajoja AK ja AP alueita.

Vertailun vuoksi syyskuussa 2010 kaava-alueella asui 2800 asukasta (kaavaehdotusselostus s. 36) ja Nummelan taajama 8610 asukasta vuonna 2009 (Kaavan vaikutus selvitys, A-insinöörit, s. 8).

Mikä on siis kaavassa esitetty tosiasiallinen väestömäärän lisäys? Asumiseen on kuitenkin varattu 842 ha. Todennäköistä on, että kaavaehdotuksen mukainen lisäkasvu on jopa 40 000 ihmistä ja 11 000 työpaikkaa. Käytännössä tämä tarkoittaa lähes 2 x Histan osayleiskaavan kasvu. Kun tiedetään, että VT1 on jo saavuttanut maksimi kantokykynsä, eikä liikenteen lisäys ko. tielle ole enää mahdollista, tämä tarkoittaa sitä että kaavaehdotuksen osoittama väestönkasvu vaatisi uuden ratayhteyden, Länsiradan, rakentamista (Uudenmaan Ely-keskus, Histan osayleiskaava, valitus HO). Länsiradan edellytyksenä on taas Oikorata, jota ei ole todettu kannattavaksi edes maksimaalisilla väestönkasvuluvuilla (0.1-0.2/1). Ennen Oikorataa rakennetaan Pisara- ja Lentorata.

Kaavaehdotuksen sisältämä kasvu on myös ylimitoitettu jos ajatellaan, että kaava-alue toimisi täysimittaisesti jo 19 vuoden kuluttua (2030).

12. Länsirata

Nummelan eteläosien yleiskaava perustuu vain ja ainoastaan uuden ratakäytävän rakentamiseen. Vihdin kunta yrittää kaavoittaa vähintään 40 000 ihmistä ja x-määrää työpaikkoja alueelle, josta pääasiallinen kulkuyhteys on VT1. VT1 maksimivälityskyky on jo saavutettu mikä tarkoittaa käytännössä, sitä että kaavassa osoitettu kokonaiskasvu on rakennettu vain ja ainoastaan Länsiradan varaan.

Länsirata ei toteudu ennen Oikoradan rakentamista. Oikoradan on laskettu toteutuvan aikaisintaan 2030 tai ei ollenkaan sillä radan YVA:ssa laskettu kannattavuusluku on vain 0.11-0.12, riippuen linjausvaihtoehdosta. Uuden ratayhteyden kannattavuusluvun alaraja on aina vähintäänkin 1 (Espoo- Salo oikorata YVA arviointiselostus, s. 108,2010, Liikennevirasto).

Länsiradan perusedellytyksenä on rakennettava oikorata. Oikoradan junat eivät pysähdy Vihdissä, vaan tarvitaan samalle ratalinjaukselle rakentuva Länsirata, jonka asemakohdilla pikajuna ja kaupunkirata ohittavat toisensa. Länsirataa varten tarvitaan uusi valtionbudjetointi, jolla rakennetaan juna-asemat ja ylläpidetään kalustoa.

Ja huomioitava on vielä, että ennen Oikoradan suunnitelmien etenemistä rakentuvat suurista investoinneista ainakin Pesararata ja Lentorata. Myös Helsingin päärautatieasema vaatii lisäkapasiteettia uusien ratayhteyksien toteuttamiseen.

Oikoradan alustava yleissuunnitelma on osoittanut, että uuden pikaradan kannattavuusluku on niin huono, että 2030 on ylioptimistinen arvio Oikoradan toteutumiselle. Todennäköistä on, että valtion varoja ei suunnata Pesaradan ja Lentoradan jälkeen enää pitkään aikaan Etelä-Suomen ratahankkeisiin. Lisäksi uudessa Uudenmaan maakuntakaavassa rantarataa lähdetään kehittämään jo olemassa olevana raideyhteytenä.

Vihdin eteläosien osayleiskaavoitus olisi järkevää aloittaa vasta siinä vaiheessa kun Oikorata on jo rakennettu ja Länsirata on rakennettu Histaan asti, ja Liikennevirastolta on saatu varma päätös, että Länsirata rakennetaan Vihtiin saakka.

13. Hanko-Hyvinkää junarata

Hanko-Hyvinkää junarata on uudessa maakuntakaavassa (2012) nostettu maakunnallisesti merkittäväksi tavaraliikenteen radaksi.

- radan vierusalueen melutaso nousee merkittävästi kun tavaraliikennealoittaa täysimittaisen junaliikenteen

- junaradan vierusalueille ei voi sijoittaa uusia asumiseen tarkoitettuja alueita melutason takia

- radan vierusalueet on varattava työpaikkarakentamista varten (0249 kaavan vaikutus selvitys, A-insinöörit, s.13)

- Hanko-Hyvinkää-radan sähköistämisen suunnittelu on Liikenneviraston suunnitteluohjelmassa tänä vuonna

14. Yleiskaavan toteutusjärjestys virheellinen

VAT:n mukaan kaavassa ei voi tehdä hajasijoitusratkaisuja, vaan ensin täytyy Nummelan jo rakennettu taajama tiivistää taajaman vastaamalla tehokkuudella, ja vasta sen jälkeen Nummelan rakennettu taajama voi laajentua (VAT, 2012 voimaan astuva maakuntakaava).

Kaavaehdotuksen kasvulisäys voi rakentua vain Länsirataan. Uudenmaan Ely-keskuksen antamassa kaavapalautteessa 20.1.2010 sanotaan: "kaavoitus ja rakentaminen on kytkettävä ajallisesti yhteen radan kanssa" (s. 3).

Kaavaehdotuskartta on jaettu 3 vaiheeseen. Kaavaehdotuksessa on ensisijaisesti toteuttaviksi esitelty:

- Nykyisen Nummelan keskustan reuna-alue ja sitten 2100 ha kaava-alueen ulkolaidalta P-alue, Palajärven TP, Vanhan Turuntien pohjoispuolen TP ja 2 TP-alueita Vanhan Turuntien

varrelta.

P-alue

Kaavaehdotus (s. 43) sanotaan, että P-alue asemakaavoitetaan ensi vaiheessa. Vihdin kunta ei kuitenkaan omista P-alueeksi merkittyä ja asemakaavoitettavaksi esitettyä aluetta. Kunta asemakaavoittaa vain omassa omistuksessaan olevaa tai maata johon sillä on maankäyttösopimus. Ko. P-alueeseen sillä ei ole kumpaakaan. Karkea virhe.

Huhmariin sijoitettujen TP tai P alueiden ensisijainen toteuttaminen on voimassa olevan lainsäädännön mukaan mahdollista (VAT, MRL). VAT:n mukaan ei ole mahdollista rakentaa uusia erillisiä työpaikka-alueita muusta yhdyskuntarakenteesta erilleen. Kaikki nämä alueet kuuluvat VAT:n piiriin. Lisäksi voimassa olevassa maakuntakaavassa alueet eivät sijoitu edes alustavasti taajama-alueelle. P-alueen kohdalla on merkintä: maankäytön tehostaminen liikenteellisessä solmukohdassa ja suoraan rajoittavana tekijänä: ei saa hajauttaa olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

Kaavaehdotuksessa sanotaan: "Toissijaisesti tai myöhemmin asemakaavoitettavien alueiden suunnittelu ja rakentaminen tulee ajankohtaiseksi myöhemmin yhdyskuntarakenteen niin edellyttäessä" (s. 44).

Kaavaehdotuksen aikataulutus on laitton ja kaavakartta maakuntakaavan vastainen. Kaavaehdotuksessa on myös selkeä ristiriita kirjoitetun ehdotuksen ja kaavakartan välillä.

15. TP/T/P-alueet ja asuminen

Kaavaehdotuksessa TP/P/T -alueille jää suuri määrä asuin-kiinteistöjä. Osalle näistä kiinteistöistä on annettu mahdollisuus jäädä asumaan samalle paikalle merkitsemällä esim. TP/A. Maanomistajien yhdenvertaisuuden nimissä kaikille asuinrakennuksille koko 2100 ha alueella tulee antaa sama status, eli /A merkintä. Kaavoitus ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa maanomistajille (MRL§43).

Kaavaehdotuksen TP/A, T/A, P/A merkintä alueille jäävien asuintalojen kiinteistöverojärjestelmään tulee ottaa jo tässä vaiheessa kantaa. Koska TP/T/P -alueet olisi voitu muodostaa myös ilman, että asuin-kiinteistöt tai kesämökki jäivät alueiden sisälle, niin asemakaavoitusvaiheessa muodostuvan kiinteistöveron tulee olla alkuperäisen asumisen mahdollista. Asuin-kiinteistöjen veronmuodostus täytyy ehdottomasti irrottaa TP, T tai P-alueiden veroluokasta. Asuin-kiinteistöjen verotuksessa tulee noudattaa tavallista veroluokkaa, eikä perustua maksimaaliseen rakennustehokkuuslukuun. Kaavaehdotuksen tulee sisältää tämä "erikoismaininta" ennen kaavan lainvoimaiseksi saattamista. Muutoin kaavaehdotus on laitton (MRL§43). Tässä tulee toteutua myös muiden maanomistajien yhdenvertaisuus suhteessa muihin 2100 ha asujiin.

16. Kaavaehdotus ei ole nykyisen maakuntakaavan mukainen

P-yksikön merkintä VT1 ja VT2 risteysalueella Vanhan Turuntien eteläpuoli ei ole nykyisessä maakuntakaavassa taajama-toimintojen aluetta. Aluetta koskee merkintä: maankäytön kehittäminen liikenteellisessä solmukohdassa ja erikoismer-

kintänä: alueelle sijoittuvat toiminnot eivät saa hajauttaa rakennettua yhdyskuntarakennetta (Uudenmaan maakunta-kaava, karttapalvelu).

P-alue ei siis ole taajamatoimintojen aluetta, eikä kaavoituksella voida hajauttaa yhdyskuntarakennetta maakuntakaavan mukaan. VAT ei myöskään mahdollista uusien erillisten työpaikka-alueiden hajasijoittamista rakennetusta taajamasta erilleen.

Tielaitos on 27.11.2009 antanut aikaisemmassa kaavamuistutusvaiheessa KM-alueesta, joka käytännössä on nykyinen P-alue, lausunnon. "KM merkintä on sijoitettu taajamarakenteen ulkopuolelle, ja on näin ollen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen (s.2, 12096/2006/30/7).

P-alue on maakuntakaavan ja VAT:n vastainen.

17. Kaava-alueen jakaminen kahtia

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen, kaava pitäisi jakaa kahtia, josta muodostuisi:

1. Nummelan keskustan eteläpuolen osayleiskaava
sis. Nummelan ydin taajama suoraan Hanko-Hyvinkää radan eteläpuolelta, Pajuniitty ja Huhdanmäki, mutta ei enää Linnaniitty
2. Vihdin eteläosien yleiskaava
sis. loppuosan kaavaehdotuksesta

Perustelut:

- Kaavaehdotuksen sisältämä lisäkasvu ei mahdu VT1:lle

Lisäkasvu vaatii Länsiradan toteutuakseen mikä vaatii edeltävästi Oikoradan toteutuakseen. Oikoradan ei taas ole laskettu ylittävän kannattavuusrajaa

- Voimassa oleva maakuntakaava ei mahdollista kaavaehdotuksen esittämää kasvua, koska merkittävät osat kaavaehdotuksesta ovat maakuntakaavassa taajamatoimintojen ulkopuolella

- VAT ei mahdollista Nummelan nykyisen rakennetun taajaman kasvua ennen kuin se on rakennettu taajaman vaatimalla tehokkuudella

- Uusi 2012 voimaan tuleva Uudenmaan maakuntakaava nostaa Hanko-Hyvinkää junaradan aktiivikäyttöön mikä aiheuttaa merkittäviä muutoksia kaavaehdotuksen rataan sijoittuvalla alueella. Melutason nousun takia kaavaa täytyy merkittävästi muuttaa. Ja uuden maakuntakaavan muutokset on pakko ottaa huomioon 0249 kaavassa koska uusi maakuntakaavaluonnos on jo nähtävillä.

- Liikennevirasto (ent. Ratahallintokeskus) ei edelleenkään ole tehnyt Oikoradasta mitään sitovia linjauksia ratakäytävästä tai juna-asemista. Käytännössä Oikoradasta on tehty vasta alustava yleissuunnittelu. Oikoradasta tehdään vielä myös uusi YVA. Käytännössä 0249 kaavakarttaa ei voi laatia, jos ei vielä tiedetä mistä rata menee tai miten se täytyy ottaa huomioon yhdyskuntarakenteellisesti.

- Kaavaehdotus jaetaan joka tapauksessa vähintään kahteen osaan koska Länsirataan tukeutuva kasvu ilman rataa, ei ole mahdollista.

Yhteenvetona

Kaavaehdotus sisältää hyvin paljon karkeita virheitä ja lainvastaisuuksia (MRL, LSL, VAT, vesilaki, metsälaki) ja se on voimassa olevan maakuntakaavan vastainen jo suppeasti tarkasteltuna.

Nähtävillä oleva kaavaehdotus ei tästä syystä voi saada oikeusvaikutteisuutta (HO). Tästä syystä ehdotan, että kaava jaetaan em. mukaisesti kahteen osaan, jossa Etelä-Vihdin osayleiskaava jää odottamaan ratkaisua ensin Oikoradasta ja sitten vasta kaavaehdotuksen ylipäätänsä mahdollistavasta Länsiradasta.

Vastaus

Asemakaavavaiheessa on mahdollista suunnitella yleiskaavan P-alueelle muutakin kuin kaupan palveluita. Yleiskaavan ensimmäinen kaavamääräys kuuluu: "Yleiskaava osoittaa kunkin alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen. Pääkäyttötarkoituksen ohella alueella sallitaan myös muuta maankäyttöä, mikäli se ei aiheuta haittaa alueen pääkäyttötarkoitukselle."

P-alueen pääkäyttötarkoitus on sijoittaa sinne tilaa vaativaa kauppaa ja työpaikkatoimintoja, joista ei aiheudu ympäristöhäiriöitä.

P-alueen sisälle voidaan näiden lisäksi suunnitella asemakaavassa suojelualueita, hulevesien hallintaan kuuluvia suojaviheralueita, tiet, kulkuyhteydet jne. Kaavamääräyksellä kielletään erikseen vain elintarvikkeiden myynti, mikä tulee muuttumaan (lausuntojen pohjalta) rajoitukseksi erikoistavaran kaupalle.

Hulevedet

Hulevesien käsittelyä varten on kaavassa oma kaavamääräys: "Asemakaavan yhteydessä täytyy tehdä hulevesien hallintasuunnitelma." Hulevesien käsittelyyn varattujen alueiden koko on arvioitu valuma-aluekohtaisesti ja ne ovat yleiskaavatasolla jopa ylimitoitu. Paras teho hulevesien hallintaan saadaan toteutettaessa ratkaisut siellä missä pintavesien valuma muuttuu eniten, eli rakentamiseen varattujen alueiden sisällä. Yleiskaavassa notkokohtiin jätetyt rakentamattomat alueet on tarkoitettu suuremmille hulevesialueille, joiden merkitys korostuu silloin kun yläjuoksulla olevat pintavesiratkaisut eivät jostain syystä toimi (lumien äkillinen sulaminen roudan aikaan ja normaalia suuremmat sadannat lyhyellä aikajaksolla).

Muistutuksessa kritisoitu EV-alue sisältää niin hulevesien käsittelyä kuin melusuojausta. Meluvallin ja -aidan rakentamisesta on jo olemassa alustavat suunnitelmat ja yleiskaavan aluevaraus on suurempi kuin on tarpeen. Kaavakartta on mittakaavassa 1:10 000, eli milli kartalla on kymmenen metriä maastossa. Näin ollen pelkästään alueen musta rajaviiva on maastossa kymmenen metriä paksu. Tästä syystä detaljisuunnittelu tehdään asemakaavavaiheessa mittakaavassa 1:1000

– 1:2000 ja sitäkin tarkennetaan hulevesien osalta puisto- tai hulevesisuunnitelman yhteydessä.

Kaavatyötä varten laadittu hulevesien riskiselvitys laadittiin ainoastaan riskien tunnistamista varten. Selvityksessä jätettiin tarkoituksella huomioimatta osayleiskaavan aluevaraukset, jotka mahdollistavat hulevesien hallinnan. Näin voitiin arvioida ns. pahin mahdollinen tilanne ilman varotoimenpiteitä. Näiden riskien siteeraaminen ei siten kuvasta kaavan sisältöä. Kaavan mukaisen rakentumisen myötä toteutuvat myös hulevesiratkaisut. Tällöin on arvioitu, että haitalliset ravinnepäästöt jopa pienenevät nykyisestä, vaikka hulevesien laskennallinen määrä lisääntyy. Tämä väite perustuu mm. siihen, että maatalouden aiheuttama laskennallinen kuormitus on (Suomessa) yli 2500 tonnia fosforia vuodessa, kun hulevesien osuus kokonaisfosforikuormituksesta on noin 100 tonnia (lähde: Peltola-Thies 2005). Nykyisellään Alhonpään pellolta kulkee avo-oja suoraan Kypärijärveen vailla minkäänlaisia suojavyöhykkeitä tai laskeutusaltaita.

Honkasalonmäki

Osayleiskaavassa on osoitettu Honkasalonmäelle teollisuusalue (T), jonka toteuttaminen edellyttää louhintoja. Alueella on jo vireillä kallioulouhoshanke, jonka maa-ainesluvan käsittely on tätä kirjoitettaessa yhä kesken. Kallioulouhintaa voi tehdä maa-ainesluvan puitteissa maa- ja metsätalousalueella ilman erillistä kaavavaraustakin. Maa-ainesluvassa käsitellään hankkeen ympäristövaikutukset tai mikäli louhinta-alue on suurempi kuin 25 ha tai louhitaan yli 200 000 kuutiota vuodessa, hankkeesta tulee tehdä YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Honkasalonmäen kallioulouhintahanke on selvästi pienempi.

Honkasalonmäen kallioulouhoksen aiheuttaman raskaan liikenteen haitat arvioitiin käräjäoikeuden päätöksessä niin vähäisiksi, että niillä ei ole merkittävää vaikutusta Vanhan Turuntien nykyisiin liikennemääriin verrattuna. Kaavaehdotus sisältää joka tapauksessa kevytliikenteen tiet koko Vanhan Turuntien matkalle. Vt 2 ja mt 110 liittymän mitoituksessa on huomioitu raskas liikenne.

Yleiskaavaehdotusta varten tehtiin oma vaikutusten arviointi, jossa ehdotettiin moottoritien varren työpaikka-alueiden lisäämistä ja laajentamista, ei poistamista tai supistamista. Syrjäisen sijaintinsa vuoksi ne kuuluvat kaikki myöhemmin toteutettavien alueiden joukkoon.

Verisuon maankaatopaikka

Osayleiskaavakarttaan on merkitty kaavamääräyksiä vain valtatie, maantiet ja yhdystiet sekä kevytliikenteen runkoverkko. Kaavaehdotusluovutuksen sivulla 64 olevassa kartassa on osoitettu mustalla viivalla kaavakartan määräyksiin sisältyvät valtatie 2, yhdystiet ja kevytliikennetiet, sekä punaisella viivalla vireillä ollut yksityistieomituksen mukainen linjaus. Kuvassa osoitettiin se yksityistien paikka, mikä sillä hetkellä oli lupakäsittelyssä vireillä. Koska linjausta ei ollut tutkittu kaavatyössä, eikä se missään tapauksessa ole yhdystietasoinen yhteys, sitä ei voi merkitä kaavakartalle kaavamääräyksellä.

Yleiskaavassa ei ole otettu kantaa siihen mitä reittiä kukin asukas tai yritys saa autoillaan ajaa. Liikennesuunnittelua ja kulkutapajakaumaa on arvioitu kokonaisuutena ja ainoastaan luonnosvaiheen Ideapark-hankkeen liikenne arvioitiin hanketasolla erikseen. Maankaatopaikan toiminnan aloittaminen edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslupaa. Maankaatopaikan toiminnan aiheuttamat liikennemäärät ja niistä aiheutuvat haitat arvioidaan osana hankkeen ympäristölupaa. Valmistelun tekee Vihdin kunnan ympäristövalvonta ja lupaviranomaisena on ympäristölautakunta.

Siirtoviemäri

Kaavakartalle on piirretty siirtoviemäriin jasta yksi ohjeellinen linjaus, joka on esitetty jätevesihuollon eri vaihtoehtoja tarkastelevassa konsulttityössä. Tarkempi linjaus on vielä suunnittelematta ja päättämättä. Putkilinjan suunnittelussa tullaan huomioimaan kiinteistöt, tielinjaukset, suojelualueet yms.

Melu

Yleiskaavaan merkitty melualue perustuu mallinnukseen, ei mittauksiin. Se on ennuste, jossa on huomioitu nyt tiedossa olevat suunnitellut meluesteet (mm. Huhmarissa) sekä tulevan junaradan melu. Melun lisäksi kahden moottoritien risteysalueella tulee huomioitavaksi pienhiukkaspäästöt ja radan lähivyöhykkeellä tärinähaitat. Meluesteet ja muut tarpeelliset melurakenteet tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä tarkemmin. Yleiskaavatasolla tärkeintä on sijoittaa melulle herkäät toiminnot pois riskialueelta. Kaavatyötä valvova viranomaisena, Uudenmaan ELY-keskus, on lausunnossaan todennut, että meluasiat on huomioitu hyvin tässä kaavatyössä.

Suojeluasioita

Huomautuksessa mainittu lähde on tiedossa, mutta se sijaitsee pihapiirissä ja on otettu talouskäyttöön. Kaikkia lähteellisiä alueita ei ole kaavakartalle merkitty, ainoastaan luonnontilainen avolähteikkö Honkasalonmäen länsirinteellä.

Liito-oravat on huomioitu niin kaavakartalla, kaavamääräyksissä kuin kaavaselvityksessakin. Muistutuksessa mainittu puustoyhteys sijaitsee selkeästi EV-alueen pohjoispuolella, eikä siten vaikuta melusuojauksen tai pintavesien hallinnan suunnitteluun.

Kohteiden S 29 ja S 39 suojellut tilanne on keskenään erilainen. Liito-oravien suojelu perustuu suoraan luonnonsuojelulakiin, eikä erillistä luonnonsuojelualuetta ole tarpeen perustaa. Tässä kohteessa maanomistaja on hakenut yksityisen luonnonsuojelun perustamista, mihin kunta on antanut kielteisen lausuntonsa Uudenmaan ELY-keskukselle. Kohde S 39 on esiintynyt kahdessa erillisessä luontoinventoinnissa luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä, josta Uudenmaan ELY-keskuksen tulee lain mukaan tehdä rajauspäätös. Tässä tapauksessa maanomistaja vastusti rajauspäätöksen tekemistä ja asian käsittely on yhä kesken. Rajauspäätöksiä tehtäessä kunnan kantaa ei edes kuunnella, mutta luontoarvot tulee joka tapauksessa huomioida kaavatyössä. Rajauspäätöksen saaneet alueet merkitään asemakaavassa automaattisesti luonnonsuojelualueeksi (vrt. Linnanniitun pähkinäpensaslehdot), mutta liito-orava-alueet voidaan merkitä asemakaavassa

esim. virkistysalueeksi tai puistoksi. Koska muistutuksessa mainitut luontokohteet ovat erilaisia, on niiden käsittelykin ollut erilaista kaava-asiakirjoissa.

Kaavaselostuksen sivulla 27 olevassa kartassa on esitetty kunnan omistamat maa-alueet vuoden 2011 alun tilanteessa.

Palojärven työpaikka-alue sijoittuu voimassa olevan maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan valkoiselle alueelle ei saa sijoittaa maakunnallisesti merkittävää rakentamista. Palojärven työpaikka-alueen asemakaavasunnittelun yhteydessä on tutkittu tarkemmin niitä rajoja, jotka määrittävät maakunnallisen ja kunnallisen hankkeen eroja. Osayleiskaavassa Palojärven työpaikka-alue on Vanhan Turuntien työpaikkavyöhykettä, joka kuuluu jo 2004 valtuuston hyväksymään Vihdin kunnan kehityskuvatyöhön. Uudenmaan liitto on parhaillaan uudistamassa maakuntakaavaa ja koko vt1 ja mt 110 välinen vyöhyke tulee jatkossa olemaan työpaikka-alueita.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan ”parasta ennen” –vuosi 2030 osoittaa sen aikaskaalan, johon mennessä kehitys on nopeimmillaan mahdollista toteuttaa. Mikäli ratkaisevat infra-hankkeet, kuten ESA-rata, toteutuvat selvästi myöhemmin, siirtyy myös kaavan toteutumisen aikataulu. On kuitenkin erittäin todennäköistä, että kaavaratkaisuihin kohdistuu runsaasti muutospainetta viimeistään vuonna 2030. Pääkaupunkiseudulla kaikki yli 20 vuotta vanhat yleiskaavat ovat tiivistämispainneiden alla, rakentamista halutaan lisää. Jotta Nummelan eteläosien osayleiskaava toimisi rakentamista ohjaavana kaavana edes 20 vuotta, on tarkat mitoitusluvut tarkoituksella jätetty kaavasta pois. Tämä mahdollistaa alueiden toteuttamisen paremmin aikaan ja paikkaan sopivasti, kun toteutus etenee tarpeiden mukaan.

Osayleiskaavan mitoituksen pohjana on toiminut Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvitys, jonka Vihdin kunnanhallitus päätti 24.8.2009 ottaa lähtökohdaksi yleiskaavan laatimisessa.

Oikorata = ESA-rata = Länsirata silloin kun puhutaan Vihdin kunnan alueelle tulevista uusista raiteista. Samat raiteet, kaksi eri juna. Raiteiden rakentaminen alkaa Espoon keskuksesta ja toteutuu ensi vaiheessa Histaan saakka. Paikallisliikenne alkaa kulkea heti Histaan. Jo tämä vaihtoehto mahdollistaa Nummelan alueelta tehokkaan syöttöliikenteen linja-autoilla juna-asemalle. Seuraavassa vaiheessa raiteet yltävät Vihtiin ja ratkaistavaksi tulee, saako Vihti yhden vai kaksi juna-asemaa. Potentiaalisten käyttäjien määrä ratkaisee. Yleiskaava mahdollistaa toteuttamisen siten, että Vihtiin saadaan kaksi asemaa, elleivät väestöpohjan kriteerit nouse merkittävästi asemia odotellessa. Raiteilla alkaa pikajunaliikenne vasta kun rata yltää Saloon saakka ja se yhdistetään nykyiseen rantarataan. Sen jälkeen raiteilla kulkee sekä pikajunia että paikallisjunia.

ESA-radan tarve on kirjattu jo valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja se tulee sitovana kaavamääräyksenä myös 2. vaihemaakuntakaavaan. Kunta ei voi omilla toimillaan vaikeuttaa radan toteutumista. Raskaan raideliikenteen varrella olevat taajamat, joilla on junaliikenteen asema, ovat jo nykyisellään yhdyskuntarakenteen tiivistämiskohteita.

ESA-ratalinjaukseen liittyvä Länsiratahanke mahdollistaa paikallisliikenteen aina Lohjalta Helsinkiin saakka, mikä tulee parantamaan länsisuunnan joukkoliikennetarjontaa merkittävästi. Radan alustava linjaus ja alustavat aseman paikat ovat tiedossa ja vaikka radan toteuttaminen olisi kuinka kaukana tulevaisuudessa, siihen tulee varautua jo nyt yleiskaavatasolla.

Hanko-Hyvinkää radan sähköistämisen myötä nouseva tavarajunaliikenne on huomioitu kaavan melu- ja värinäselvityksessä. Värinä aiheuttaa paikoin suurempia rajoituksia asuntorakentamiselle kuin melu, mikä on huomioitu radan varren suunnittelussa. Radan viereen ei ole osoitettu yhtään uutta asuntoaluetta ja osa olemassa olevastakin asuntorakentamisesta on tarkoitus muuttaa vähitellen yritystonteiksi.

Toteuttamisen ajoitus

Toteuttamisen järjestystä ja aikataulua on suunniteltu yhteistyössä Uudenmaan liiton ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Asutuksen rakentaminen etenee alue kerrallaan etelään ja kaakkoon. Työpaikka-alueiden toteuttaminen etenee uusille alueille tarpeen mukaan. Erityisesti Huhmarissa työpaikkarakentaminen alkaa toteutua ennen asuntorakentamista. Huhmarin tilaa vaativan kaupan palveluiden alue (P) on tarkoitettu seudullisesti merkittävälle toiminnalle, joka ei sovellu sijoitettavaksi Nummelan keskusta. Kahden valtatie risteyksessä se on jo nyt seudullisen liikenteen tavoitettavissa. Asiakaspuhjan on tutkittu muodostuvan suurimmalta osin Vihdistä ja Karkkilasta. Kaupan palvelut Huhmarissa vähentävät liikkumistarvetta pääkaupunkiseudun suuntaan. P-alueen toteuttaminen ei siten edellytä asukaspuhjan luomista kävelyetäisyydelle Huhmariin.

Vihdin nykyiset työpaikka-alueet sijaitsevat pohjavesialueella. Ympäristösyistä uudet työpaikka-alueet pyritään sijoittamaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. Yrittäjät itse toivovat uusien alueiden olevan sijainniltaan houkuttelevia ja kooltaan riittävän suuria. Nummela on Vihdin taajamista vetovoimaisin ja Nummelan kupeessa parhaat työpaikkavyöhykkeet ovat valtateiden tuntumassa. Nummelanharjun alueella laajentumisvaraa ei enää ole, joten kunnanvaltuusto on päättänyt jo 15.11.2004 kehittää Vanhan Turuntien suuntaa työpaikkavyöhykkeenä. Huhmarin P-alue on ollut suunnilleen nykyisessä laajuudessaan suunnitelmissa jo 14.3.2005 valtuuston hyväksymässä Nummelan eteläosien rakennemallissa.

Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja vasta asemakaavalla ratkaistaan rakentamisen luonne ja määrä. Yleiskaavaan on merkitty työpaikka- ja asuntoalueita (TP/A) sinne, missä on tarkoitus asemakaavalla tutkia asumisen ja yrittämisen yhdistävää korttelirakennetta. Tämä asettaa rajoitteita työpaikkarakentamiselle, sillä sen tulee soveltua pientaloalueelle. Näitä kohteita on merkitty kaavakartalle neljä. Kohteilla on jo runsaasti olemassa olevaa asutusta ja jonkun verran yritystoimintaa. Näiden kehittäminen asuntoalueina on vaikeaa liikennemelun tai ratatärinän vuoksi. Kohteiden maankäytön tehostaminen tapahtuu parhaiten työpaikkarakentamisella, joka joissakin tapauksissa mahdollistaa myös asuntorakentamisen lisäämisen.

Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi jokaista asuntoa ei ole

erikseen merkitty asuntoalueeksi tai sen ympäristöä työpaikka- ja asuntoalueeksi. Ne kohteet, jotka parhaiten soveltuvat työpaikkarakentamiseen, on merkitty kaavakarttaan P, TP tai T –merkinnällä. Näin osayleiskaavalla määrätään asemakaavasuunnittelua varten alueen pääkäyttötarkoitus. Tämä jättää silti asemakaavavaiheessa mahdollisuuden merkitä olemassa olevat asuinrakennukset AP tai AO merkinnällä, mikäli asuinympäristön edellytykset täyttyvät eikä asuminen vaikeuta kaavan pääkäyttötarkoitusta.

Yleiskaavalla ei voi määrätä sitä, minkälainen kiinteistövero kullekin kiinteistölle muodostuu asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Huhmarin palvelujen alue (P) tulee olemaan osa työpaikkavyöhykettä 2. vaihemaakuntakaavassa. Yleiskaavaa on laadittu rinta rinnan maakuntakaavan uudistamisen kanssa, jotta yleiskaava paremmin toteuttaisi seudullisia tavoitteita ja jotta maakuntakaava paremmin ottaisi huomioon kunnan omat tavoitteet. Maakuntakaavaa uudistettaessa on otettu huomioon myös Nummelan kasvun vaatimat alueet ja niiden toteuttamisajojen.

Kaava-alue on jo kertaalleen jaettu, mutta suunnittelun edetessä tuli tarpeelliseksi tutkia alueen maankäyttö yhtenä kokonaisuutena. Kaavan sisältämä kasvu ei toteudu kerralla, vaan se jakaantuu 20-40 vuodelle riippuen junaradan toteutumisen aikataulusta.

Hanko-Hyvinkää rataa ei esitetä muutoksia 2. vaihemaakuntakaavassa. Radan sähköistäminen on huomioitu Vihdissä niin asema- kuin yleiskaavatasolla. Melu ja värinä on otettu kaavassa jo nyt huomioon ja tulevalle ESA-radalle on jätetty 100 metriä suunnitteluvaraus, joten tulevista ratamuutoksista ja ratasuunnittelusta ei aiheudu kaavaehdotukseen muutoksia.

Kaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan kaikkia muistutuksen jättäneitä samalla tavalla, lähettämällä kirje (osoitteen- sa antaneille) sen jälkeen kun kunnanvaltuuston kokouksen pöytäkirja on tarkistettu. Kunnanvaltuuston kokoukset ovat julkisia ja osallisilla on mahdollisuus olla itse paikan päällä. Valtuuston kussakin kokouksessa käsittelemät asiat julkais- taan kokousasialistalla kunnan verkkosivuilla osoitteessa

http://vihti02.hosting.documenta.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_frames

Virtanen Taru #1

Sama kuin Tarja Virtasen muistutus, sama vastaus.

Virtanen Taru #2

Kypärinjärvi

Maakuntakaavan tavoitteet: Maakunnan kehittämisen tavoitteena on lisäksi vähentää vesistökuormitusta maankäyttötarkoituksilla (s.14 Kaava 049 Nummelan eteläosien osayleiskaava)

Kaavaehdotus on ristiriidassa kunnan teettämään pintavesiselvitykseen (Etelä-Nummelan pintavesiselvitys, 21.12.2009). Kaavaehdotus aiheuttaa suurta vaikutusta Kypärinjärveen, joka pintavesiselvityksen mukaan kaava-alueen ainoa järvi jonka todetaan olevan laadultaan HYVÄ (s. 13).

Kaava-alueen ympäristöselvitykset ja P-alue

Ympäristön ominaisuudet, kuten maaston rakennettavuus, ja elollisen luonnon muutoksenkestävyys taas rajoittavat ja ohjaavat sitä, mihin ympäristöä muokkaavia toimintoja voidaan ja kannattaa sijoittaa (s. 17).

Alhonpään saviset pellot ovat huonoja rakennettavuuden kannalta. Lisäksi korkeuserot ovat suuret ja osa alueesta tulvii aina keväisin. Vrt s. 17 Alarinteille tulisi jättää väljyyttä hulevesien paikallista käsittelyä varten, eikä niille tulisi näin ollen osoittaa tiivistä rakentamista.

Kaava-alueen maaperää luonnehtivat pääosin kallioselänteet sekä näiden väliin jäävät saviset ja hiesuiset murroslaaksot. Maaperä on alueella paksuimmillaan peltoalueilla, joilla savi-kerrostumat voivat olla jopa kymmenien metrien paksuisia. Hienorakeiset maalajit (hieno hieta, hiesu, savi) ovat rakennuspohjana epäedullisia heikon kanta. Kallioalueilla rakennuksien ja rakenteiden perustaminen on helppoa. Rakentamisen maastoon sovittaminen on kuitenkin usein vaikeaa ja johtaa kallion leikkaamiseen sekä voimakkaisiin paikallisiin korkeuseroihin. Tämä voi aiheuttaa ongelmia talvikunnossapidolle ja vaikeuttaa liikuntarajoitteisten arkea.

Ekologiset yhteydet

Suunnittelutyössä on taattava ekologisten yhteyksien ja virkistysalueiden jatkuvuus. Viheryhteyksien on oltava myös tarpeeksi leveitä, etenkin pohjois-eteläsuuntainen viheryhtey- ys on tärkeä (s. 17). Eläinten, kuten liito-oravien ja hirvieläinten kulkureitit on huomioitava, eikä yhtenäisiä metsäalueita tule pirstoa tarpeettomasti, tätä ei ole toteutettu Alhonpään kohdalla. Alueella on myös liito-oravia.

Kasvillisuusselvitykset ovat puutteellisia

Alueen kasvillisuutta on kartoitettu vuosina 2005-2009 tehtyjen luontoinventointien yhteydessä. Selvityksissä on keskitytty ns. arvokohteiden paikallistamiseen ja näiden lajiston kartoittamiseen.

Eikä koko aluetta ei ole tutkittu eikä tulla tutkimaan koska Vihdin kunta ei halua olla luontoystävällinen kunta. Vihdin kunta pelkää että löytyy lisää suojeltavia alueita ja Vihdin kunnassahan ei saa luontoarvot saa mennä elinkeinoelämän yli vaikka luontoarvot olisi lailla määrätty suojatuksi ja jopa EU lailla kuten liito-oravat.

Siis kuten eräs Vihdin kunnan päättäjistä aikoinaan ilmoitti lehdessä, laki ei koske Vihdin kuntaa.

Kunta kylläkin kirjoittaa: Yksittäisiä liito-oravaesiintymiä on yhä runsaasti, mutta ei enää suurta yhtenäistä orava-alueita. Siksi liito-oravalle sopivien metsäyhteyksien säilyminen alueelta toiselle on tärkeää (s.32).

Mutta todellisuudessa kaavaehdotus ei toteuta kyseistä kohtaa! vrt P alueeksi merkitty kohtaa kaavakartalla.

Puutteelliset luontoselvitykset

Ilves, saukko ja viitasammakko ovat samalla tavalla luonnonsuojelulain suojelema eläimiä kuin liito-oravakin. Onko kyseisten lajien esiintyminen selvitetty muuallakin kuin vain Huhmarjärven ja Palojärvenrannoilta jotka jo muutenkin on jätetty tiiviin rakentamisen ulkopuolelle muiden lakien perusteella. Esimerkiksi viitasammakon esiintyminen?

Huhmarin AK poistettava

Huhmarin AK alue ei saa toteutua. Huhmariin muutaneet asukkaat ovat täältä nimenomaan hakeneet rauhaa ja luonnonläheisyyttä. On tehty seurantaa että uudella isolla kerrostalo alueella tulee esiintymään rauhattomuutta ja rikollisuutta. Tilastokeskus: ”Kerrostaloalueilla ongelmat ovat viisinkertaisia muuhun asumiseen verrattuna. Tulokset perustuvat laajaan, pääkaupunkiseudulla asuvien keskuudessa tehtyyn kyselytutkimukseen, jonka tuloksista raportoidaan Yhteiskuntapolitiikka 2/2005 -lehdessä. Emme halua slummi-alueita Huhmariin.

Vastaus

Kaavatyötä varten laadittu hulevesien riskiselvitys laadittiin ainoastaan riskien tunnistamista varten. Selvityksessä jätettiin tarkoituksella huomioimatta osayleiskaavan aluevaraukset, jotka mahdollistavat hulevesien hallinnan. Näin voitiin arvioida ns. pahin mahdollinen tilanne ilman varotoimenpiteitä. Näiden riskien siteeraaminen ei siten kuvasta kaavan sisältöä. Kaavan mukaisen rakentamisen myötä toteutuvat myös hulevesiratkaisut. Tällöin on arvioitu, että haitalliset ravinnepäästöt jopa pienenevät nykyisestä, vaikka hulevesien laskennallinen määrä lisääntyy. Tämä väite perustuu mm. siihen, että maatalouden aiheuttama laskennallinen kuormitus on (Suomessa) yli 2500 tonnia fosforia vuodessa, kun hulevesien osuus kokonaisfosforikuormituksesta on noin 100 tonnia (lähde: Peltola-Thies 2005). Nykyisellään Alhonpään pellolta kulkee avo-oja suoraan Kypärijärven vailla minkäänlaisia suojavyöhykkeitä tai laskeutusaltaita.

Maaperältään parhaat rakentamiseen soveltuvat alueet ovat Nummelan pohjavesialueita. Huhmarin palveluiden alue (P) on rakennettavuudeltaan pääosin hyvää. Rinnekaltevuudet ovat loivia ja Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan vain 19 ha 45 hehtaarin aluevarauksesta on savipohjaista, loppu 26 ha on kalliota, moreenia ja karkeaa hietaa. Savisilta alueilta tehdään pohjatutkimukset ennen asemakaavasuunnittelua.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan alueelta on tehty luon-

tonselvitykset yleiskaavasuunnittelun edellyttämällä tarkkuudella. Huhmarin palveluiden alueella (P) kasvillisuus selvitys ja liito-oravaselvitys tehtiin asemakaavataarkkuudella. Koko yleiskaava-alueella ei ole tarpeen käydä kasvillisuuden osalta asemakaavataarkkuudella. Ei ole ollut myöskään tarpeen tutkia mm. viitasammakoiden tai saukkojen lukumäärää, sillä kaavatyössä on alusta asti huomioitu näiden eläinten elinympäristö (Huhmarjoki, rannat ja luhta). Kaava ei sisällä maankäyttötarkoituksia, joilla muutettaisiin näiden alueiden luonnontilaisuutta. Junaratalinjauksen osalta on tehty erillinen ympäristövaikutusten arviointiprosessi.

Ekologiset yhteydet

Valtatie 1 varrella on hirviaitoja Espoossa, Kirkkonummella ja Lohjalla. Liikenneturvallisuuden vuoksi Vihdin kunta esittää valtioriteille hirviaitojen saamista myös Vihdin kunnan alueelle. Tällöin suurikokoiset eläimet pääsisivät ylittämään (tai alittamaan) moottoritien vain tunneleita tai (riista)siltoja pitkin. Harjulla on riistasilta heti Lohjan puolella. Nummelan eteläosien kaava-alueella on useita maatalouskäyttöön tehtyjä tunneleita moottoritien alitse. Vaikka hirvieläimet eivät näitä alitoksia uskalla käyttää, niillä on suuri merkitys pienempien nelijalkaisten liikkuvuudelle. Saukko kulkee kaava-alueen poikki Huhmarjokea ja sen rantoja pitkin, eikä kaavalla aiheuteta muutoksia saukon liikkuvuudelle.

Huhmarin palveluiden alueella (P) olevat metsät eivät ole osa yhtenäistä metsäaluetta.

Huhmarin liito-oravat

Liito-oravien elinalueesta on tarkat tiedot, joita Uudenmaan ELY-keskus on maastokäynnin tarkentanut viimeksi 2011. Pesimä- ja levähdyspaikat on rajattu kaavakartalle. Koska liito-oravien elinalueet vaihtelevat, selvitysten ajantasaisuus tulee päivittää vielä ennen asemakaavoittamista. Liito-oravien kulkuyhteyksistä on jo olemassa Uudenmaan ELY-keskuksen antama päätös, jossa on määritelty ohjeellinen kulkuyhteys Tuusankorpeen (UUDELY/25/07.01/2011). Kaikki tämä on huomioitu kaavassa yleiskaavasuunnittelun edellyttämällä tarkkuudella.

Huhmarin asuinkerrostaloalue (AK)

Huhmarin asuinkerrostalojen alue (AK) sijaitsee lähes kokonaan rakentamattomalla alueella tulevan juna-aseman vieressä. Tiivis maankäyttö on näillä alueilla perusteltua. Olemassa olevat pientaloalueet on merkitty osayleiskaavassa pientaloalteiliksi asuntoalueiksi.

Zewi Gabriel

Olen kyllä sitä mieltä, että Mäkelän alue olisi AK eikä AP aluetta. Alueelta on helppo vetää vesijohto ja viemäri lähellä olevaan jätevesipuhdistamoon. Lisäksi hyvä yhteys pääkaupunkiseudulle sekä bussilla, autolla että tulevaisuudessa junalla. Siksi en ymmärrä, että viereinen alue on AK. Lisäksi metsää on hakattu, joten siihen voi helposti rakentaa rivitaloja. Muutakaa kaavassa Mäkelän alue AK:ksi. Sitä emme vastusta ja suurin osa alueesta on kunnan omistuksessa. Olemme valmiit myymään alueen kunnalle, kunhan hinnasta sovitaan.

Vastaus

Mäkelän alueen maankäytössä on pyritty yhteiseen linjaan Lohjan kaupungin maankäytön suunnittelun kanssa. Lohjan taajama-osayleiskaavassa Mäyräntien varsi on merkitty erillispientalojen alueeksi. Mäkelän alue on vajaan kilometrin päässä tulevasta juna-asemasta. Erilaiset luontoarvot rajoittavat alueen käyttämistä tiiviiseen kerrostalorakentamiseen.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan pientalovaltainen alue (AP) mahdollistaa myös rivitalorakentamisen. Mäkelän alueelle voidaan asemakaavassa osoittaa tiiviimpääkin rakentamista parhaille paikoille, kunhan pääosa asumisesta sijoittuu pientaloihin.

Alueen toteuttaminen ajoittuu myöhäisimpään vaiheeseen. Luontoarvot, mm. liito-oravien elinalueet, tulee tutkia uudestaan ennen suunnittelua.

KAAVATYÖN JATKUMINEN

Nummelan eteläosien osayleiskaava on tarkoitus viedä hyväksymiskäsitte-lyyn vuoden 2012 kuluessa. Kaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Kaavan hyväksyminen

Kaavaehdotukseen tehdään muistutusten ja lausuntojen perusteella tarvittavat muutokset. Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa järjestetään syksyllä 2012 viranomaisneuvottelu, jossa arvioidaan ovatko tehtävät muutokset riittäviä. Korjattu osayleiskaavaehdotus viedään ympäristölautakunnan kautta kunnanhallitukseen, joka esittää sen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan kuulutuksella kunnan ilmoituslehdissä ja internet-kotisivuilla. Lisäksi hyväksymispäätöksestä lähetetään tieto kaikille niille muistutuksen tekijöille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa.

Kunnanvaltuuston kaavan hyväksymispäätöksestä voi valittaa kirjallisesti Helsingin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusohjeet löytyvät hyväksymispäätöksen lopusta.

MRL 67 § Ilmoittaminen kaavan hyväksymisestä

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viipymättä lähetettävä tieto niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Jos kirjelmässä, jossa pyyntö on esitetty, on useita allekirjoittajia, voidaan tieto kaavan hyväksymisestä lähettää vain ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

LISÄTIETOJA

Kaavoituksen asiakaspalvelu

Anne Riikonen (09) 4258 3141, anne.riikonen@vihti.fi

Kaavaotteet

Eila Siikanen (09) 4258 3142, eila.siikanen@vihti.fi

Kaavasuunnittelija

Suvi Lehtoranta (09) 4258 3139, suvi.lehtoranta@vihti.fi

KAAVAN VERKKOSIVUT:

<http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus/prime100.aspx>

Raportissa esitetyt lainaukset maankäyttö- ja rakennuslaista (MRL) eivät ole kaikilta osin suoria lainauksia. Lakipykälien tekstiä on osittain lyhennetty, kuitenkin niin, ettei lakipykälien merkitys ole muuttunut. Alkuperäiset MRL:n säännökset löytyvät muun muassa osoitteesta

www.finlex.fi

Työssä käytettyjen lakiviittausten säädösnumerot:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132, viimeisin muutossäädös: 27.5.2011/589

Metsälaki 12.12.1996/1093, viimeisin muutossäädös: 10.9.2010/822

Vesilaki 27.5.2011/587

Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096, viimeisin muutossäädös: 10.6.2011/627

Vastineraportti 2012 on saatavilla Vihdin kunnan kaavoitustoimesta, Asemantie 30, Nummela. Raportti julkaistaan myös kunnan internet-sivuilla

<http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus/prime100.aspx>

Raportin valokuvat © Vihdin kunnan kaavoitustoimi.